WIJ
vlaams nationaal weekblad
20
DRUKPERSSTRAAT, 20, 1000 BRUSSEL — TEL. 02/217.97.98 — 20e JAAR nr 36 — ZATERDAG 7-9-74 — PRIJS : 10 F

Europese landbouw wordt een kruitvat

WANHOPIGE BOEREN KOMEN IN OPSTAND

Hun inkomen daalde in één jaar met 16 procent !

Er is de Belgische minister van Landbouw, Lavens, niets gespaard gebleven in de jongste woelige dagen.

Op een ogenblik dat hij vertwijfeld een uitweg zocht en maatregelen wilde nemen om althans in zijn eigen land de landbouwers te paaien met een paar sociale maatregelen, lieten de EEG-Kommissie, haar technokraten en haar kantoormieren weten dat de letter van het Verdrag van Rome dergelijke maatregelen niet toeliet « omdat ze de konkurrentieverhoudingen op de markt zouden vervalsen ».

Men moet eruit afleiden dat de EEG-landbouwadministratie totaal vervreemd is van de werkelijkheid. Ze leeft dermate opgesloten in haar bestuurlijke hoogmoed en is zo ver verwijderd van de levende mensen in de landbouw, dat het veel moeite gekost heeft om in deze beroerde zomer althans enkele funktionarissen aan het werk te houden. De heren hadden vakantie willen nemen alsof er geen vuiltje aan de lucht was.

Dat werd dan toch verhinderd door nationale ministers, van wie we ons in gemoede afvragen hoe lang ze nog de loopjongens willen zijn van naamloze Eurokraten die ons aan de rand van een revolutie van het landvolk hebben gebracht.

BOERENSTAND WERD HET PROEFKONIJN DER INTEGRATIE

Het is absurd dat de Eurokraten in deze uren van uiterste spanning en hoogste nood de nationale politici lessen in exegese van het Verdrag van Rome willen geven. De EEG-landbouwverantwoordelijken zijn zelfs geen enkel jaar in staat geweest tijdig klaar te komen met de reglementering en meer bepaald met de timing inzake landbouwprijzen. Voor de voornaamste produkten werken deze hoeders van het Verdrag van Rome sedert ettelijke seizoenen met nood-oplossingen. Bij de vaststelling van het ingewikkelde prijzenstelsel was één van de basisvoorwaarden voor sukses immers niet vervuld, namelijk een samenhangend en duurzaam geheel van monetaire verhoudingen tussen de EEG-landen.
Men kan met de landbouwintegratie in het algemeen, en met het Europese prijzenbeleid in het bijzonder niet opschieten zolang de muntpariteiten niet Europees beheerst worden. Met een werkelijk landbouwbeleid zal men moeten wachten tot er ooit eens een Europese monetaire ordening bestaat. Dat weet elke ingewijde. Dat weet zelfs elke leek die een ogenblik nadenkt over de gang van zaken.
In werkelijkheid wordt dan ook elke verhouding tussen de landbouwprijzen op de nationale markten onvermijdelijk verwrongen wanneer de waardeverhoudingen van de EEG-valuta's veranderen. Met heffingen aan de grens moest dan maar de scheeftrekking worden weggewerkt.
Maar wat zin had het nog, fier te verkondigen dat de landbouwmarkten ééngemaakt waren en dat geen tolrechten meer geheven werden, wanneer de heffingen onder vorm van meervoudige wisselkoersen bleven bestaan en zelfs onder veel perfiedere vorm dan de klassieke douanerechten ? We blijven geloven in de wenselijkheid van een geïntegreerd landbouwbeleid, maar dan moeten een aantal andere ekonomische, financiële en monetaire strukturen in de EEG vooraf tot stand gebracht worden. Er is voor de landbouwpolitiek geen uitweg in EEG-verband wanneer in de ande-

(Lees door blz. 3)

Zullen de Eurokraten rede verstaan voor het tot nieuwe uitbarstingen van geweld komt ?

20 JAAR VOLKSUNIE

Vanaf dit eerste septembernummer krijgt « Wij » opnieuw zijn vertrouwde 24 bladzijden-volume. De zomer is in storm en regenvlagen ten onder gegaan, iedereen is terug aan het werk en zelfs in de Wetstraat komt er al wat politieke beweging.

Een jaar vol zorgen staat ons allen te wachten : de inflatie wordt voor iedereen een nachtmerrie, ook voor de pers, « Wij » inbegrepen.

Dit alles zal ons toch niet beletten in het najaar feestelijk het twintigste geboortefeest van de Volksunie te vieren. Wij hopen onze lezers talrijk te mogen begroeten op het Vlaams-nationale familiefeest in het Gentse sportpaleis op 3 november a.s.

Het spreekt vanzelf dat « Wij » van dit lustrum gebruik wil maken om eens achterom te zien : van waar komen wij, hoe deden het de pioniers in de eerste moeilijke jaren, en hoe ver staan wij nu met onze strijd ? Op de binnenpagina's (p. 12-13) publiceren wij vandaag het eerste van een reeks artikelen die de groei van de partij zullen schetsen in de 17 Vlaamse arrondissementen. Deze reeks zal nog aangevuld worden met andere artikelen rond het thema « twintig jaar Volksunie » en interviews met mensen die het allemaal van het begin af aan meemaakten.

Op het ogenblik wordt ook gewerkt aan een boekwerk dat, verlucht met talrijke foto's, over enkele maanden klaar zal zijn. Ten gepasten tijde zal iedereen kunnen intekenen voor dit unieke dokument, waarvan onze nationale voorzitter mr Van der Elst de basistekst verzorgt.

LOON NAAR WERK!

Reeds geruime tijd zijn boer en tuinder op het oorlogspad. Maandag 2 september 1974 was de dag van de algemene mobilisatie van zowat alle menselijke en mechanische krachten die men in de agrarische sektor op de been kan brengen.
Het vooropgezette doel was aan de vooravond van DE belangrijke vergadering van de EEG-ministers, die moeten beslissen over een verhoging van de prijs van de landbouwprodukten, duidelijk te stellen dat het, zoals het nu gaat, niet meer verder kan.
Wie aandachtig de nieuwsberichten in de TV heeft gevolgd, moet toch wel diep geschokt geweest zijn toen reporter Guido Naets meedeelde dat iedereen overtuigd is dat alleen om politieke en psychologische overwegingen iets uit de bus moet komen.
Op het eerste zicht is het ontmoedigend dat men duidelijk laat doorschemeren dat de boer het opnieuw met een kluitje zal moeten stellen. De produktiekosten zijn in enkele maanden méér gestegen dan voorheen in verschillende jaren en dit gaat gepaard met een ineenstorting van de prijzen in belangrijke sektoren als het varkens- en rundsvlees. Intussen weten we dat zelfs een minimale prijsverhoging van 8% nog niet voor morgen is en de zaak opnieuw is uitgesteld tot een latere datum. De boer kan opnieuw de in de kleuterklas geleerde verzen overwegen van « Jantje zag eens pruimen hangen », doch de pruimen blijven groen en vallen niet naar beneden. **(Lees door blz. 3)**

Exclusief in "WIJ" brengt

SUCCES KLEDING

MEYERS

NU Super ESKAM

geschenk-aanbiedingen van de nieuwe wintercollecties

maar de "WIJ" meebrengen AUB

Wacht niet tot het koud wordt Want dan is het met deze prijzen voorbij !!!

DEZE PRIJZEN GELDEN ENKEL ZOLANG HET STILLE SEIZOEN DUURT. Wij houden ons het recht voor deze reklameprijzen stop te zetten ! !

DUS : niet wachten maar direct van profiteren. Het is enkel omdat het nog stil seizoen is en we graag steeds veel klanten in huis hebben dat we speciaal voor U deze PROMOTIEVERKOOP organiseren. Maak er dus gebruik van.

MEEBRENGEN A.U.B.

KOSTUUMBON VAN 1000 F

Geldig op alle herenkostumen behalve Mister M en Mister M de luxe.

1000 F

Naam : .....

Straat : .....

Plaats : .....

S kaart korting natuurlijk niet geldig ! ! !

SUPERAANBIEDING HERENKOSTUUM
1000 stuks in 60 maten in voorraad
3995 F — 1000 F Bon = 2995 F

1000 HERENOVERHEMDEN
495 F **NU 300 F**

2000 MISTER M KOSTUMEN à 2500 F
ESKAM PRIJS

OOSTENRIJKSE JAGERSLODEN
voor DAMES - HEREN en KINDEREN
luxe afwerking - gewaarborgd originele Tyroler loden
Alle maten :
HEREN : 1850 F
DAMES : 1850 F
KINDEREN vanaf 1000 F

Partij TUNIEKEN en BLOEZEN voor DAMES
299 - 350 - 395 en 499 F — ver beneden de waarde ! ! !

SPECIALE AANBIEDING
SPORTVESTONS HEREN aan 1500 F

LUXE DAMESMANTELS in zuiver wollen SHETLAND
Alle maten **NU 2680 en 3000 F**
Seizoenprijs : 3500 en 3995 F

DUIZEND HERENBROEKEN
Ook grote maten - Modern en klassiek
Model : 695 en 850 F ESKAM.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden Nu zijn er bij SKM gouden koopjes te doen

---

Koffie en Stella in de Bar
NU GRATIS voor de « WIJ-LEZERS »

SKM **SUCCES KLEDING MEYERS**
DE GROTE MODESPECIALIST
A. DE LANGLESTRAAT 4-10 2640 NIEL

OPEN ALLE WERKDAGEN VAN 9 TOT 20 UUR • ZATERDAG OPEN VAN 9 TOT 18 UUR • MAANDAGEN, ZON- EN FEESTDAGEN GESLOTEN

WANHOPIGE BOEREN KOMEN IN OPSTAND

(vervolg van blz. 1)
re sektoren van het EEG-beleid geen vooruitgang gemaakt wordt en men op dit dode punt blijft vastzitten.
In zekere zin zijn de Europese landbouwers de proefkonijnen geweest, waarmee een staf technokraten cynisch geëxperimenteerd heeft, ook nadat de kamergeleerden hadden moeten weten dat men met de EEG-landbouw aan de rand van de afgrond stond.

INKOMEN GEDAALD MET 16%

We zouden één stand of klasse in Europa willen zien die nog niet veel heftiger dan de landbouwers gereageerd had indien zijn inkomen in één jaar gedaald was met 15 à 16 %, zoals thans het geval is met de boeren ! We ontlenen dit (te laag geschatte) percentage aan een artikel in « Le Figaro » — een burgerlijk Frans dagblad — waarin geen oproerkraaiers schrijven, maar dat thans de Europese landbouw een kruitvat noemt.
Gematigde Franse landbouwleiders hebben gezegd dat men in « hogere » Eurokringen, precies nog niet begrijpt dat we op de vooravond zouden kunnen staan « van betogingen die gepaard zullen gaan met een nooit geziene gewelddadigheid » (dixit de heer Debatisse).
We doen hier geen oproep tot geweld. Integendeel : in een sfeer van mateloze bitterheid lopen de Europese boeren gevaar ten prooi te vallen aan uitdagingsagenten die de thans losgekomen energie zouden afleiden van het werkelijke doel.
Maar oproepen tot zelfbeheersing aan het adres van de landbouwers mogen door de Europese technokratie niet uitgelegd worden als een teken van verzwakkende vastberadenheid en strijdlust.
De nationale regeringen moeten desnoods een onverbiddelijk politiek ultimatum stellen aan de ondemokratische EEG-heersers, die door niemand verkozen werden, aan niemand rekenschap moet geven, en hoog verheven zweven boven een EEG-parlement waarvan de bevoegdheden geringer zijn dan die van de gemeenteraad van een middelmatige stad.
In afwachting dat de naamloze diktatuur van EEG-ambtenaren en juristen ten val gebracht wordt, dient dadelijk een einde gesteld aan de door de EEG-autoriteiten opgedrongen verhouding tussen kosten en baten waarin ook de modernste en kapitaalintensiefste landbouwbedrijven ten dode veroordeeld zijn.
We hebben nu al het ergerlijke feit beleefd dat de Belgische rijkswacht met man en macht moet optreden om de handhaving van een politiek te verzekeren die door geen enkel nationaal demokratische gekozen gezag werd ontworpen.

LAVENS KANDIDAAT-ZELFMOORDPILOOT

Minister van Landbouw Lavens zal nu wel gaan begrijpen in welke onmogelijke rol de EEG-technokratie hem gedrongen heeft. Er komt een ogenblik dat ook zijn kollega van Binnenlandse Zaken zich gaat afvragen hoe lang de Euro-kratie zich kan laten verdedigen door de inzet van rijkswacht en politie die wel verplichtingen hebben tegenover hun eigen nationale overheid maar die, voor zover we weten, niet in dienst staan van een aantal schromelijk over het paard getilde pseudo-experten van de landbouwekonomie.
Als minister Lavens zich verder wil laten afmaken in de rol van zondebok en van kandidaat zelfmoordpiloot is dat zijn zaak. Wie zich tegenover zijn volk verantwoordelijk voelt, is niet langer bereid lijdzaam te blijven toezien wanneer de boerenstand — de stand van de dulders en van de zwijgers — tot wanhoop wordt gedreven.

Hektor de Bruyne
senator

GEEN FRANK VOOR VLAAMSE LANDBOUWERS...

In het Staatsblad van 20 augustus verscheen het ministerieel besluit van 14 augustus dat inkomenssteun verleent aan de landbouwers van « benadeelde gebieden ». Dit zijn, in de ogen van CVP-Landbouwminister Lavens, allemaal Waalse gebieden : de Famenne, de Ardennen, de Hoge-Ardennen, de Jurastreek, de Fagne, en de weidestreek van Luik. Boeren uit die streken die er om verzoeken kunnen voor 1974 een bedrag van 2.000 fr. per grootvee-eenheid krijgen voor de eerste tien en 1.500 fr. per grootvee-eenheid voor de volgende tien. Elke rechthebbende kan tot maksimum 35.000 fr. ontvangen. De aanvrager moet als hoofdberoep een landbouwbedrijf met ten minste 3 hektaren kultuurgrond uitbaten. En we voegen er aan toe : hij mag blijkbaar geen Vlaamse boer zijn...

LOON NAAR WERK!

(vervolg blz. 1)
De EEG bewijst alleen een papieren reus te zijn en er niet in te slagen het 16 jaar oude Verdrag van Rome, zo rijk aan doelstellingen, in de realiteit om te zetten. Integendeel, in de laatste maanden is de hele problematiek van het streven naar welvaart voor iedereen, ook voor de boer en tuinder, derwijze op de helling gezet dat men het geloof in de pariteit totaal heeft verloren.
Is het niet reeds meer dan tijd, en willen de politieke partijen zichzelf geloofwaardig maken, dat men eens in eigen boezem kijkt en terugblikt op het nabije verleden.
Men heeft in ons land de moed niet opgebracht om de financiële middelen ter beschikking te stellen die de landbouw een struktuur moesten bezorgen om een op termijn gezien leefbaar familiaal bedrijf op te bouwen. Wel zijn veel hol klinkende woorden en beloften aan bod geweest om de elektorale waarde van de boer en zijn omgeving te behouden. Maar de taak en de opdracht die op het eigen Belgische terrein moesten uitgevoerd worden bleven in de lade steken. De wetsvoorstellen, reeds jaren oud, zoals een rampenfonds, een grondbank, de wetten in de andere landen van de EEG zoals de ruilverkaveling bij de aanleg van nieuwe autowegen (in Frankrijk reeds meer dan 10 jaar in voege) geraken in ons land niet in een definitieve en publiceerbare tekst. De gewestplannen, wettelijk in planning sinds 1962 hebben na 12 jaar nog geen kracht van wet verworven. Vertikale integratie, participatie van de boer en tuinder in het verwerkings- en kommercialisatieproces, vinden geen genade wanneer de ontwerpen niet in de eigen politieke stal thuis horen.
De strijd tegen de kleurstoffen, zelfs de barnumreklame van produkten op de markt gegooid door machtige financiële groepen die op gekunstelde manier het natuurlijk hoeveprodukt als onnatuurlijk kunnen doen voorkomen, omdat men met de winst geboekt op de rug van de verbruiker het zich kan veroorloven ; ook hier blijkt de huidige wetgever niet in staat de misleide en uitgebuite verbruiker te beschermen. Is men werkelijk politiek zo diep gezakt, of is de binding van sommige financiële groepen dan zo sterk, dat de bevelen en richtlijnen komen van dezen die schijnbaar staan aan de rand van de weg, of gaat men propaganda voeren voor het familiaal bedrijf op vergaderingen en met slogans, terwijl de eigen bondgenoten bezig zijn deze te helpen nekken? Wordt de boer veroordeeld om slaaf te worden of voortbrenger van de ruwe grondstof zoals de arbeider in Zuid-Amerika, die zijn inspanningen en werkkracht moet ten dienste stellen om anderen welvaart en rijkdom te bezorgen ? Gaat men de wroeter en de werker bestraffen, zoals de Vlaamse boer steeds is geweest ? Hij heeft van onze dorre, Vlaamse, zandachtige bodem tot zelfs van onze arme Kempense gronden door een intensieve uitbatingsvorm een produktief gebied gemaakt. Het heeft er steeds alle schijn van gehad. En zelfs nu heeft men duidelijke bewijzen voorhanden. Wanneer in het Staatsblad de eerste steunmaatregel verscheen ten gunste van de benadeelde gebieden en in ons land men zes gebieden in Wallonië heeft erkend om er van te genieten, moeten we opnieuw vaststellen dat de Vlaamse bodem geen morzel grond heeft die waardig werd gevonden om in aanmerking te komen. Vlaamse boer, red u zelf voor de zoveelste keer en de beloning komt wel in het hiernamaals.
Gaat men op het Belgische politieke vlak in koördinatie met dezen die mede aan tafel mogen zitten dan nooit de moed opbrengen om uiteindelijk radikaal de eigen stal op te ruimen ? Vindt men de moed niet en het begrip bij de partner om de sociale achterstand door middel van gelijkschakeling van pensioenen, kinderbijslagen, ziekteverzekering en -vergoeding er door te halen ? Of moet het inderdaad zware probleem van het zieke Europa volledig vooropgesteld worden om de eigen binnenlandse tekortkomingen te dekken en te verdoezelen ?
Staan wij bijna alleen om in afmattende maratonvergaderingen van dorp tot dorp te trekken om onze landelijke bevolking er op te wijzen wat hier in het eigen land moet en kan gebeuren, om op het strukturele vlak de basis op te bouwen van een eigen hernieuwd land- en tuinbouwbeleid ?
De boer en tuinder weet drommels goet wat inenten, vaccineren en ziektebestrijding betekenen om bedrijfsverliezen te voorkomen. Op het vlak van de land- en tuinbouw is de diagnose reeds lang gesteld. Het ontbreekt alleen aan wilskrachtige maatregelen, politieke moed en het overboord gooien van tegenstrijdige belangengroepen.
Onze landelijke bevolking moet loon naar werk ontvangen om zich verder te kunnen inzetten voor de produktie van voedsel voor onze in bevolking groeiende wereld.

WILLY PERSYN
Senator

POLITIEK

HET FDF KAN ERNAAR FLUITEN

Nu er weer wat beweging komt in een om de Wetstraat, verschijnen er in de pers opnieuw spekulaties over een eventuele « grote » verruiming van de regering-Tindemans (naar de VU en het FDF toe). De FDF-leiders willen daarover een beslissing vóór einde oktober, omdat zij de dubbelzinnige situatie (hun bondgenoot Perin in de regering, zij erbuiten) reeds beu zijn, al hebben zij die zelf in het leven geroepen. Het weekblad « Pan » merkt daarbij nuchter op dat een beslissing daarover in feite van de Volksunie afhangt : zonder haar is er geen tweederde meerderheid.

In de voorbije maanden heeft de VU een verregaande bereidheid betoond om bij te dragen tot de vorming van een stabiele regering met brede basis. Een regering die bij machte zou zijn geweest om zowel de gewestvorming als de hollende inflatie doelmatig aan te pakken. Een regering die tevens zou beantwoord hebben aan de wens van zeer velen die de machtsmisbruiken en de arrogantie van de BSP zat waren.

Na eindeloze palavers ingevolge de onzinnige eisen van het FDF en de geniepige sabotage van de PSC, heeft men uiteindelijk de VU wandelen gestuurd. Tindemans, Martens en Grootjans verkozen te zwichten voor de chantage van Waals-Brusselse zijde toen ze ten slotte de regering alleen met het RW verruimden en er even later bovendien die voorlopige pseudo-gewestvorming doordrukten, waarmee de VU het niet eens kan zijn. Toen hebben zij niet alleen het zo prille « Vlaamse front » verbroken maar terzelfdertijd de weg opgeblazen naar een eventuele « grote » verruiming. De Volksunie is daarop resoluut in de oppositie gegaan en, vanuit deze positie zal zij ook de komende maanden de regeringspolitiek beoordelen en waar nodig heftig bekampen.

De Volksunie denkt er eenvoudig niet aan een tweederde meerderheid te helpen vormen die dan de slechte « voorlopige » gewestvorming van juli jl. definitief zou moeten maken, na nog wat meer toegevingen aan de onverzadigde frankofone imperialisten van Brussel !

Als sommige FDF-leiders nog denken Vlaamse toegevingen inzake Brussel te kunnen afpingelen en bovendien nog in de regering te komen, dan maken zij zich groteske illusies. Daar kunnen zij voorgoed naar fluiten. Terloops : van enige besprekingen tussen VU-leiders en FDF-ers was en is geen sprake, wat sommige kranten ook mogen beweren, en dergelijke besprekingen staan voor de komende tijd ook niet op de agenda !
Voor de regering-Tindemans is het nu inderdaad de allerhoogste tijd geworden om de inflatie met grote energie aan te pakken. Door de schuld van de socialisten, die op een erg ongelegen moment een regeringskrisis uitlokten over Ibramco, maar ook door Tindemans' vrienden uit de PSC en zijn nieuwe RW-FDF-geallieerden werd er maandenlang kostbare tijd verprutst zodat de bestrijding van de inflatie te laat werd aangevat. De bittere gevolgen voelt nu de hele bevolking aan den lijve. Laat wonderknaap Tindemans nu maar eens tonen hoe doelmatig hij de inflatie kan bestrijden met zijn meerderheidskabinet dat volkomen afhankelijk is van de grillen van monsieur Perin en zijn FDF-vrienden.

Paul Martens

Tindemans is een vriendelijk man. De hooghartigheid, vooringenomenheid, ontoegankelijkheid, betweterigheid van sommige van zijn voorgangers tekenen hem niet. Hij is echter niet de sterke figuur die het werkelijk ten gronde anders doet, zoals men de kiezer deed geloven. Tindemans stelde zich voor, de fiere vader te worden van een gezonde gewestvorming. Het kind zou zijn naam de geschiedenis indragen. De geesten van het Leuvens-Dietse slot Steenokkerzeel, gedurende jaren verblijf van de afstammeling onzer wettige graven en hertogen, hadden een gezonde dracht voorspeld maar de Brusselse verdufte Lambermontburcht bleek noodlottig. Het werd een softenonwicht zonder ledematen.
Toch zal de CVP eens te meer « doen alsof » het gebeurd is. Het scenario is gemakkelijk te voorzien :
1. plechtige installatie van gewestraden al of niet in aanwezigheid van het staatshoofd (hierover wordt nog gediskussieerd met Laken, want op de installatie-vergadering van de Kultuurraden bleef Z.M. afwezig om geen simpatie te laten blijken voor wat naar federalisme zweemt. Zijn diensten hadden hem gewaarschuwd dat Kuijpers de Vlaamse Leeuw zou aanheffen.
2. een vrachtje mooi adviespapier van de gewestraden.
3. misschien ook een of andere gedurfde schijn-realisatie van een minister met regionale bevoegdheid. Een Waal durft dat wel om het RW te depanneren.

TINDEMANS IS NOG GEEN "LEO FLANDRICUS"

Het is niet duidelijk of het federalisme met dit alles wordt gediend of afgeremd, want in de regering zetelen de geregionaliseerde unitaristen van CVP en PVV en de geregionaliseerde federalisten van het RW.
Tindemans moet het bewijs leveren van zijn Vlaamse waarachtigheid door even het oor te luisteren te leggen bij het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen. Dit voor alle Vlamingen, rechtsen en linksen, kristelijke Davidsfondsers, liberale Willemsfondsers en socialistische Vermeylenfondsers en voor tientallen kulturele verenigingen representatief organisme en ook de inter-provinciale Kultuurraad van Vlaanderen hebben zich tot de eerste-minister gericht en met veel beleefde woorden gezegd : « Profeet Leo, wij zullen in U geloven als Gij de Tekenen doet die wij verwachten.
Gij kent deze Tekenen, Leo ? Doe ze en wij dopen U «Leo Flandricus» !
Leo, gij moet vóór alle dingen de provincie Brabant splitsen bij gewone wet. Verzaak in dit opzicht aan iedere onderworpenheid tegenover Vanden Boeynants en tegenover sommige Brusselse CVP-ers. Stel uw hoop op het voorstel De Vlies - Bascour - Vandezande.
Geef de Walen ook een nieuwe provincie kado en een gouverneurszetel aan een vriend of vriendin van Perin ; stel de Vlaamse gemeenten die nà 1976 met een FDF-meerderheid uit de stembus komen onder de voogdij van een Vlaamse provincie. Toe Leo !
Toe Leo, waag daar het bestaan van Uw Regering op en wij zullen in U geloven. Bewijs dat gij zodoende serieus denkt aan de vereenvoudiging van de instellingen : door van Brussel terzelvertijd een gewest, een provincie en een agglomeratiegebied te maken aanvaardt gij de opening naar een federalisme met twee, met Brussel als provinciale entiteit.
Aan alle billijke aspiraties van Brussel komt U zodoende tegemoet
Nog wat anders Leo : het is ouderwets maar aktueel.
Zorg er eens voor dat àlle taalwetten toegepast worden en verbeterd in de geest van de taalwetgeving. Herlees eens de drie of vier voorstellen van Rob. Vandezande en gij zult er uit leren dat wij nog wel wat te doen hebben in het voorgeborchte van de taalflaminganterij. Geef uw minister van Tewerkstelling en Arbeid de opdracht dat hij zijn inspekteurs doet toezien op het Septemberdekreet. Gij moet ook bewijzen dat uw kulturele autonomie geen papieren tijger is.
Leo ! Gij kunt vermijden dat er uit de Vlaamse randgemeenten Vlaamse kinderen met bussen naar Franse scholen in Brussel pendelen ; het volstaat dat uw minister De Croo de taalverklaring ernstig toepast (U weet toch, Leo, dat de *Liberté du Père de Famille* allèèn voor de 19 gemeenten werd ingevoerd).
Leo, gij kunt het voorstel-Bouwens, hetzelfde als het voorstel van uw oud-partijgenoot De Boodt, over de taalkaders in de strijdkrachten opdelven en laten goedkeuren. Oud CVP-senator De Boodt zal U wel vertellen waarom hij daarover moest zwijgen en op wiens bevel.
Kijk eens, mijnheer Tindemans.
Nog een ander Teken kunt U doen opdat de Vlaamse kudde U als Profeet zou aanvaarden die het nu allemaal zal doen veranderen.
Ontferm U over uw eigen kind, de kulturele autonomie. Als het U een brood vraagt, geef het geen steen — als het U een vis vraagt, geef het geen slang. Herlees het Evangelie en vervolgens de tussenkomsten in Senaat en Kultuurraad van uw oude scoutsleider van Haegendoren. U hebt hem gelijk gegeven als hij betoogde dat de kulturele autonomie niet wordt toegepast zoals de grondwet het voorschrijft en zoals U het bedoelde als minister van Kommunautaire Berekkingen. U kent wel die nota van het Rekenhof die hem gelijk geeft. Het Rekenhof is toch geen VU-instantie !
U hebt destijds geschreven dat het onderwijs onder de Kultuurraden ressorteert daar iedere gemeenschap haar eigen onderwijsbeleid moet kunnen voeren op voorwaarde niets te wijzigen aan de algemene strukturen en het schoolpakt na te leven.
U weet dat de grondwet uitdrukkelijk het universitair onderwijs onder de kulturele autonomie stelt indien de financiële wetten, die unitair zijn, maar nageleefd worden.
U kunt de voorstellen van Haegendoren aanvaarden waarbij de kredieten in verhouding tot de bevolkingsverhoudingen worden berekend.
De grondwet bepaalt dat de Kultuurraden bevoegd zijn voor de internationale kulturele samenwerking. Van Haegendoren heeft desaangaande een voorstel gepresenteerd.
Van Elslande heeft een ontwerp in voorbereiding dat toch wel evenzeer op uw bureau als op het zijne zal gewaaid zijn ; in dit ontwerp wordt deze grondwettelijke bevoegdheid van de Kultuurraden herleid tot een louter adviserende bevoegdheid.
Kijk eens, Mijnheer de Eerste Minister, U moet zich niet al te moe maken met de perikelen van de gewestvorming. Wij willen niet ongeduldig zijn.
Wie zich als Vlaming — niet eens als federalist of VU-man — in de luren wil laten leggen door uwe unitaire PSC-partners moet zich maar verder met de gewestvorming amuseren. Wie tastbare realiteiten beoogt moet zeggen : heer Tindemans *doe nu eens eerst wat u ook zonder regionalisering kunt en dan zullen wij in U geloven en met U verder praten.*

Scepticus

DERTIG JAAR GELEDEN

September 1944 bracht de grote geallieerde doorbraak in West-Europa en meteen de bevrijding van ons land. Omdat het precies dertig jaar geleden is besteden de media er dezer dagen meer aandacht aan dan gewoonlijk. Het was ook een keerpunt in de geschiedenis en het was een hele opluchting voor ons volk na vier jaar bezetting met al wat daaraan vasthing.
Spijtig genoeg werd de feestvreugde doorkruist door een teugelloze en blinde haatuitbarsting tegen echte maar vooral vermeende kollaborateurs en vooral tegen alles wat van ver of van bij Vlaams was. De repressie, die onbevooroordeelden « een justitie van negerkoningen » hebben genoemd, was vooral een belgistische onderneming op grote schaal om de Vlaamse Beweging eens en voorgoed te nekken. Dit opzet is « grandioos » mislukt, maar de gevolgen van de repressie zijn nog steeds voelbaar. Een daarvan is dat België verreweg het enige westerse land is, waar nog geen amnestie werd verleend. Zelfs in Oosteuropese landen werd reeds amnestie voor oorlogsmisdrijven verleend. Dertig jaar na de feiten kan dat hier nog niet, zodat de bevrijding voorts met gemengde gevoelens dient herdacht te worden.

Aan de ene kant smeekt de regering om nieuwe ontvangsten, aan de andere kant smijt ze straks 30 miljard frank tegen de aankoop van nieuwe gevechtsvliegtuigen aan. Zomaar. Wat meer is : opnieuw komt de Franse konstrukteur Dassault sterk in aanmerking om de bestelling in te palmen, al bestaat er nog een kans dat de Amerikanen het pleit zouden winnen. Het is maar dat we met Dassault onaangename ervaringen hebben. De regering Vanden Boeynants-De Clercq kocht destijds Dassaultvliegtuigen, die echter geen voldoening schonken. Ook kwam er van de tegenprestatie (werkverschaffing in België, natuurlijk in Wallonië) niet zoveel in huis. Het ergerlijke is dat het opnieuw Vanden Boeynants is, die in deze

OPNIEUW DASSAULT...

aankoop een beslissende rol kan spelen. Er Is meer : indien Dassault de bestelling krijgt zal België in feite voor een préfinanciering zorgen van de bouw van een onbekend vliegtuig, waarvan er nog geen prototype bestaat. We zouden dus met ons eigen geld als proefkonijn kunnen dienen, om achteraf te moeten vaststellen dat andere klanten de nieuwe vliegtuigen tegen een lagere prijs zouden kunnen aankopen. Wij en andere bladen staan met hun wantrouwen niet alleen. Zo drukt ook de Kristelijke Centrale van Metaalarbeiders zijn wantrouwen uit en eist ze toezicht en inspraak. Wij eisen eveneens inspraak door het parlement : het mag niet meer gebeuren dat in alle geheimzinnigheid en als « lopende zaak » door een ontslagen regering een miljardenaankoop wordt gearrangeerd, zoals destijds na het aftreden van het VDB-DC-kabinet.

IN MEMORIAM DOKTER HILAIRE GRAVEZ

In de avond van 2 september overleed te Aalst onverwacht dokter Hilaire Gravez. Hilaire Gravez werd op 8 april 1888 geboren in het landelijke Oostvlaamse dorp Gijzegem, waar zijn vader stationschef was. Tijdens zijn middelbare studiën aan het kollege van de paters Jezuieten te Aalst, werd Gravez strijdend Vlaamsgezind. Daar vader reeds in 1901 overleed, kende Hilaire geen onbezorgde jeugd. Toch zou hij zich moedig vastbijten in de studie, de kollegestudiën schitterend voltooien en nadien geneeskunde studeren te Leuven en te Gent. Te Leuven werd hij medestichter van de bekende « Amicitia », een progressief en strijdend Vlaamse studentenvereniging. Van de universiteit trok Hilaire Gravez naar het leger — hij behoorde tot de laatste lichting soldaten die door lottrekking werden aangeduid. Tijdens Wereldoorlog I en II zou hij 10 jaar militair-geneesheer zijn, een periode die net overeenkwam met de gevangenisstraf waartoe hij na de 2de wereldoorlog werd veroordeeld.
Zijn loopbaan van militair-geneesheer omvatte twee periodes : de IJzer en het Oostfont. Aan de IJzer was hij vrijwillig in dienst op de frontlijn. In de Langemarckdivisie te Lüneburg kwam hij helemaal toevallig terecht. Voor de eerste periode zou hij meerdere malen onderscheiden worden door de Belgische Krijgsmacht en een populair figuur worden in de politiek van de dertiger jaren. Voor de tweede zou hij boeten in de gevangenissen van Brussel en Gent en na de Tweede Wereldoorlog een bijna-vergeten man worden. Toch blijft de naam Gravez verbonden aan de oprichting van de Frontbeweging, die hij inspireerde en samen met Adiel De Beuckelaere, Rik Borginon, Filip De Pillecijn en anderen uitbouwde tot de onvergetelijke voorpost van het bevrijdingsnationalisme in Vlaanderen.
Hilaire Gravez zetelde tweemaal als kamerlid : in 1929-1932 voor het distrikt Aalst-Ronse en in 1936-1939 voor Gent-Eeklo. In die jaren stichtte hij het Vlaams Geneesherenverbond en de Orde van de Geneesheren, die hij vanuit de oppositie een wettelijk statuut kon laten verkrijgen. De laatste jaren leefde Gravez nog slechts voor zijn grote passie : de geneeskunde. Hij was niet meer betrokken bij het politieke gebeuren. Onverschillig ervoor werd hij echter niet. Hoe zou zo iets ook gekund hebben in het hart van een man die aan de basis lag van de Frontbeweging en later bindteken zou zijn tussen Fronters en Daensisten te Aalst en elders ! Toch zag hij dag voor dag zijn Geheel-Nederlandse droom verzwinden. Tijdens een urenlang gesprek dat wij kort geleden nog met hem voerden, vroeg de van nature vitale en optimistische Gravez zich af of Vlaanderen nog wel ooit het echte zelfbestuur zou verwerven, of het bloed en de akelige modder van de IJzer slechts tot een halve vrijheid hadden geleid.
Met dokter Hilaire Gravez gaat de zoveelste onder de grote Vlamingen heen die de bekroning van hun ideaal niet meer mochten beleven.

Frans-Jos Verdoodt

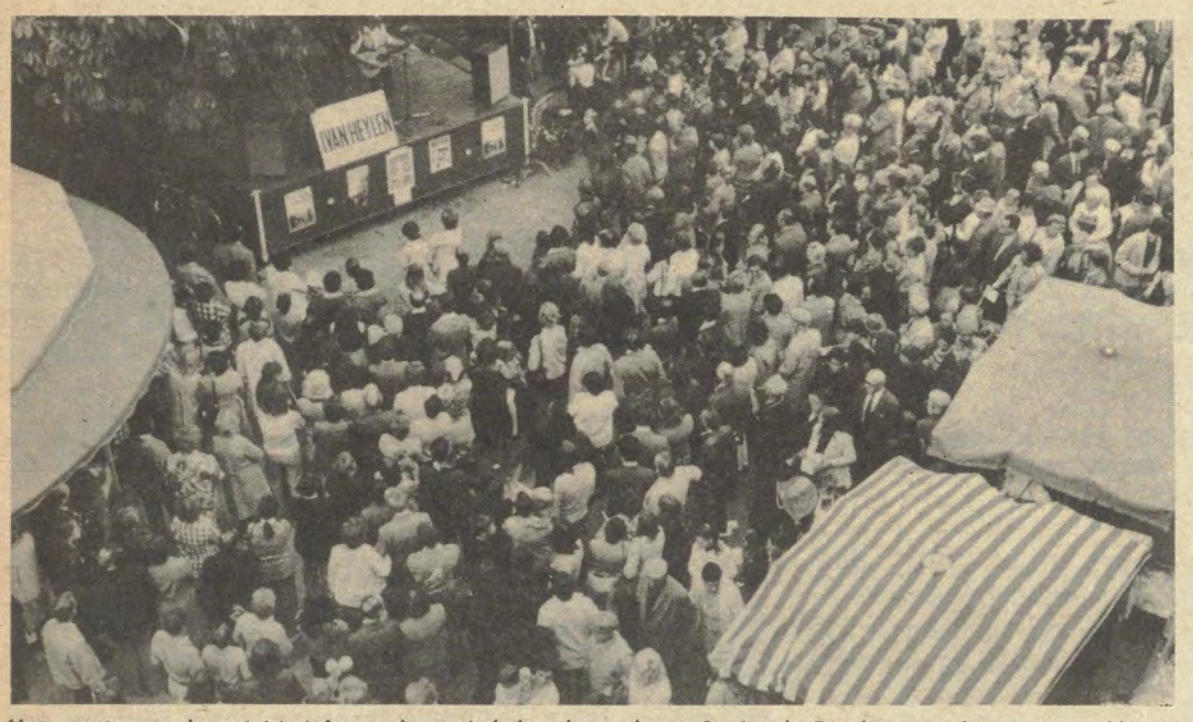

Het eerste openbaar initiatief van de socio-kulturele raad van St Agatha-Berchem werd een overweldigend sukses. Ter gelegenheid van de jaarmarkt aldaar organiseerde hij een volksfestival met een reeks bekende Vlaamse volkszangers, een kindernamiddag onder leiding van de animatieploeg van de Beursschouwburg en een groot volksbal. Duizenden mensen beleefden terug een echte jaarmarkt met muziek en dans.

GEBOORTECIJFER IN WALLONIE NU HOGER DAN IN VLAANDEREN

Vorige maandag, bij het begin van het nieuwe schooljaar, is menig schoolhoofd tot de bevinding gekomen dat het aantal leerlingen in zijn kleuter- en lagere schoolklasjes opnieuw is verminderd. Daardoor moesten een aantal klassen worden opgedoekt, en stonden meteen weer een aantal onderwijzers en onderwijzeressen op straat. Met zekerheid kan men voorspellen dat die toestand de komende jaren nog merkelijk zal verergeren, en zich over weinige jaren ook zal laten voelen in het sekundair onderwijs. Vanaf 1966 is het geboortecijfer in heel het land immers drastisch beginnen te dalen, en het loopt nog steeds terug.

In Vlaanderen alleen zullen er in 1974 ongeveer 10.000 kinderen minder geboren worden dan vijf jaar geleden. Het « kroostrijke » Vlaanderen bestaat niet langer meer. Ook in Wallonië en te Brussel loopt het geboortecijfer achteruit, maar lang niet zo snel als in Vlaanderen. Zo konden wij het in 1972 beleven — en dit voor de allereerste keer sinds het ontstaan van België — dat het geboortecijfer in Vlaanderen en in Wallonië precies even groot was (13,91 per duizend) maar in 1973 was het geboortecijfer reeds lager dan dit van Wallonië : 13.28 per duizend tegenover 13,53 per duizend in Wallonië.

Onderaan dit stukje vindt u de geboorte- en sterftecijfers over de periode 1969 tot 1973 voor Vlaanderen, Wallonië en Brussel (19 gemeenten) afzonderlijk. Men kan eruit aflezen dat er in Vlaanderen, dank zij het lage sterftecijfer, in 1969 nog een natuurlijk overschot was van ruim 22.000 eenheden. In 1973 was dit echter al gedaald tot ruim 13.000. In Wallonië was er noch in 1969, noch in 1973 een natuurlijk overschot maar een verlies dat te wijten is aan het merkelijk hogere sterftecijfer. Dit vrij hoog cijfer is een gevolg van het feit dat Wallonië een duidelijk oudere bevolkingsstruktuur heeft dan Vlaanderen, aangezien het geboortecijfer daar al geruime tijd aan de lage kant lag. Ook te Brussel sterven onder de autochtone bevolking meer mensen dan er jaarlijks geboren worden.

Bij het berekenen van de evolutie van een bevolking volstaat het echter niet enkel te beschikken over het cijfer van het natuurlijk overschot of verlies. Ook de in- en uitwijking speelt een rol. Deze levert voor Vlaanderen elk jaar een batig saldo op, voor Wallonië eveneens (en meer dan voor Vlaanderen) terwijl Brussel jaarlijks duizenden mensen verliest. Zo komen wij tot de situatie dat Vlaanderen in 1973 nog met ruim 23.000 mensen aangroeide doordat zijn sterftecijfer vooralsnog lager ligt dan zijn laag geboortecijfer en doordat de inwijking groter is dan de uitwijking. Wallonië groeide in dat jaar met bijna 12.000 personen aan, en dat moet volledig op rekening van het migratie-overschot worden geschreven. Brussel daarentegen in datzelfde jaar bijna 6.000 mensen door natuurlijk verlies én een grotere uitwijking dan inwijking. Stippen wij nog aan dat Vlaanderen in 1972 ruim 180.000 vreemdelingen onder zijn bevolking telde, Wallonië bijna 380.000 en Brussel bijna 190.000. Hte geboortecijfer ligt bij hen heel wat hoger dan bij onze inheemse bevolking. Bij de vreemdelingen in Vlaanderen noteerde men in 1972 een cijfer van 25,16 per duizend, in Wallonië 20,39 per duizend en te Brussel 23,26 per duizend. Cijfers die tot nadenken stemmen.

Op de eerste schooldag kwamen ze minder talrijk opdagen...

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel 19	
	Geb.	Sterfte	Geb.	Sterfte	Geb.	Sterfte
1969	15,23	11,02	14,01	14,15	12,96	13,74
1970	15,06	11,00	14,07	13,96	13,50	13,67
1971	14,64	10,93	14,24	14,11	13,17	13,56
1972	13,91	10,72	13,91	13,73	13,13	13,44
1973	13,28	10,77	13,53	13,94	12,39	13,72

	Vlaanderen		Wallonië		Brussel 19	
	Geb.	Sterfte	Geb.	Sterfte	Geb.	Sterfte
1969	82.326	59.577	44.604	45.049	13.904	14.749
1970	81.897	59.767	44.848	44.483	14.464	14.368
1971	79.819	59.569	45.132	44.708	14.153	14.576
1972	76.168	58.728	44.231	43.650	14.038	14.365
1973	73.056	59.236	43.196	44.494	13.173	14.583

DOSFELINSTITUUT

1. 13-14-15 september :

VORMINGSWEEKEND VOOR VUJO : HET MACHTELOZE INDIVIDU EN DE MENS IN DE WERELDGEMEENSCHAP

Dit vormingsweekend is een voorbereiding op het volgende VUJO-kongres.
Plaats : Vormingscentrum Hedenesse - Cadzand.
Inschrijvingen : door storting van 250 fr. op rekening nr 061-7607090-39 (J. Beke, Mariakerke, Gent). Hierbij is alles inbegrepen. Begin : vrijdag omstreeks 19 u. tot zondag 19 u.

2. Kursus :

POLITIEK OPBOUWWERK

Misschien begrijp je niet goed de politieke houding van de partij. Heb je moeite met de ideologie en het inzicht in het programma ? Welke taktiek en strategie ? Daarom deze kursusreeks van zes avonden met als doel :
— het beter begrijpen en afwegen van de standpunten en houdingen van uw politieke partij ;
— het juist situeren van de ideologie en het programma ;
— het vormen van mensen die dat alles kunnen vertalen naar de basis toe.

ARRONDISSEMENT TURNHOUT :
13 deptember : «Volksnationalisme, demokratie, federalisme».
Inleider : senator M. Van Haegendoren.
Plaats : Kultureel Centrum «De Warande», Turnhout.
27 september : « De Vlaamse Beweging, vroeger en nu ». de Frontpartij, het VNV, de VU, de randverschijnselen en de drukkingsgroepen.
Inleidster : mevr. Huguette De Bleecker, provincieraadslid.
Plaats : Kultureel Centrum «De Warande», Turnhout.
17 oktober : « Het programma van de Volksunie ».
Inleider : Walter Augustijnen, direkteur Dosfelinstituut.
Plaats : Westerlo.
31 oktober : « Het huidig Belgisch politiek bestel », (grondwetsherzineing, parlement).
Inleider : volksvertegenwoordiger Frans Baert.
Plaats : Mol.
21 november : «Strategie en werking van een politieke partij».
Inleidster : volksvertegenwoordiger Nelly Maes.
Plaats : Herentals.
30 november : « De werking van de partij intern ». (de strukturen, de verhoudingen...).
Inleider : Maurits Coppieters.
Plaats : Geel.
Deze kursus vormt één geheel, waarbij de deelnemers aktief worden betrokken door diskussie en zelf-aktiviteiten en syllabi (telkens van 20 tot 20 u. 30). De andere adressen worden nog medegedeeld.
Inschrijvingen : zo spoedig mogelijk bij de provinciale verantwoordelijke L. Van Huffelen, Drie Eikenst. 171, 2520 Edegem. Tel. 031/49.43.11. Er zijn geen kursuskosten.

ARRONDISSEMENT OOSTENDE :
Daar is deze kursus voorzien voor **2, 5, 9, 12, 16, 19 december.**
Nadere gegevens worden medegedeeld.

3. Kursus :

VOORBEREIDING GEMEENTERAADS-VERKIEZINGEN '76

Een voorbereidingskursus op de gemeenteraadsverkiezingen en vooral direkt gericht op de praktijk.
Het programma bevat vier delen :
1. De gemeenteraadsverkiezingen politiek voorbereiden (praktische voorbereiding van het programma).
2. De propagandavoering.
3. De lijstvorming.
4. Belang van de gemeente, noodzaak van een goede gemeentepolitiek.
Voor kaderleden afdelingsbesturen, huidige en toekomstige gemeentemandatarissen.
Plaatsen :
Dendermonde : 16, 23, 30 september, 7 oktober (20-22 u.).
Inschrijvingen : zo spoedig mogelijk bij de provinciaal verantwoordelijke : H. Leyseele, Zwijnaardestwg 698, 9000 Gent. Tel. 091/22.76.64.
Duffel : 28 september, 5 oktober (9 u. 30-17 u.).
Plaats : Zaal Gildenhuis.
Inschrijvingen : zo spoedig mogelijk bij de provinciaal verantwoordelijke : L. Van Huffelen, Drie Eikenstr. 171, 2520 Edegem. Tel. 031/49.43.11.
Kortrijk : (gepland voor november).
Leuven : (gepland voor november).
Tongeren-Maaseik : (gepland voor december).

4. Kursus :

GOED BESTUREN

Problemen rond het goed besturen van afdelingen, samenwerking, kommunikatie, efficiënt werken, werken in groepsverband.
Leuven : 19 oktober (9 u. 30- 18 u.).
Dendermonde : (gepland voor november-december).
Nadere inlichtingen omtrent deze en andere Dosfel-vormingskursussen kunnen bekomen worden bij het Dosfelinstituut, Tribunestraat 14, 1000 Brussel (tel. 02/219.12.02 - Johan Beke, kursusleider).

WIJ IN NEDERLAND

(jeeveedee) Dat de tijd van vroeger nooit meer terugkeert, kan wel erg melancholiek klinken als deze woorden worden uitgesproken door een ernstig blikkende eerste minister (Den Uyl), tijdens de energiekrisis !), maar in wezen is het niet meer dan het intrappen van een open deur. Voorbij is altijd voorbij, en elke sekonde markeert zowel een einde als een nieuw begin. Toch kenmerkte de intrede van Herfstmaand 1974 zich voor Nederland door een paar opmerkelijke « breukpunten », reden waarom onze wekelijkse korrespondentie ditmaal in drie schuifjes wordt gebracht.

1 september betekende vooreerst het definitieve einde van een krant die méér dan een eeuw als een hechte burcht overeind was gebleven, maar thans bezweek onder de druk van ekonomische omstandigheden en gewijzigde opvattingen. Het gaat om het katolieke dagblad « De Tijd in Amsterdam, gesticht in 1845 en dus 129 jaar oud geworden. In de emancipatiestrijd van het Nederlandse katolicisme heeft « De Tijd » een gewichtige rol gespeeld en maatschappelijk-kultureel is het blad tot en met de laatste dag van zijn verschijnen (zaterdag 31 augustus) overeind gebleven. De vele miljoenen guldens die de VNU (Verenigde Nederlandse Uitgeversbedrijven) de laatste jaren aan het blad spendeerde, konden echter niet voorkomen dat de kommerciële basis van « De Tijd » te zwak bleek in deze tijd van enorm stijgende kosten.

DE TIJD VAN VOOR SEPTEMBER KEERT NIET TERUG ...

Met « De Tijd » is nu het laatste landelijke katolieke dagblad in Nederland verdwenen. Er is nog één protestantse krant met nationale verspreiding (« Trouw »), de overige landelijke dagbladen zijn de « Volkskrant », de « Telegraaf », het « Algemeen Dagblad », « NRC Handelsblad », « Het Parool » en « De Waarheid ». Van de 137 personeelsleden van « De Tijd » vonden er 26 een plaats bij het gelijknamige weekblad, waarvan deze week het eerste nummer is uitgekomen. Dit opinieblad startte met ruim 50 duizend abonnees, maar het is de vraag of het zich staande zal kunnen houden op de Nederlandse weekbladenmarkt waar uitgaven als « De Groene Amsterdammer », « De Nieuwe Linie » en de « Haagse Post » al grote moeite hebben om het hoofd boven water te houden. De « tijd van vroeger » is voor « De Tijd » inderdaad voorbij, maar ook de nieuwe periode steekt vol onzekerheden.

Eveneens sinds 1 september verdwenen de « piraten-radiozenders « Veronica » en « Radio Noordzee » uit de ether. Voor vele honderdduizenden luistervrienden van deze radioposten die dwars tegen de wettelijke bepalingen van het nationale « omroep-bestel » in, vanaf schepen op zee (buiten de territoriale wateren) onverpoosd pop-muziek uitzonden en reklame-boodschappen verbreidden, was het een droeve 31-augustus-avond toen voor het laatst de populaire stemmen van de « illegalen » weerklonken. Niet minder dan tien jaar heeft de Nederlandse overheid erover moeten doen om het uitermate volksgeliefde station Veronica en de deels in het Engels uitzendende omroep Radio Noordzee het zwijgen op te leggen. Weinig politici voelden er voor om vooral de jongeren te beroven van hun luistergenot, en er is een minister die zelf oud-voorzitter van de KRO was (Harrie van Doorn, bewindsman van Kultuur, Rekreatie en Maatschappelijk Werk), voor nodig geweest om de knoop door te hakken.

Inderdaad kon men niet langer toestaan dat de Europese overeenkomsten inzake de verdeling van de radiofrekwenties (golflengten) overtreden werden. Weliswaar had de Nederlandse regering geen greep op de uitzendschepen, maar ze kan wel aan inwoners van het grondgebied verbieden om op enige wijze met de « piraten » samen te werken. Dat is nu gebeurd, en daarmee beschikken de radiovrijbuiters niet langer over de mogelijkheid om hun programma's en kommerciële advertenties aan boord van hun schepen te krijgen. Het einde van het « piraten »-tijdperk betekent wel dat de zender Hilversum 3 nu volledig voor het popgebeuren ingeschakeld wordt. Maar het zal lang duren vooraleer dit officiële station de populariteit verwerft waarop vooral Radio Veronica veertien jaar lang mocht bogen...

En tenslotte het derde « breukpunt » van 1 september : de nieuwe Loterijwet. Minder opvallend dan het verdwijnen van « De Tijd » en de radioschepen betekent de invoering van het lottospel (zes cijfers voorspellen uit een reeks van 41) toch een gweldige ingreep voor Nederland waar alles wat met loten en kansspelen te maken heeft, door velen nog als iets « duivels » wordt beschouwd. Pas na een jarenlange behandeling door het parlement en heftige diskussies op allerlei niveau's kreeg de nieuwe wet een meerderheid.

Afgelopen zondag, toen de lotto voor het eerst trok, bleek er toch al meer dan een half miljoen gulden te zijn ingezet. Samen met de voetbaltoto is er dus voortaan elke week een aardig prijsje te verdienen. Alleen gaat er een flink deel van de inzet naar officieel vastgestelde maatschappelijke en liefdadige doeleinden. Want gokken óm het gokken blijft voor de Nederlander een zonde, hij moet er tevens een « goed werk » mee bedrijven. Een vaststelling die bijna tot de konklusie zou leiden dat in dit opzicht de « tijd van vroeger » wél voortduurt !

PLEIDOOI VOOR EEN

Deze visie werd door volksvertegenwoordiger Raskin op de kamertribune verdedigd op dinsdag 9 juli jl.

In een studie, die een drietal jaren geleden gepubliceerd werd door het Internationaal Instituut voor Vredesonderzoek, kan men lezen welk het bedrag is dat jaarlijks door de verschillende staten aan militaire uitrusting wordt besteed. Enkele voorbeelden : in 1969 gaven West-Duitsland, Engeland en Frankrijk samen méér dan 853 miljard Belgische franken uit aan defensie, terwijl dit bedrag voor de Verenigde Staten van Amerika zelfs méér dan 4.000 miljard bereikte. Zo wij er dan ook nog rekening mee houden dat de Sovjet-Unie terzake zeker niet achterblijft, dan komt men voor deze vijf staten samen aan een bedrag van ca 10.000 miljard.

Dit cijfer, dat door zijn immense grootte niets meer zegt, krijgt evenwel een sprekend karakter, zo men weet dat 10.000 miljard ongeveer gelijk is aan het totale ruilverkeer van voedingswaren over de gehele aardoppervlakte of zo men weet dat de totale hulp, verstrekt aan de ontwikkelingslanden en aan de internationale hulporganen in de vijf voornoemde landen, niet eens 5% van het zo juist vermeld bedrag bereikt.

Globaal genomen biedt de wapenindustrie géén ekonomisch nut. Doch dit is niet het ergste. Immers, zo lang wapens niet worden gebruikt, zijn zij niet gevaarlijk. Spijtig genoeg worden zij echter wél gebruikt. Het is immers zo dat sedert de Tweede Wereldoorlog niet minder dan 40 grote en minder grote oorlogen hebben plaats gehad. Zo o.m. in Korea, aan de Indisch-Chinese grens, in het Midden-Oosten, in Vietnam, in Nigeria, aan de Russisch-Chinese grens, in Oost-Pakistan, enzomeer.

Hoewel wij soms menen dat deze oorlogen, omdat zij ons niet rechtstreeks raken, van geringe betekenis zijn en dan ook als lokale konflikten moeten worden beschouwd, mogen wij niet vergeten, dat zij zowel wat het aantal betrokkenen als wat de mate van destruktie betreft, heel dikwijls ontzettende afmetingen hebben aangenomen. Zo zouden er door de Amerikaanse luchtmacht méér bommen op Noord-Vietnam zijn uitgeworpen dan in gans de Tweede Wereldoorlog samen.

Het grootste gevaar, verbonden aan de wapenindustrie, is evenwel dat zij de middelen schept, die een nieuwe wereldoorlog mogelijk maken. En zo men spreekt van een nieuwe wereldoorlog mag men niet vergeten, dat deze in omvang en gewelddadig karakter gewoonweg iedere verbeelding tart.

WANNEER VREDE ?

Rekening houdend met dit alles is het hoogst bevreemdend dat de bewapeningswedloop almaardoor verder gaat. Temeer daar toch iedereen weet welke verschrikkingen de eerste en de tweede wereldoorlog met zich mee hebben gebracht. Het is zelfs onbelangrijk, dat men er niet in lukt de oorlog definitief uit te bannen, hetgeen toch heel gemakkelijk zou moeten zijn, uitgaande van het feit dat veruit de meerderheid der aardbewoners de oorlog haat en aldus in wezen vredelievend is.

Op de IJzertoren, het monument dat na de eerste wereldoorlog in de IJzervlakte werd opgericht, staat in vier talen geschreven : « Nooit meer oorlog ! ». Deze slagzin, die ontsproten is aan het verbitterd gemoed van duizenden soldaten, die ruim 4 jaar in mensonwaardige omstandigheden hebben geleefd en gestreden, is m.i. de uitdrukking van de vredeswil, die in laatste instantie bij toch zo velen aanwezig is.

De vraag mag worden gesteld of deze gesteltenis gedoemd is om zonder afdoende resultaten te blijven. Moeten wij leren leven met de oorlog of ligt de oorlog, zoals een Grieks denker eens heeft gezegd, aan de basis van iedere vooruitgang en ontwikkeling ?

Zo het antwoord op deze laatste vraag mischien wat het verleden betreft gedeeltelijk positief kan worden beantwoord, dan is dit zeker niet het geval voor onze tijd.

Immers, de kans is groot dat de mensheid een nieuwe wereldoorlog niet zal overleven. En moesten er hier of daar toch enkelingen of groepen zijn, die aan de dans konden ontspringen, dan is de kans groot, dat het milieu, waarin zij moeten leven, zo verpest en bedorven is, dat zij beter waren omgekomen.

Gekonfronteerd met de problemen, die bewapening en oorlog met zich mee brengen, verklaren de regeringen der diverse staten, dat zij net als hun onderhorigen tegen de oorlog gekant zijn.

De regeringen zeggen allemaal, dat, zo zij zich bewapenen, dit gebeurt, omdat de anderen oorlogszuchtig zijn, omdat deze er naar streven hun grondgebied uit te breiden of omdat zij hun ideologie of levensopvatting gewelddadig willen exporteren.

De leiders der staten beweren allemaal, dat bewapening het beste middel is om de oorlog uit te bannen ; het evenwicht tussen de partijen zou voorkomen dat één van hen het sein op groen zou plaatsen. En waar voor kort de afschrikking steunde op de « second strike capability » — men moet er voor zorgen te kunnen terugslaan als men wordt aangevallen — is men nu overgeschakeld naar de « disarming first strike » — de slag, die men de vijand kan toebrengen is zo afdoende dat hij niet meer kan repliceren.

Terwijl men met dergelijke angstaanjagende begrippen en teorieen de bewapening en de oorlog zin en betekenis poogt te geven, worden wij dag-in dag-uit gekonfronteerd met zogenaamde lokale konflikten als in het Midden-Oosten en met zogenaamde binnenlandse moeilijkheden als te Praag en te Santiago. En terwijl de bewapeningswedloop ongestoord verder gaat, schijnt niemand er rekening mee te houden, dat het ten slotte van zo bijzonder weinig mensen afhangt of er een nieuwe

ANDERE BUITENLANDSE POLITIEK

wereldoorlog komt, ja of neen, en dat een klein incident voldoende is, opdat een eskalatiebeweging op gang zou komen, die ons in de kortste tijd volop in de ellende en de miserie zou storten.

Het is duideljk dat oorlogszucht geen monopolie is van ene staat, terwijl de andere alleen maar orde en vrede zouden betrachten. Doorheen gans de geschiedenis hebben wij kunnen vaststellen dat de staten op dit vlak geen onderscheid vertonen. Inderdaad, jaren nadat een oorlog voorbij is, wordt het meestal duidelijk, dat alle partijen fout dragen en dat de partij die na de oorlog het meest gelijk scheen te hebben, degene was die propagandisch het meest handig is geweest, ofwel gewoon de strijd heeft gewonnen : les vaincus ont toujours tort !

Om alle misverstanden te voorkomen wil ik duidelijk onderlijnen, dat dit geen pleidooi is, om wat het Westen betreft, tot een eenzijdige ontwapening over te gaan. Dit belet echter niet dat zo de bewapeningswedloop verder gaat, er m.i. wel eens een ogenblik zou kunnen komen, waarop wij ons moeten afvragen of het niet al te riskant is verder te gaan op de ingeslagen weg en of men, met het oog op enige kans op overleving, niet dient af te zien van de tot dan toe gevoerde gedragslijn, zelfs zo dit zou betekenen, dat hierdoor afstand wordt gedaan van de eigen souvereiniteit.

Het feit dat alle partijen altijd en overal de schuld op elkaar schuiven, moest onvermijdelijk tot gevolg hebben, dat bepaalde mensen zich grondiger over dit probleem zouden buigen, hetgeen dan ook is gebeurd, meer bepaald in de vorm van de polemologie of « peace research ». Geleerden uit verschillende landen pogen sedert enkele jaren de ware achtergronden van het « martiaal bedrijf » te ontdekken. De enen zoeken het op het terrein der ekonomie, de anderen op het terrein der psychologie of de sociologie. Een gans aparte plaats bekleden zij, die in de politieke strukturen, meer bepaald in het wezen der nationale souvereiniteit, een belangrijke polemogene faktor menen te onderkennen.

Naar hun mening is de traditionele opdracht van iedere buitenlandse politiek van dubbele aard : **1. de verdediging van het bestaan van de staat ; 2. de behartiging in het buitenland van zijn — uiteraard — diverse belangen.**

In bepaalde landen en (of) op bepaalde ogenblikken hoort de verbreiding van een bepaalde ideologie ook tot het objekt van de buitenlandse politiek. Meestal evenwel in een slechts beperkte mate, zoals blijkt uit het feit dat de zogenaamde ideologische oorlogen bijna altijd nauw verbonden zijn met de doeleinden, die ik zo juist heb vermeld. Denken wij maar aan de godsdienstoorlogen van de 16de en 17de eeuw, aan de oorlogen van de Franse Revolutie, aan de bezetting van Oost-Europa door de Sovjet-Unie en aan tal van andere zogenaamde « principekonflikten ». En zo de buitenlandse politiek zich interesseert voor het menselijk leed ergens in de wereld, dan gebeurt dit praktisch uitsluitend onder

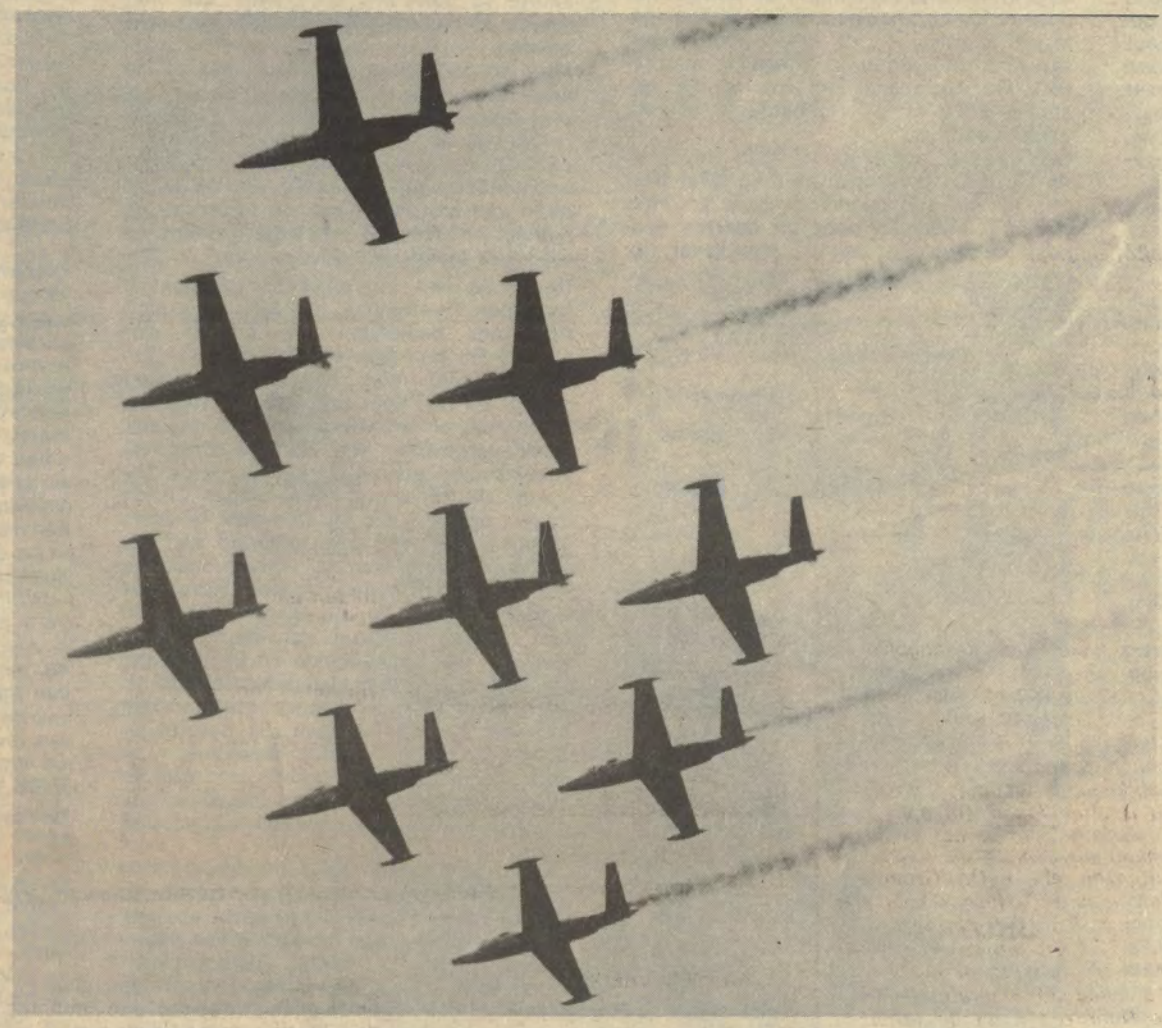

invloed van een gesensibiliseerde publieke opinie ofwel met het oog op een of ander profijt.

Uit dit alles volgt dat de buitenlandse politiek een erg « stato centrische » onderneming is, dat hij in eerste en dikwijls in enige instantie de belangen van de eigen staat beoogt en dat hij tenslotte van de binnenlandse politiek alleen maar « ratione loci » verschilt.

Het bestaan van bondgenootschappen op militair, op ekonomisch en zelfs op filantropisch en humanitair gebied verandert hier bijzonder weinig aan. De drijfveer is en blijft : het eigen belang.
Ook de Europese integratie gaat mank aan hetzelfde euvel. De deelnemende landen zijn er immers slechts toegekomen afstand te doen van een — nog altijd beperkt — deel van hun souvereiniteit, nadat zij zich hiertoe genoodzaakt zagen. Zij krabbelden trouwens terug, telkens wanneer dit zonder al te veel kleerscheuren mogelijk is. En zo zij de supranationale strukturen tot hun voordeel en bijgevolg tot nadeel van andere staten — leden of derden — kunnen gebruiken, dan aarzelen zij geen ogenblik dit te doen. De buitenlandse politiek, zoals hij tot nog toe wordt gevoerd, laat toe een tweede vaststelling te maken. Deze vaststelling is, dat men de veelvoudigheid der souvereine staten als vanzelfsprekend beschouwt, bijna als iets dat van nature is gegeven.

In de kanselarijen en ambassades vraagt men zich niet af of er een alternatief voor deze veelvoudigheid bestaat. De mogelijkheid om tot één staat, tot één politieke gemeenschap te komen, wordt zelfs niet eens als dagdromerij beschouwt ; men spreekt er gewoon niet over. De eigen staat is en blijft dé staat.

Nu is het zo dat dit de bestaansreden is van iedere buitenlandse politiek en bijgevolg de oorzaak van de « struggle for life » tussen de volkeren. Het ligt dan ook voor de hand dat er meer zou moeten worden gewerkt in de richting van de afbraak der nationale souvereiniteiten.

Terecht schreef prof. Jan Tinbergen in zijn boek « Een leefbare aarde » — Ik citeer letterlijk :

« De toestand is nu zo, dat zowel om redenen van veiligheid als om redenen van welzijn in het algemeen onze internationale struktuur volkomen onvoldoende is. Er is dringend behoefte aan een internationale rechtsorde (...) Wat door de grote staten door hun andere zorgen kennelijk wordt onderschat, is de tijd waarin dit uiteindelijk doel bereikt moet zijn om de wereld voor een vroegtijdig einde te bewaren ».

Tot daar het probleem van oorlog en ontwapening. Er bestaat evenwel nog een tweede reden waarom de veelvoudigheid der staten ongewenst is.

NOOD AAN DEMOKRATIE

Het buitenlands beleid dat de hedendaagse staten voeren, vormt een belangrijk onderdeel van het totale beleid van deze staten. Alsdusdanig is het van uiterst groot belang dat de demokratische spelregels in de buitenlandse politiek geëerbiedigd worden.

Dit gebeurt evenwel weinig of niet. Eenvoudig omdat het belang der staten niet kan worden verzoend met openheid en medezeggenschap. Een suksesvolle buitenlandse politiek veronderstelt, dat de volksvertegenwoordiging en bijgevolg de publieke opinie géén inzicht en inspraak krijgen bij het koncipiëren en uitvoeren van deze politiek. In de strijd tussen de diverse staten, hetgeen de buitenlandse politiek in hoofdzaak is, kunnen zoals in iedere machtsstrijd alleen suksessen worden betaald, zo een grote dosis geheimzinnigheid en vooral onwaarachtigheid aan de dag wordt gelegd.

Het moet dan ook niemand verwonderen, dat de buitenlandse politiek een terrein is, dat grotendeels aan de bevoegdheden der nationale parlementen wordt ontrokken. Hier komt bij dat de middelen, die in de buitenlandse politiek worden aangewend en de verbintenissen die op dit terrein worden aangegaan, een onvermijdelijke weerslag hebben op de binnenlandse politiek, die aldus heel dikwijls een groot deel van zijn demokratisch karakter moet verliezen.

De Nederlandse publicist dr. J. Creyghtan schreef in dit verband: **« Waren onze nationale eenheden los van elkaar levende formaties, dan zou de nationale demokratie een bruikbaar sisteem zijn. Iedere eenheid zou zich tot haar eigen nationale zorgen kunnen beperken. In de nationale demokratie zou zij een sisteem bezitten, dat perfekt aan haar leefwijze zou beantwoorden. Nationale demokratie, het woord zegt het, is toepasbaar op nationale zorgen.**

Maar zo is de werkelijkheid niet. De werkelijkheid is, dat onze nationale eenheden voortdurend met elkaar in aanraking zijn. Zij zijn met elkaar in aanraking op leven en dood. Iedere « nationale » ontwikkeling kan onafzienbare konsekwenties hebben op internationaal gebied ; iedere internationale ontwikkeling kan een streep halen door alle « nationale » berekeningen.

DE OPLOSSING

Iedereen is het er over eens dat geen enkel land, zelfs het grootste niet, nog in staat is volledig op eigen kracht te bestaan. Sedert de eerste wereldoorlog en vooral sedert de tweede wereldoorlog werden dan ook tal van organisaties in het leven geroepen, die een min of meer supra-nationaal karakter hebben en die belast worden met de behartiging van een aantal gemeenschappelijke belangen. Bij wijze van voorbeeld vermeld ik : Benelux, de EEG, de NAVO, de Verenigde Naties, enzomeer.

Geen enkele van deze organisaties is in staat om de doelstellingen, die zij hebben meegekregen, volledig en efficiënt tot uitvoering te brengen. Dit omdat zij organisaties zijn, die leven bij de genade van de souvereine staten, hetgeen betekent dat zij worden gebruikt en vooral misbruikt in funktie van hun nationale belangen.
Enkel wanneer de nationale staten opgaan in de grotere gehelen, die zij zelf in het leven hebben geroepen, bestaat de mogelijkheid om een « bovennationale » politiek te voeren, een politiek, die meer het eigen belang beoogt, maar wel het belang van het geheel.

Natuurlijk worden de problemen van oorlog en demokratisering van de buitenlandse politiek hierdoor niet opgelost. Ook deze grotere staten zullen een « struggle for life » tussen elkaar voeren, hetgeen met zich meebrengt dat hun ingezetenen of hun vertegenwoordigers niet te pas komen bij de gevoerde politiek.

De enige mogelijkheid om dit te voorkomen is : de oprichting van een wereldstaat, een wereldparlement en een wereldregering.

Het is duidelijk dat een wereldstaat niet zo maar tot stand kan komen. Anderzijds mag men niet uit het oog verliezen dat de moderne vervoermiddelen en kommunikatiemedia het bestaan en het funktioneren van grote staten mogelijk maken. Denken wij maar aan de Verenigde Staten en voornamelijk de Sovjet-Unie.

Het ligt bovendien voor de hand dat de wereldstaat een federale staat moet zijn, m.a.w. dat hij alleen maar bevoegd is in zaken van algemeen belang. Een al te unitair en centralistisch bewind zou én onefficiënt én ondemokratisch zijn ; het zou trouwens een aanslag betekenen op het bestaan van de natuurlijke gemeenschappen, o.m. van de volkeren, die onontbeerlijke schakels zijn tussen het individu en de wereld.

SOCIALE INFORMATIE

ONTSLAG MET EEN GOUDEN HANDDRUK

De tijd dat men zijn leven vanaf het verlaten van de schoolbanken tot aan de pensioenleeftijd bij eenzelfde werkgever bleef werken, behoort tot het verleden. De meeste jongeren hebben nu zeker niet meer de hoop noch de bedoeling wanneer zij beginnen werken, dat hun eerste werk een definitieve keuze is. Meer en meer tracht men tijdens de eerste jaren kennis en ervaring op te doen voor een latere meer stabiele betrekking.
De binding aan de onderneming, wanneer men jong is, is veel minder strak geworden. Op latere leeftijd wordt deze gehechtheid groter, maar treedt ook meer de vrees op deze betrekking te verliezen. Wie meer dan 35 jaar en zeker wie meer dan 50 jaar is, vindt niet meer zo gemakkelijk als vroeger een nieuwe betrekking. Men wil dan trouwens ook eenzelfde funktie- en loonniveau behouden. De openbare diensten geven met de beperking van de leeftijdsgrens voor aanwerving aan de privé-ondernemingen zeker geen goed voorbeeld.
De op winst ingestelde maatschappij heeft trouwens een grote mentaliteitsverandering gebracht. De werknemers zelf, wanneer zij tot de nog niet bedreigde groep behoren, geven gemakkelijk ontslag wanneer zij elders meer kunnen verdienen. Sommigen veranderen van werkgever, zoals van kostuum (of kleed). Ook van de zijde van de werkgever is de binding en de sociale verantwoordelijkheidszin voor hun ouder personeel minder groot geworen. Wie niet meer voldoende rendeert, moet niet meer op erkenning rekenen en wordt al te gemakkelijk afgedankt.
Voor beide groepen bestaan er uiteraard uitzonderingen, die trouwens de regel bevestigen.

SOEVEREINE BESLISSINGSMACHT BEHOORT DE WERKGEVER

De werkgevers in België kunnen zonder enige moeilijkheid of verantwoording, mits een opzegging te geven of een schadevergoeding te betalen, hun personeel ontslag geven.
In andere landen zoals Nederland en Duitsland wordt die soevereine beslissingsmacht aan de werkgever onttrokken.

In Nederland moet de werkgever, vooraleer hij tot afdanking overgaat, hiervoor vergunning krijgen van de direkteur van het Gewestelijk Arbeidsbureau, een instelling te vergelijken met de RVA in België. Volgens de Duitse wetgeving moet de afdanking « sociaal gerechtvaardigd zijn ». Hiervoor moeten redenen opgegeven worden die ofwel betrekking hebben op de persoon of het gedrag van de werknemer ofwel genoodzaakt zijn door problemen inzake tewerkstellingsmoeilijkheden in de onderneming. Het bewijs van deze redenen moet door de werkgever geleverd worden en de ondernemingsraad kan een veto tegen de afdanking uitspreken. De rechtbank kan uiteindelijk uitspraak doen of de afdanking al of niet gemotiveerd is.
Ook andere landen zoals Italië, Frankrijk en Groot-Brittanië kennen dergelijke wetten, die bij een ongemotiveerde en niet-erkende afdanking door de daartoe aangestelde organen, aan de werkgever op-

leggen de werknemer in dienst te houden of weder in dienst te nemen ofwel een zware schadevergoeding te betalen.
Voor de werklieden bestaat in ons land sedert enig jaren het verbod van de willekeurige afdanking. Talrijke vonnissen hebben aan dit verbod reeds inhoud gegeven. Toch is dit niet te vergelijken met de systemen in de andere landen, o.m. al door het feit dat in ons land de arbeider zelf het bewijs moet leveren dat in zijn persoonlijk geval de afdanking willekeurig is geweest. Dit bewijs kan niet steeds of meestal zeer moeilijk geleverd worden.
Voor de bedienden zijn in de wet op de arbeidsovereenkomst redelijk lange opzeggingstermijnen ingebouwd, meestal langer dan in vorengenoemde landen. Indien dit als een rem zou moeten werken om minder vlug bedienden die de beste jaren van hun leven aan de onderneming hebben gegeven, te ontslagen, schijnt dit toch niet steeds het geval te zijn.
De in de wet ingeschreven opzeggingstermijnen zijn minima, die van toepassing zijn voor bedienden die minder dan 150.000 fr. per jaar verdienen. Voor bedienden met een hogere bezoldiging schrijft de wet voor dat over de duur van de termijn of het vervangend bedrag aan schadevergoeding een akkoord moet tot stand komen tussen werkgever en de bediende die hij wenst te ontslagen en dit op het ogenblik dat hij dit wenst te doen. Wanneer hierover geen akkoord kan bereikt worden ; kan de arbeidsrechtbank een beslissing treffen. De rechtbank komt echter alleen over dit aspekt tussen en niet over de motieven van de afdanking. Hoe dan ook de bediende zit in ieder geval buiten, met een opzeggingstermijn of, zoals meer en meer gebeurt met een min of meer belangrijke som als schadevergoeding. Deze « gouden handdruk » is voor de bediende meestal een schrale troost voor zijn trouw en dienstbaarheid die hij jarenlang de onderneming betuigd heeft.
De betrachting van de oudere bedienden gaat immers meer uit naar de zekerheid, dat hij door zijn arbeid zijn gezin en zichzelf de middelen kan geven om een menswaardig bestaan te leiden. Bestaanszekerheid wordt maar gerealiseerd door de zekerheid zijn betrekking te behouden en niet door een « prachtige » schadevergoeding, die de pil maar verguld

WEGWERP-VROUWEN OP DE ARBEIDSMARKT

We « zitten » ermee : vijfenveertig miljard nieuwe belastingen en een inflatietendens tussen de 20 en 25 % : dat betekent dat je harder zal sakkeren als je het ministerie van Financiën in de bus krijgt en dat je honderd frank van januari er in december misschien nog vijfenzeventig waard zijn.
Geleerde ekonomen zullen in ingewikkelde bewoordingen trachten allerlei oorzaken van de krisis op te sommen, maar de gewone man en vrouw zullen er geen barst van snappen ; hetgeen ze wèl ervaren, is dat ze met loon en wedde steeds minder kunnen kopen. Hoe kan dat nu, ondanks die « veilige » indeksaanpassingen ?
Ondertussen begrijpen ze wel dat sparen weinig zin heeft : of er blijft geen geld daartoe over of het is weinig lonend een sommetje opzij te zetten, als de intrest ervoor de waardevermindering van het geld op verre na niet dekken kan. Het lekkere, veilige konsumptiewereldje stort ineen, trouwens : geld en bezit waren de enige waarden waarmee hij en zij hadden leren leven... ze staan er beduusd bij.
Nochtans hebben ze ervoor gewerkt, de mannen en de vrouwen : voor het autootje en de woning, voor een grasperk en het buitenverblijfje, voor de studies van Jan — zelfs al was hij niet zo snugger — en voor de vakantie in het buitenland. Even — ten koste van maaltijden, nachtrust en de zenuwen — beleefden ze de illusie van rijk-onbezorgd leven : het enige waarvan de « zwijgende meerderheid » droomt, het enige waarvoor ze alles overheeft.
De vrouw ging mee uit werken : ze deed zulks meestal niet uit besef van eigenwaarde — dat kwam soms achteraf — maar gedreven door een dwingende geldnood : om te kunnen méédoen aan alle aangeboden rijkdom. Trouwens : de ekonomie had vrouwenhanden nodig. Ze zijn vlijtig, en goedkoper dan die der mannen.
— « Vreemd toch, zegt de arbeidster, dat ik met mijn premies voor het werk aan de lopende band méér verdien dan mijn mannelijke kollega, maar dat zijn « fixe » hoger ligt dan het mijne... ».
Morgen misschien krijgt ze haar ontslag : omdat de zaken slecht gaan, omdat het niet « zo erg is » vrouwen de laan uit te sturen. Nu reeds vertellen de statistieken dat het aantal vrouwelijke werklozen stijgt en de werkaanbiedingen voor vrouwelijke arbeidskrachten afnemen : « zij » is gewoon de ongeschoolde hulpkracht gebleven — om zich te scholen had ze het te druk met haastig geld-verdienen — en dat zijn de eerste slachtoffers in een recessie-tijd, maar niemand heeft haar dat ooit duidelijk gezegd.
Wat ze wel steeds hoorde was dat een « moderne vrouw » buitenshuis moest werken. Misschien zal ze de volgende jaren vernemen dat een up-to-date-Eva best thuis aan haar algemene ontwikkeling schaaft of weer school moet lopen in het kader van de permanente vorming, tot heil van de huisgenoten en de gemeenschap : als ze maar wègblijft van de arbeidsmarkt.
Tot wanneer de ekonomie weer vlijtige, goedkope handen nodig heeft.
Het doet je toch wel nadenken over ideeëntrends.

Huguette D.B.

SOCIAAL VADE-MECUM VOOR IEDEREEN

OI/V

HUISVESTINGSPREMIES - ALGEMEEN OVERZICHT

Inzake huisvesting van gezonden en gehandikapten bestaan een hele reeks premies van staatswege, waarbij verschillende provincies eveneens een en ander voorzien. Omwille van de hoeveelheid premies, maar zonder in details te treden, is het nuttig van het bestaande een algemeen overzicht te hebben. Dat overzicht volgt hier.

1. Bouwen

Een premie is voorzien voor de aanvrager die voor eigen rekening en voor eigen gebruik een woning of appartement laat bouwen. Dezelfde premie is voorzien voor belangrijke verbouwingen die met nieuwbouw kunnen gelijkgesteld worden, evenals voor de aankoop van een woning of appartement uit de prive-sektor. In dit laatste geval mag de woning (appartement) nooit voordien betrokken geweest zijn en de aankoopovereenkomst moet de eerste in datum zijn.

Twee premie-stelsels zijn voorzien :
— de gewone premie, in éénmaal betaalbaar (plus eventueel lening in eerste rang) ;
— het stelsel van de gewaarborgde aanvullende lening, met gespreide premie die betaald wordt in 10 jaarlijkse schijven (naast lening in eerste rang).

2. Kopen

Een premie is voorzien voor de aanvrager die een éénsgezinswoning of appartement koopt van de NMH of van een door haar erkende vennootschap, van de NLM of van een door haar erkende vennootschap, van een gemeente, een interkommunale of een COO.

(NMH = Nationale Maatschappij voor de Huisvesting ; NLM = Nationale Landmaatschappij). Er zijn twee premie-stelsels voorzien, zoals voor de bouwpremie.

NB — bij 1. en 2. : Er is een bijkomende premie voorzien voor gehandikapten.

3. Saneren

Een zgn. saneringspremie is voorzien voor de aanvragers die hun ongezonde verbeterbare woning saneren. Er is keuze tussen twee stelsels :
— de gewone premie, plus een lening in eerste rang ;
— het stelsel van de gewaarborgde aanvullende lening en van de gespreide premie betaalbaar in 10 jaarlijkse schijven.

4. Slopen

Een premie is voorzien voor de aanvragers die een ongezonde woning slopen.

5. Verhuis-, huur- en installatie-toelage

Een premie is voorzien voor het verlaten van een ongezonde woning (verhuistoelage). Wie zijn intrek neemt in een behoorlijke woning kan hiervoor eveneens een toelage verkrijgen (huurtoelage). Wie hierop recht heeft, kan eveneens een zgn. installatie-toelage krijgen.

NB — bij 3. en 5. : Er is een speciale saneringspremie voor gehandikapten. Voor bejaarden is een verhuis-, huur- en installatie-toelage voorzien voor het huren van een aan hun gesteldheid aangepaste woning.

Cw.

07.09.74

DOKUMENTATIE

WIJ in de volksunie

TWINTIG JAAR VOLKSUNIE

NIET WEG TE DENKEN UIT VLAANDERENS GESCHIEDENIS (1)

door senator
Hektor de Bruyne

Waarde lezer, lieve lezeres
Wij naderen het jaareinde van 1974. De partij waaraan zovelen onder ons, vaak jaren lang, hun beste krachten hebben ge wijd, zal dan precies twintig jaar bestaan.
Ze werd in het najaar van 1954 opgericht door een handvol dapperen die de euvele moed opbrachten bergen van tegenstand en een woestijn van onverschilligheid te trotseren. Maar ze slaagden in wat een bijna onmogelijke opdracht leek !
Op 3 november a.s. zullen wij te Gent, samen met de hele Vlaams-nationale familie, het twintigste geboortefeest van de Volksunie feestelijk vieren. Wij hopen van harte dat ook U erbij zal willen zijn, samen met Uw gezinsleden, met vrienden en kennissen.
Het spreekt vanzelf dat wij in de komende weken in ons blad menig artikel zullen wijden aan de harde maar brandschone wordingsgeschiedenis van onze partij, en bij die gelegenheid ook een balans zullen opmaken van twintig jaar volgehouden politieke strijd.
Met bijgaand artikel, de essentie uit een toespraak van senator Hektor De Bruyne tijdens de viering van 20 jaar VU-Merksem op 24 augustus j.l., en met de eerste bijdrage uit de geplande serie « Twintig jaar VU in het arrondissement... » (p. 12-13) zetten wij vandaag de reeks in. Lezers die zich nog « sterke verhalen » (maar echt gebeurd !) uit de pioniersperiode herinneren, of die over goede (aktie)foto's beschikken zouden ons met de toezending (in bruikleen) ervan echt verblijden. Wij denken voor het najaar immers ook aan een stel smeuige verhalen « uit het rijke Vlaams-nationale leven ». Steek jij ook een handje toe om dat maaltje biezonder lekker te maken ?

Het is niet nutteloos na te gaan in welke politieke omstandigheden twintig jaar geleden, na de mislukking van de overigens zeer verdienstelijke « Vlaamse Koncentratie », de Volksunie haar bijna hopeloos lijkende poging tot heropwekking van de Vlaams-nationale politiek is begonnen. Voor de jongeren zal het verhaal wellicht nieuw klinken. Voor de ouderen moge het een heropfrissing zijn van misschien vaag geworden, maar toch dierbare herinneringen.

Bij de eerste na-oorlogse verkiezingen, in volle repressietijd in 1946, was de opstelling en indiening van Vlaams-nationale lijsten onmogelijk.
Vlaams-nationale groepen leidden toen een bijna ondergronds bestaan. Initiatieven bij de jeugd in kolleges en aan universiteiten stootten op het verzet van een niet-meer ontvankelijke massa.
In 1949 had de « Vlaamse Koncentratie » er moeizaam 103.896 Vlamingen van kunnen overtuigen op haar lijsten te stemmen. In 1950 was men er zelfs niet in geslaagd — in de sfeer van de koningskwestie en alles wat ermee samenhing — dit avontuur te hernieuwen. In 1954, thans 20 jaar geleden hebben de Vlaams-nationalisten het er opnieuw op gewaagd, en werden er 113.632 stemmen voor hen uitgebracht, wat één mandaat van Kamerlid in het arrondissement Antwerpen opleverde. (Herman Wagemans).
Vier jaar later kon het totaal van 1954 niet eens meer bereikt worden : met ongeveer negenduizend stemmen minder — 104.823 — werd echter toch andermaal één mandaat veroverd, nogmaals in het arrondissement Antwerpen, ditmaal bekleed door de algemene voorzitter van de Volksunie, Frans Van der Elst.
soort masochisme. Op deze herdenkingsdagen mag echter de indruk Als ik deze feiten in herinnering roep, is het niet gedreven door een niet ontstaan dat in deze twintig jaar slechts gemakkelijk bevochten overwinningen werden behaald door het heroplevende Vlaams-nationalisme. Het was een harde tijd, met dikwijls meer ontgoochelende dan bemoedigende ervaringen. Het was slechts draaglijk omdat in enkele honderdduizenden harten, onder de asse van de nederlaag, het grote geloof in onze zaak was blijven voortvloeien. Men vergeve mij deze romantische uitdrukking. Maar met louter rationele verklaringen komt men er niet als men de gang van zaken in de voorbije twintig jaar in Vlaanderen wil weder samenstellen en toelichten.

VOORUITGANG VAN 1961 TOT 1972

Bij de verkiezingen van 1961 kwam een forse opgang van 104 duizend naar 182 duizend stemmen op Volksunie-lijsten, van één naar vijf Kamerzetels, en twee zetels in de Senaat.
In 1965 kwam er een soort explosie van 182 duizend naar 354 duizend Vlaams-nationale stemmen, 12 kamerzetels en vijf Senaatszetels. Het was een voorsmaakje van de verkiezingen in 1968, als voor de eerste maal de 500.000 stemmen overschreden, 20 Kamerzetels en 14 Senaatszetels werden veroverd. In 1971 werd vooralsnog een rekordcijfer behaald : 586.000 Vlaamse kiezers en kiezeressen schonken hun vertrouwen aan de Volksunie, waarvan zowat 118.000 in het arrondissement Antwerpen alleen, d.w.z. méér dan in heel Vlaanderen voor de verkiezingen van 1961.

(vervolgt)

SPORTPALEIS GENT ZONDAG 3 NOVEMBER TE 15 U

Sinds enkele dagen beginnen de inschrijvingen voor de grote feestviering op 3 november binnen te stromen op het algemeen sekretariaat.
De eerste bestelling (200 toegangskentekens) kwam — zoals het hoort — uit Gent zelve en wel op naam van volksvertegenwoordiger Frans Baert. Tweede in de rij was volksvertegenwoordiger mevrouw G. De Kegel uit Ninove, met een bestelling van 40 kentekens. Inmiddels staat het niet stil.

TOEGANGSKENTEKENS

Het kenteken, tegelijk toegangskaart, kost 50 fr.
Heel wat « Wij »-lezers bestelden reeds het kenteken voor hen en hun gezin. Dat is uitstekend ! Iedere bestelling — zelfs van één enkele toegangskaart — zal stipt worden uitgevoerd.
Maar we verwachten vooral dat de afdelingen ons een behoorlijke bestelling overmaken, om de toegangskaarten-kentekens dan door te verkopen aan hun leden.

AFDELINGEN, UW HULP IS ONONTBEERLIJK !
Willen wij het Sportpaleis te Gent op 3 november eivol krijgen, dan volstaan de individuele inschrijvingen niet. De hulp van alle afdelingen is onontbeerlijk.
Dringend verzoek aan de afdelingsbesturen :

- **Maak NU DADELIJK uw (eerste) bestelling van toegangskaarten over aan het algemeen sekretariaat en betaal ze gelijktijdig (pcr nr 000-0147697-63, Volksunie, 1000 Brussel).**
- **Verkoop deze kaarten TEN SPOEDIGSTE in uw afdeling en plaats zo nodig een tweede bestelling.**
- **Organizeer VAN NU AF AAN de gezamenlijke verplaatsing van uw afdeling naar het Gentse Kuipke.**

Om dringende praktische redenen kan de uitvoering van bestellingen slechts geschieden NA ONTVANGST van het verschuldige bedrag (a rato van 50 fr. per toegangskenteken)

WAT WORDT HET ?

Natuurlijk hoogst belangrijke politieke toespraken — rechtaan, rechtuit — van onze voormannen : de richtlijnen van een nieuwe start. Natuurlijk het grote weerzien van allen, die in twintig jaar strijd en opoffering de Volksunie hebben helpen opbouwen, vanuit het niets tot de macht die we geworden zijn. Maar daarenboven een groot feest, een daverend programma waaraan thans gewerkt wordt onder de leiding van een ervaren regisseur.

U ZAL ER TOCH OOK ZIJN ? SAMEN MET HEEL WAT VRIENDEN UIT UW AFDELING ?

ANTWERPEN

ANTWERPEN (Arr.)

ARR. RAAD

De e.k. arr. raad zal plaatsgrijpen op vrijdag 13 september te 20 u. 30 in lokaal « Trefpunt », Turnhoutsebaan 28, Deurne.

FEESTVIERING 20 JAAR VU

Meerdere afdelingsbesturen hebben de «reis-organisatie» naar het Gentse Sportpaleis ter gelegenheid van de « feestviering » « 20 jaar VU » op zondag 3 november e.k. te 14 u. 30 in lijn gebracht. Verscheidene autocars werden reeds besproken. Wij verwachten een doorzettende aktie op dit gebied van al onze afdelingen.

ANTWERPEN (Stad)

ONDERNEMINGSRADEN

Leden die in de ondernemingsraden zitten of deel uitmaken van de komitees van veiligheid en hygiëne worden vriendelijk verzocht ons dit zo snel mogelijk mede te delen.

DUREN TIJD

Met de verkiezingen werden er veel door de CVP gelijmd. Nadien werden ze gepluimd door de stijgende index en sinds enkele maanden worden ze haast kaalgeschoren. In Antwerpen zien we in Tindemans de Apostel van de « Vrijdagse Markt ». De beruchte verkoopplaats waar er binnenkort nog veel inboedels openbaar zullen verkocht worden.

KONTAKTBLAD

Als we het nummer van oktober nog kunnen betalen, zal het blad in alle bussen van de 8ste wijk gebust worden.

LEDENSLAG

U bent wel lezer van « Wij », maar bent u ook lid van de VU ? Waarom lid worden ? Net als voor het blad de abonnenten een vaste waarde betekenen waarop men bouwen kan is het aantal vaste leden de basis van een partij in opgang. We spreken dan nog niet van inspraak dat elk lid in de partij heeft. Het is doelloos te zeggen dat de partij zo of zo moet handelen indien men zelf geen lid is. Voor 100 fr. als aansluitingsbedrag bent u lid tot eind 1975. Tel. naar het sekretariaat 36.84.65 en geef u op. Het legt u geen aktieve verplichtingen op. U krijgt gratis alle verschijnende nummers van ons « Kontaktblad ».

KOFFIE

Als het zo voortgaat drinken we binnenkort terug « Knijp » zoals in de oorlog. Breek een lans voor Tindemans en geef uw portemonnaie aan de CVP !

PROPAGANDA

Voor de komende maanden wordt er wel het een en het ander aan de Antwerpse bevolking medegedeeld. Dat gebeurt in grote mate door vlugschriften. We kunnen nog wel enkele bussers gebruiken die ons een handje toesteken om op een voor hen gunstig ogenblik een paar uurtjes pamfletten in de bussen te steken. Loop eens langs het sekretariaat. Het is alle dagen open vanaf 9 u. tot 16 u. 30. Maandag tot 19 u. Westr. 12, Antwerpen.

FEESTELIJKHEDEN

KVO-Puccini-avond op dinsdag 26 november — Galabal op zaterdag 22 februari — Herfstwandeling door Klein Brabant — Arr. bal op zaterdag 7 december — 20 jaar VU in het Gents Sportpaleis op 3 november.

BEVEL

EERSTE VU-BAL

VIERING 100ste LID

Afd. Bevel wil doorbreken. Op zaterdag 28 september om 20 u. in de Parochiezaal, Dorp. Wij rekenen op de steun van de omliggende afdelingen.

BOOM

ZIEKENKAS

Laat u nu overschrijven naar onze ziekenkas, het is een volwaardige mutualiteit, met alle voordelen van een grote organisatie. Elke 3e donderdag van de maand vanaf 20 u. in het VU-Onthaalcentrum.

BOOISCHOT

EERSTE VOETRALLY

« KEN UW DORP »

Op zondag 15 september. Vertrek tussen 13 en 14 u. 30 in de Kluizenaarshoeve, Heistestwg te Booischot. Einde te 18 u. Deelnemingsprijs : 20 fr. De rally heeft plaats in het prachtige domein « Het hof ter Laeken » dat bij deze gelegenheid voor het publiek, uitzonderlijk, wordt opengesteld.

BORGERHOUT

LEDENVERGADERING

Gaat door op vrijdag 26 september te 20 u. 30 in de « Nieuwe Carnot ». Als spreker hebben wij volksvert. Anciaux uitgenodigd. We hopen u daar talrijk te ontmoeten ! Let wel : voortaan gaan onze vergaderingen om de twee maanden door, telkens de eerste vrijdag van de maand. Gelieve daar nu reeds rekening mee te houden.

DUFFEL

ZITDAG VLAAMS ZIEKENFONDS TAK MECHELEN

Maandag 9 september van 19 tot 19 u. 30 in het Gildenhuis (zijingang rechts van het café).

EKEREN

20 JAAR VOLKSUNIE

Op zondag 3 november heeft een grote massaviering plaats in het Sportpaleis te Gent. Toegangskentekens zijn vanaf 1 september te koop. Een nieuwe start na 20 jaar strijd. Wie er niet bij zal zijn, zal iets missen !

KONGRES

Het vervolg op het kongres van Oostende zal plaats vinden op zondag 1 december te Brussel in de zaal « Passage 44 ».

NACHT VAN DE VRIENDSCHAP

In het teken van 20 jaar VU. Zaterdag 7 december te 21 u. Plaats : feestzaal « Alpheusdal », F. Williotstr. 22, Berchem. Toegangskaarten : 70 fr., te bekomen op het VU-sekretariaat, Geestenspoor 72, Ekeren, tel. 41.04.41 of bij een bestuurslid.

LEDEN EN ABONNEMENTEN

Nieuwe leden en abonnementen zijn steeds hartelijk welkom. Adressen en namen kunnen altijd opgegeven worden aan het VU-sekretariaat, Geestenspoor 72, tel. 41.04.41, of bij een bestuurslid.

HEMIKSEM

20 JAAR VU

Ieder lid moet dit meevieren te Gent. Hou alvast 3 november vrij. Het wordt een reuze gezellig feest. Voor meer nieuws zie onder Niel-Schelle.

WERKING

Mensen die zich aktief mede willen inzetten kunnen hun naam opgeven aan één van de bestuursleden.

AKTIVITEITEN

We kunnen reeds mededelen dat in de loop van het najaar een algemene ledenvergadering zal gegeven worden en een diaavond. We wachten ook op voorstellen van onze leden.

VUJO

Onze VUJO heeft haar jaarlijkse busuitstap dit jaar naar de Efteling gemaakt met een 40-tal mensen (Niel, Schelle, Hemiksem), we hebben een fijne dag gehad. Zij die er niet bijwaren hebben vast iets gemist.

FIETSENRALLY

De VUJO richt op 21 september een reuze fietsenrally in. De derde in de reeks. Het inschrijvingsgeld bedraagt 30 fr. voor niet-leden en 25 fr. voor leden. Iedereen welkom ! Vrij vertrek aan het sekretariaat tussen 13 en 14 u. Inschrijvingen zie onder medewerkers.

MEDEWERKERS

Jongeren van Hemiksem kunnen steeds inlichtingen bekomen over VUJO bij Rudy Marcus, De Bosschaertlei 48 of bij Dirk Van Overbeke, Provincialestwg 26.

HERENTHOUT

MOSSELFEEST

Op zaterdag 14 september worden alle leden uitgenodigd op een gezellig mosselfeest in ons lokaal « Nieuwe Kroon ». Van 20 tot 23 u. kan men er naar hartelust de lekkere mosselen proeven.

De inschrijvingen voor het galadiner in het Beursgebouw te Antwerpen (300 fr.) zullen die avond afgesloten worden.

HOBOKEN

VLAAMSE ZIEKENKAS

Elke maandag en dinsdag van 18 u. 30 tot 19 u. 30 in lokaal « Vlaams Nationaal Centrum », Steynstr. 85.

DIENSTBETOON

In Vlaams-nationaal centrum, Steynstr. 85 : alle woensdagen van 18 tot 19 u. 30 door gemeenteraadslid Fonne Crick en alle donderdagen van 18 u. 30 tot 19 u. 30 door gemeenteraadslid Clem De Ranter.

HOMBEEK

UILENSPIEGELAVOND

Vierde Uilenspiegelavond op zaterdag 14 september. Stan Philips en zijn grote formatie speelt ten dans vanaf 21 u. Terrein Diepestr. Allen daarheen.

ITEGEM

ZITDAG VLAAMS ZIEKENFONDS TAK MECHELEN

Maandag 9 september van 21 tot 21 u. 30 ten huize van Alfons Van Hout, Kleine Hooiweg 4.

KAPELLEN-HOEVENEN

HERFSTBAL

Gaat door in de gemeentelijke feestzaal « Concordia » te Kapellen op 28 september te 21 u. Orkest : Pennsylvania 6-5000, onder de leiding van Guy Torfs. Onze medewerkers van Kapellen zullen bij u thuis met kaarten komen. Inkom 50 fr. Ook alle vrienden van andere afdelingen van het arr. worden verwacht.

Wij kunnen nog steeds een paar medewerkers gebruiken voor de tapkast, enz. Wend u tot Marcel Op De Beek, Wilgenstr. 4 te Kapellen. Ook prijzen voor de tombola kunnen daar afgegeven worden. Dank !

VIERING 20 JAAR VU

Wij leggen een bus in. Alle leden en simpatisanten van Kapellen en Hoevenen zullen een stencil thuis krijgen. Wie mee wil naar Gent (3 november) gelieve het strookje ingevuld terug te sturen naar het sekretariaat : mevr. Cornelis-De Muer, Berkenlaan 14, Hoevenen.

WEEKBLAD WIJ

VLAAMS NATIONAAL WEEKBLAD

Hoofdredakteur: Paul Martens
Redaktie en publiciteit : Drukpersstraat, 20, 1000 Brussel. Tel. 02/217.97.98 (liefst in de voormiddag)
Abonnementendienst: Voldersstraat, 71, 1000 Brussel. Tel. 02/512.51.60.

Jaarabonnement :	350 fr.
Halfjaarlijks	195 fr.
Driemaandelijks	105 fr.
Steunabonn. (min.)	500 fr.
Losse nummers	10 fr.

Alle stortingen voor het blad op prk. 1711.39 van « Wij », Voldersstraat, 71, 1000 Brussel.

Verantw. uitg. : F. Van der Elst, Beizegemstraat, 20, 1120 Brussel.

DIENSTBETOON

SEPTEMBER

Volksvertegenwoordiger A. DE BEUL

ANTWERPEN : VU-sekretariaat, Stad-Antwerpen, Wetstr. 12, tel. 36.84.65. Elke maandag van 16 tot 19 u.
KONTICH : « Alcazar », Mechelsestwg 22, tel. 57.13.52. 1ste en 3de donderdag van 19 tot 20 u.
BOOM : Onthaal-centrum « Nele », Antwerpsest. 378, tel. 88.05.03. 1ste en 3de donderdag van 20 tot 21 u.

Volksvertegenwoordiger R. MATTHEYSSENS

BORSBEEK : café « Riviera ». Jos Reusenslei 17. 1ste en 3de maandag van 18 u. 30 tot 19 u. 30.
BROECHEM : lok. « Frankenheem », Dorpsplein. 1ste en 3de maandag van 19 u. 30 tot 20 u. 30.
WESTMALLE : ten huize van dhr. Fr. Dams, Hallebaan 40, tel. 12.04.52. Woensdag 11 september van 19 tot 20 u.
BRECHT : ten huize van dhr. Al. Van Hoof, Lessiusstr. 37, tel. 13.81.95. Woensdag 11 september van 20 tot 21 u.

Volksvertegenwoordiger H. GOEMANS

BERCHEM : ten huize van dr. Goemans, Grote steenwg 86, tel. 39.02.30. Elke maandag van 14 tot 16 u.
SCHOTEN : café « Tijl », Verbertstr. 1ste en 3de donderdag van 20 tot 21 u.
BRASSCHAAT : café « Vogelzang », Mksebaan. 1ste en 3de donderdag van 21 tot 22 u.
KAPELLEN : ten huize van dhr. M. Op de Beeck, Wilgenstr. 4, tel. : 64.55.93. 2e en 4de donderdag van 20 tot 21 u.
KALMTHOUT : ten huize van dhr Jef Bosmans, Korte Heuvelstr. 35, tel. 66.74.59. 2de en 4de donderdag van 21 tot 22 u. **(lees door blz 8)**

Senator E. BOUWENS

NIJLEN : 3e zaterdag, 11 tot 12 u., lok. Ziekenfonds Tak Lier, Kerkplein. LIER : elke zaterdag van 10 tot 12 u., Eeuwfeestl. 163, tel. 031/80.11.52.

Senator W. JORISSEN

De zitdagen te Vorselaar, Herentals, Nijlen en Berlaar worden verschoven van de 3e maandag naar woensdag 25 september.

25 SEPTEMBER :
VORSELAAR : Bierhuis, 18 tot 19 u.
HERENTALS : Zalm, Grote Markt, 19 tot 20 u.
NIJLEN : Tak Lier, Grote Markt, 20 tot 21 u.
BERLAAR : bij W. Luyten, Liersestwg 140, 21 tot 22 u.

Senator H. DE BRUYNE

WIJNEGEM : « Vleminckhof », Marktplein 8 (tel. 53.89.26). 1ste en 3de maandag van 19 tot 20 u.
BURCHT : ten huize van dhr. Edw. Lemmens, K. Albertstr. 62, tel. : 52.77.45.

KALENDER

SEPTEMBER

13. **Nijlen : Vujo - Armand Preudhomme-avond.**
13. **Deurne : Arr. raad** te 20 u. 30 in lok. « Trefpunt », Turnhoutsebaan 28.
14. **O-L-Vr-Waver : VU-Breugeliaanse avond** in de Parochiezaal.
14. **Hombeek : VU-dansfeest.**
21. **Niel : Vujo-fietsenrally « Rupelstreek »** (nadere gegevens zie berichtgeving Niel).
20. **Mechelen : Arr. raad.**
21. **Sint-Job-in-'t-Goor : Reis naar Rudesheim.**
28. **Bevel : VU-bal.**
28. **Duffel : « Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen '76 ».** Kursus Dosfelinstituut.
28. **Kapellen : Herfstbal** in zaal Concordia, om 21 u.
29. **Niel : « Rupel- en Schelderally »** (nadere gegevens zie berichtgeving Niel).
28. **Vorst-Kempen : Afdelingsbal** in het klubhuis van F.C. Standaard Vorst.

OKTOBER

4. **Nijlen : VU-teerfeest.**
5. **Blaasveld : VVB-bal,** afd. Willebroek-Tisselt-Blaasveld.
5. **Duffel : «Voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen '76 ».** Kursus Dosfelinstituut.
5. **Herenthout : 6e VU-dansfeest.**
12. **Berlaar : VU-dansfeest.**
13. **Antwerpen : Groots feestmaal « 20 jaar VU »,** Beursgebouw.
18. **Mechelen : Arr. raad.**
19. **Lier : VU-dansfeest.**
19. **Niel : VU-dansfeest.**
26. **Mechelen : VU-dansfeest** in het kader van de arr. « 20 jaar Volksunie »-viering.
26. **Wommelgem : VU-afdelingsbal.**

WALTER ROLAND

gediplomeerd opticien, erkend door alle ziekenfondsen

KERKSTRAAT 58 - ANTWERPEN (Let op het huisnummer !) Telefoon (031)36.86.62

ALLE MONTUREN

KONTICH

EHBO-KURSUS

Het Vlaamse Kruis, afd. Kontich, richt voor de 3de maal een kursus in over eerste hulp bij ongevallen. Aanvangsdatum : 3 september. De kursus wordt gegeven iedere donderdag van 20 tot 22 u. in het Altena-instituut, Edegemsestwg, Kontich. Inschrijvingen bij mevr. Steurs, Edegemsestwg 87, tel. 031/57.10.27 ; mevr. Van Herreweghe, Edegemsestwg 105, tel. 031/57.08.85. Alle kandidaat-kursisten bij voorbaat hartelijk welkom.

SEKRETARIAATSAVONDEN

Vanaf maandag 2 september opnieuw vaste maandag-sekretariaatsavonden. Vrijwillige medewerkers welkom vanaf 19 u., ten huize van sekr. F. De Beukelaer, Kosterijstr. 6, tel. 57.09.82.

LIER

DIENSTBETOON

Onze mandatarissen staan u graag bij met raad en daad. U kan ze best bereiken :

Gemeenteraadslid R. Bouwens, Lisperstr. 93. Tel. 80.21.55.

Gemeenteraadslid A. Peeters, Mechelsestr. 63. Tel. 80.39.29.

Gemeenteraadslid F. Boogaerts, Lisperstr. 39. Tel. 80.41.25.

MECHELEN (Arr.)

AKTIVITEITSKALENDER

De afdelingen die hun aktiviteiten en mededelingen willen zien verschijnen in « Wij » worden verzocht één week voor het verschijnen ervan hun teksten binnen te leveren bij Emiel Vanlangendonck, Clemenceaustr. 59, 2580 St-Katelijne-Waver of eventueel ook bij Walter Luyten, Liersestwg 140, 2590 Berlaar. Teksten ten laatste binnen zaterdagmiddag te 12 uur.

VOORBEREIDING GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 1976.

Het Dosfelinstituut richt op 28 september en 5 oktober een voorbereidingskursus in op de gemeenteraadsverkiezingen die vooral op de praktijk zal gericht zijn. Alle kaderleden van de afdelingen, de huidige en toekomstige gemeentemandatarissen houden deze data vrij. De kursus zal doorgaan te Duffel in de zaal Gildenhuis telkens van 9 u. 30 tot 17 u. Meer gegevens volgen later.

ARR. BESTUUR

Het voltallig arr. bestuur vergaderde op woensdag 4 september. Alle aspekten van het politiek en organisatorisch leven van ons arr. werden onder de loupe genomen. Resultaten en voorstellen zult u de volgende weken en maanden op deze plaats terugvinden.

ARR. RAAD

Op vrijdag 20 september in de zaal Dageraad, Hallestr. te Mechelen. Het arr. bestuur verwacht hierop de eerste nieuwe leden voor 1975. Welke afdelingen zullen de spits afbijten ?

MECHELEN

VLAAMS ZIEKENFONDS TAK MECHELEN

Ons bureel dat gevestigd is in de Bleekstr. 6 is op volgende dagen en uren open : maandag, dinsdag en donderdag van 14 tot 16 u. ; woensdag van 16 tot 19 u. U kunt er alle inlichtingen en informatie bekomen over een eventuele overschakeling. Ons telefoonnummer is 015/21.11.18. Wanneer u twijfelt, lees dan nog eens het randartikel op blz 2 van «Wij» vorige week.

MORTSEL

VIERING 20 JAAR VU

Een autocar werd reeds besproken om ons op zondag 3 november e.k. naar het Gentse Sportpaleis te begeven, waar de Mortselse VU-afdeling met een sterke groep zal aanwezig zijn op de « feestviering 20 jaar VU ». Inschrijvingen en inlichtingen bij Em. Croes, Steenakker 90, tel. 49.12.20.

NIEL-SCHELLE

20 JAAR VOLKSUNIE

Voor de massaviering en familiefeest leggen we een bus in naar Gent op zondag 3 november. Het « Kuipke » zal die dag te klein zijn.

DIENSTBETOON

Mensen met problemen van welke aard ook, kunnen steeds terecht op ons sekretariaat, waar Frans De Meulemeester en Guido Michiels graag ter beschikking staan. Ook bij Luc Deheusch, Aug. Vermeylenstr. 5, ben je altijd welkom (alle dagen). Op het sekretariaat op vrijdagavond van 20 u. af.

NIJLEN

BETOGING TE HALLE

Op 24 november. **Inschrijven bij** Herman Steylaerts, Tuinwijk 20, tel. 81.80.08 en bij Marcel Dielens, Kon. Astril. 1, tel. 81.70.07.

VU-TEERFEEST

Op vrijdag 4 oktober in feestzaal Nilania. Inschrijven bij hogergenoemden.

VUJO

Op vrijdag 13 september om 20 u. in lokaal Kempenland: Armand Preud'homme-avond. Inkom gratis.

FEESTZALEN-SALONS DE LANDSKNECHT

Aannemer van alle feesten.
Ook verhuring van tafelgerief.
Schilderstraat 33, 2000 Antwerpen (031/37.45.72-19.30.29)

NIEL

DANSAVOND

Wegens omstandigheden buiten onze wil, dienen we de datum van ons jaarlijks VU-bal te verschuiven naar 19 oktober. Nadere gegevens volgen. Hou die avond vrij.

O-L-Vr-WAVER

ZITDAG VLAAMS ZIEKENFONDS TAK MECHELEN

Maandag 9 september van 20 tot 20 u. 30 in café De Vlashoeve, Bosstr.

BREUGELIAANSE AVOND

Gaat door in de Parochiezaal (Leemstr.) op zaterdag 14 september. U krijgt vanaf 20 u. : Breugeliaans eten verzorgd door Eddy Camps, een gelegenheidstoespraak door onze volksvert. Joos Somers en een gezellig samenzijn met het Waverse orkest De Nachtvlinders. Dit alles wordt u aangeboden aan de prijs van 125 fr. Inschrijvingen bij Pierre Bourgeois, Bosstr. 1, tel. 015/75.55.22 of bij Juul Pluys, Bosstr. 50, tel. 015/75.61.49. Betalingen kunnen gebeuren via 406-7010061-75 van VU-O-L-Vr.-Waver. Dit alles moet gebeuren ten laatste op dinsdag 10 september.

WILLEBROEK

VLAAMS ZIEKENFONDS TAK WILLEBROEK

Ons bureel is gevestigd op de Dendermondsestwg 72. U kunt er elke week terecht voor uitbetalingen en andere formaliteiten. Elke vrijdag van 18 tot 20 u. Meer inlichtingen over ons ziekenfonds kunt u altijd krijgen bij Wilfried Leemans, Kerkstr. 10, tel. 031/86.74.06 of ij André Suyckens, Vinkstr. 23, tel. 031/86.86.48.

DIENSTBETOON

Voor dienstbetoon kunt u elke maandag van 19 tot 21 u. terecht op ons kantoor, Dendermondsestwg 72. De parlementsleden of hun afgevaardigde staan ter uwer beschikking.

SINT-JOB-IN- 'T-GOOR

20 JAAR VOLKSUNIE

Op 3 november vertrekt er een busje naar het Gents « Kuipke ». Inschrijven bij E. Pierle, Campinaweg 4 (tel. 63.14.94). Vertrek te 13 u. aan het Kruispunt.

REIS NAAR RUDESHEIM

Op 21 en 22 september naar de Rijn. Prijs : 1.050 fr. per persoon. Inschrijving bij E. Pierle vóór 18 augustus. Nadere inlichtingen tel. 63.14.94.

TURNHOUT

DI-VOORDRACHTEN

Op 13 en 27 september e.k. zal het Dosfelinstituut voordrachtavonden inrichten in de Warande.

WILRIJK

'T IS WEER VOORBIJ...

Vakantie nemen doet altijd goed : weer of geen weer ! We hopen dan ook dat bestuur en leden er met frisse moed zullen invliegen. Van de geplande aktiviteiten ontvangt iedereen nog schriftelijk de details.

WIJNEGEM

20 JAAR VU

Reeds nu doen wij een oproep tot al onze leden en simpatisanten om vast en zeker zondag 3 november a.s. vrij te houden, om zo talrijk mogelijk aanwezig te zijn in het Sportpaleis te Gent, waar vanaf 15 u. een grootse viering « 20 jaar Volksunie » op het programma staat. Toegangskentekens van 50 fr (eenheidsprijs) zullen eerlang worden aangeboden. Doch wie er zeker wil bij zijn, kan nu reeds zijn naam opgeven bij de bestuursleden of telefonisch bij A. De Cleen, Zandstr. 39 (tel. 53.92.66, na 18 u.). Wijnegem moet die dag te Gent talrijk vertegenwoordigd zijn.

AFDELINGSWERKING

Inmiddels heeft het afdelingsbestuur eind augustus het nieuwe werkjaar geestdriftig ingezet. Onder meer werd gepland, in het najaar (rond half november) een volksvergadering te organiseren met als spreker parlementslid Willy Kuijpers. Ook de jongeren zal dit zeker interesseren. Zodra mogelijk hoort u méér over de preciese datum en het programma. Leden en simpatisanten, wij rekenen op u, zoals u ook op ons kunt rekenen !

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger L. SELS
NIJLEN : 4de zaterdag, 9 tot 10 u., lok. Ziekenfonds Tak Lier, Kerkplein.
Volksvertegenwoordiger J. SOMERS
NIJLEN : 1ste en 2de zaterdag, 11 tot 12 u., lok. Ziekenfonds Tak Lier, Kerkplein.
Dinsdag 17 september van 20 tot 21 u.
NIJLEN
1ste zaterdag :
Schepen Kegelaers van 10 tot 11 u.
Kamerlid Somers van 11 tot 12 u.
2de zaterdag :
Burgemeester Van Dessel van 10 tot 11 u.
Kamerlid Somers van 11 tot 12 u.
3de zaterdag :
Raadslid Caethoven van 10 tot 11 u.
Senator Bouwens van 11 tot 12 u.
4de zaterdag :
Kamerlid Sels van 9 tot 10 u.
Herman Cools van 10 tot 11 u.
Mevr. Walraeven (KOO) van 11 tot 12 u.
5de zaterdag :
Van Tendeloo van 10 tot 11 u.
andere Nijlense mandatarissen : 11 tot 12 u.

NIEL-SCHELLE
RUPEL- EN SCHELDERALLY
Op zondag 29 september richt VU-afdeling Niel een autozoektocht in. Om iedereen gelijke kansen te geven voorzien we twee reeksen : A. Rally volgens formule C voor ervaren rallyrijders over een afstand van 45 km. ; B. Toeristische autozoektocht, speciaal voor onze niet geroutineerde VU-leden. Ook niet-leden zonder rallyroutine zijn natuurlijk welkom. Afstand 72 km.
Voor A en B, vrij vertrek tussen 12 en 13 u. in de Rupelstraat, aan café « Overdekte Wip », waar die dag het rallysekretariaat gevestigd is. We beschikken over een welgevulde prijzentafel.
Deelnemingsprijs : 225 fr. Wie inschrijft, door storting op rek. 000-0543526-35 van Jos De Graef, Karl Marxstr. 9, 2640 Niel, vóór 23 september, geniet een vermindering van 25 fr.
VUJO-FIETSENRALLY
Op zaterdag 21 september kunnen alle jongeren en zich jongvoelenden deelnemen aan een sportieve verkenningstocht in de Rupelstreek. Vertrek tussen 13 en 14 u. aan het VU-sekretariaat, Antwerpsestr. 186, Niel. Prachtige prijzen ! Niet-leden betalen 30 fr. Vujo-leden 25 fr. 's Avonds prijsuitreiking met « Stuif-In ».

BRABANT

BRUSSEL

ARR. RAAD

Op vrijdag 20 september om 20 u in de zaal Waltra, Arduinkaai 2-4, 1000 Brussel.

BRUSSEL-STAD

VOETRALLY

Zondag 8 september : 7e Voetrally « Ken uw hoofdstad » met de medewerking van de Vlaamse organisaties Brussel en randgemeenten. Inschrijvingen en vertrek vanaf 13 u. tot 15 in het lokaal Uilenspiegel, Pletinckxstr. 38, 1000 Brussel, tel. 512.13.74. Er zijn talrijke waardevolle prijzen. Uitreiking te 19 u. Inschrijvingen: 50 fr.

EPPEGEM

JUBILEUMBAL

Wij nodigen alle leden en simpatisanten uit op ons jubileumbal op 28 september (10de uitgave) dat opgeluisterd wordt door Jacques Raymond en zijn septet. Toegangskaarten in voorverkoop 50 fr., aan de ingang 60 fr. Knaltombola op de toegangskaarten. Het dansfeest heeft plaats in zaal Rubenshof, Dorpstr. en start om 21 u. Iedereen van harte welkom.

ERPS-KWERPS

PROTESTVERGADERING VOOR LAND- EN TUINBOUWERS

Op vrijdag 27 september om 20 u. richt onze afdeling een voorlichtingsavond in om de noodtoestand van onze landbouwers aan te klagen. Amper 4% van de bevolking zijn landbouwers, hun bestaan wordt totaal genegeerd door onze regeerders. Uwe aanwezigheid zal voor deze mensen een morele steun zijn.

Sprekers : volksvert. Ludo Sels, landbouwdeskundige en eveneens tuinbouwer ; volksvert. Willy Kuijpers ; tenslotte een landbouwer uit de streek.

Plaats : Kultuurzolder, gemeenteschool, Dorpsstr., Kwerps.

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger J. VALKENIERS

9 september :
SCHEPDAAL : van 18 u. 30 tot 19 u. 30 : Gemeentehuis.
12 september :
SCHEPDAAL : van 11 tot 12 u. : Gemeentenhuis.
Volksvertegenwoordiger PAUL PEETERS
KAPELLE-OP-DEN-BOS : iedere dinsdag van 19 tot 20 u. en iedere zaterdag van 11 tot 12 u., Mechelseweg 64 (tel. 015/711.422).

KALENDER

SEPTEMBER
10. **Linden : Kantonnale vergadering Leuven-Noord.**
15. **Heverlee : Autozoektocht.**
16. **Leuven : Arr. bestuur.**
21. **Leuven : Kadernamiddag** voor nieuwe en oude militanten.
21. **Vossem : Afdelingsbal** in zaal Casino, Gemeenteplein.
23. **Leuven : Vergadering** van de kantonale gevolmachtigden en een afvaardiging van het arr. bestuur.
27. **Leuven : Arr. raad.**
28. **Wespelaar : Afdelingsbal** in zaal De Zwaan.

OKTOBER
19. **Laken : Dansavond** te 20 u. 30 met orkest De Speelvogels in het gemeentehuis, Bockstaelplein. Prijs : 70 fr.

GROOT-BIJGAARDEN

3e HERFSTBAL

Onder het motto « 20 jaar VU » om 20 u. 30 in de zaal Collegium, gaat op zaterdag 28 september Brusselstr. 257, ons jaarlijks dansfeest door. Orkest : The Dixie Dicks. Hoofdprijs tombola : vliegtuigreis naar Tunesië.

GRIMBERGEN

WANDELZOEKTOCHT

Heden zaterdag 7 sept. richt de Grimbergse sportvereniging Tijl een wandelzoektocht in onder het motto «Grimbergs eigen schoon». Bedoeling is inwoners uit de gemeente, uit het omliggende en ook Vlaamse Brusselaars door middel van een gezonde wandeling nader kennis te laten maken met enkele minder gekende brokjes natuurschoon van deze streek « De Parel van Brabant ».

De welbekende Tommenmolen is vertrek- en eindpunt van de 10 km lange wandeltocht waaraan zowel gezinnen en groeperingen als individuele belangstellenden kunnen deelnemen. Start van 13 u. 30 tot 15 u. 30.
De prijzen (10.000 fr.) worden uitgereikt tijdens een gezellig samenzijn in de Tommenmolen te 20 u. 30.

Hoe schrijft men de geschiedenis van een politieke partij ?

Misschien aan de hand van de lokalen die ze als pleisterplaats koos ?

Of aan de hand van de figuren die haar reliëf hebben gegeven ?

Of aan de hand van de momenten die haar lot hebben bepaald : de verkiezingen ?

ARR. BRUGGE-TORHOUT

1954 - 1958

Ook in West-Vlaanderen was het politiek akkoord tussen middenstanders, boeren en Vlaams-nationalisten (Christen - Vlaamse Volksunie of CVV) in 1954 geen elektoraal sukses geworden. Na de verkiezingen ging iedereen terug zijn eigen weg.

De stichting van de Vlaamse Volksbeweging (VVB) — die later o.m. bij de organisatie van de Marsen op Brussel zulk verdienstelijk werk zou leveren — werd daarbij in het Brugse door sommigen aangevoeld als voorwendsel om zich aan de specifieke politieke strijd te onttrekken.

Overigens lieten de naweeën van de repressie zich nog steeds gevoelen en de BSP-liberale regering, die tussen 1954 en 1958 de teugels zou voeren, maakte het zo bont dat de CVP-oppositie het al te gemakkelijk had om zich als « schild en zwaard van Vlaanderen » op te werpen.

Het arr. Brugge-Torhout ontsnapte niet aan de invloed van deze politiek-ongunstige konjunktuur. De stichting van de nieuwe Vlaams-nationale partij, de Volksunie, ging er bijna onopgemerkt voorbij. Bijna even onopgemerkt was echter het politiek rijpings-proces begonnen met, aan de ene kant, enkele getrouwen die formeel voor de Vlaams-nationale partij bleven getuigen en, aan de andere kant, een brede waaier van Vlaamse gelegenheidswerkers die elkaar eerder zonder organisatie bleven ontmoeten (bloeitijd van meiboomplantingen, volksdansfeesten, zangmanifestaties...).

Onder het eerste-ministerschap van 'n Bruggeling (A. Van Acker) legde de rood-blauwe regering het erop aan om haar ambtstermijn tot de laatste dag waar te nemen. De verkiezingen werden uitgeschreven voor 1 juni 1958 en, terwijl Eyskens op alle muren zijn « sleutelplan » begon te verkondigen, zocht de VU in het Brugse bijna wanhopig naar mensen en middelen. Enkele dagen voor de datum van afkondiging (25 mei 1958) liet wijlen priester English (toen konservator van het bisdom !) de tekst toespelen van de beruchte herderlijke brief waarbij stemmen voor de VU als « zwaar zondig » werd afgeschilderd. Op zaterdag 24 mei '58 kwamen ten huize van wijlen Jan De Bondt te Diksmuide enkele Bruggelingen samen om de « open brief aan de bisschop » op te stellen. Deze tekst, gedrukt in de nacht van 24 op 25 mei, kon aldus onmiddellijk na voorlezing van het « herderlijk schrijven » worden uitgedeeld. Dit gebeurde ook aan de katedraal te Brugge, overigens niet zonder incidenten. Die dag ook, en dank aan de medewerking van Gentse VU-propagandisten, onder leiding van Kamiel Van Damme, toerde voor het eerst een VU-karavaan door de Brugse straten. Er scheerde zelfs een vliegtuig-met-spandoek over het bischoppelijk paleis (waarschijnlijk om bezuinigingsredenen had men de S van Volksunie op het spandoek vergeten !).

Op de verkiezingszondag van 1 juni 1958 waren de propagandisten in het café « De Toerist » (Langestraat) vlug uitgezongen.

1958 - 1965

Nog in de loop van 1958 en zeker na de gemeenteverkiezingen die nog hetzelfde jaar plaatsvonden, sloeg het politiek klimaat om. Voor Brugge-stad hengelde de CVP naar een akkoord met de VU op gemeentelijk vlak, zulks leidde uiteindelijk naar de verkiezing van een onafhankelijk gemeenteraadslid (dr. F. Op de Beeck) en naar het isoleren van frankofonen in de CVP.

Te St Andries gelukte het duo Leys-Demonie erin een bestuursmeerderheid samen te stellen. In andere gemeenten begonnen zich Vlaams-nationalisten op gemeentelijk vlak te roeren met meer of minder sukses. Meer en meer deed zich de behoefte naar intenser organisatie gevoelen. Beproefde nationalisten (w.o. wijlen Marcel Matthijs te Oedelem en Fred Vanden Broucke te Blankenberge) wisten zich plots omringd van een aantal jongeren (w.o. Marc Vandemoortel te St Kruis, Maurits Goethals te St Andries, Luc Broes te Brugge) voor wie geen inspanning te veel was.

Nog in de loop van 1959 kon het arr. bestuur rekenen op de medewerking van een arr. raad waarin de vertegenwoordiging van elke hoek uit de streek Brugge - Torhout groeide en, wanneer de CVP-liberale regering van Gaston Eyskens op 26 januari 1961 de geest gaf, kon deze arr. raad bij plechtige verklaring van dezelfde datum aan het publiek laten weten dat de VU deze keer voor de verkiezingen meer armslag had gevonden.

Uit een verslag aan alg. voorzitter Frans Van der Elst op 1 feb. 1961 « *...de stemming bij onze militanten en de diverse hulpaanbiedingen doen de situatie hier trouwens veel gunstiger lijken dan in 1958 — dat is het resultaat van 2 jaar harde werking...* ».

Midden de kiesstrijd 1961 kwam Blankenberge als eerste volwaardige afdeling tot leven en op het relatief sukses van deze verkiezingen volgde vrij vlug de stichting van afdelingen in de Brugse randgemeenten, in de streek Zedelgem - Torhout en te Knokke-Heist.

De arrondissementele kolportageploeg mét de VW-combi gekiekt voor het Brugs gerechtshof (lente 1963).

Deze bloeiende arrondissementen en plaatselijke werking weerspiegelde zich in tal van avondfeesten en ledenvergaderingen, in een permanente abonnementenwerving (met Fernand Dejonghe te Brugge en Raf Declercq te Knokke als vedetten), in de aankoop van een VW — combi — waarvoor de « Willem de Dekenkring », gesticht in 1962, als peter fungeerde.

Elektoraal waren er in het arr. Brugge tot dan toe nog geen VU-zetels behaald, de gemeenteraadsverkiezingen van 1964 zouden ook hier de trend wijzigen met zetelwinst te Assebroek (R. Reynaert), Knokke (R. Declercq), Ruddervoorde (H. Slabbinck, W. Gijssels), Stalhille (L. Deschacht) en St Andries (waar de lijst P. Leys - T. Demonie de volstrekte meerderheid behaalde).

Iedereen voelde dat de parlementsverkiezing van 1965 de beslissende stap vooruit zou betekenen, het entoesiasme van bestuur en leden moest uiteindelijk aanstekelijk werken om voor het eerst een volledige kandidatenlijst neer te leggen. En die volledige lijst kwam er (« de schoonste lijst van Vlaanderen ») onder de benaming Volksunie - Vlaamse Volksbond goed voor een kamerzetel (P. Leys) en twee provincieraadsleden (G. Van In en A. Devriendt).

NA 1965

In dit overzicht kan uiteraard minder aandacht besteed aan de algemeen politieke tema's die de partij-aktiviteit hebben geschraagd noch aan de konkrete propagandaaktiviteiten die eruit voortvloeiden. Uit de arr. kontaktbladen van die tijd toch volgende citaten :

« *Eén jaar werking in het arr. Brugge in tien lijnen samenpersen, is onmogelijk. Het mag volstaan te verwijzen naar de proefnummer-werking (gemiddeld ver-*

Kolportage te Beernem. Een café waar niets aan de man te brengen was. Tot Freddy Demaeght (nu Kurt Fleming) er een stuk uit een operette ten beste gaf. En op slag al zijn nummers kwijt was.

Onder impuls van Marc Vandemoortel, toen propagandachef, werden de VU-jongeren gesticht op een winterse zondagmorgen anno 1961. Achteraf bleek het een ideale investering !

Voor de verkiezingen van 1961 had de VU het kollektief propaganda-middel bij uitstek gevonden : de koppen van de 4 kandidaten op elkaar gelijmd alsof het een geslacht van olle-baronnen was.

Althans één lokaal is uit de geschiedenis van de Brugse VU niet weg te denken : de herberg « Vlissinghe » uit de Blekersstraat en dan meer bepaald het « museum » of nevenzaaltje van deze herberg waarvan elk VU-kaderlid zich de spreuk herinnert : « Wie vindt of wint een ware vriend die heeft zijn dagloon wel verdiend » !

GROTE VOLKSVERGADERING

te ROESELARE op zondag 1 mei 1960 te 10 h 30

in de zaal **„Café du Commerce"**, Zuidstraat 16, (Markt).

Sprekers :

- Mter Daniel De Coninck over **„Neen aan het C.V.P.-kompromis !"**
- Mter Guido Van In over **„Westvlaams verweer !"**
- Drs Wim Jorissen over **„Zelfbestuur door Federalisme"**

VRIJ en VRANK

MAANDBLAD uitgegeven door de VOLKSUNIE, afd. St-Kruis. — 1e JAARGANG Nr 1 - MAART 1965

Oplage : 3000 ex. gratis verspreid over St-Kruis — Red. en Beheer, Verantw. uitg. : O. DOMBRECHT, Engelendalelaan 83, St-Kruis.
Telefoon : 308.39 Postcheckrekening : 54.76.24

EENHEID ZONDER EENDRACHT

« Bloei, o land, in eendrac
zo luidt een vers uit he
Van die fameuse eend
te bekennen. De
deren en Wallo
geworden. En
wet niet zijn
brengen. Inter

Uiterlijk
innerlijk en
verscheiden. Zij verspillen geen woorde
politiek, altijd
Brussel, dikwijls in regering. Zij he

tatuur van Napoleon. De traditie in de Neder-
anders. Deze unitaire staatsvorm
drongen tijdens de Franse over-
rm veel
een

De mei '59 Sleutel

Volksunie-periodiek voor het arrondissement Brugge — Nr 3
Verantwoordelijke Uitgever: G. Van In, St Katelijnestraat 113, Brugge

"dat"-politiek van de kleri
die het

« Vrij en Vrank » maart 1965, « De Sleutel » nov. 1959.
Een Brugs gelegenheidskomitee voor « Leuven-Vlaams ! » o.a. Robert De Bruyne en Roger Van de Voorde roepen op tot schoolstaking en betoging (mei 1966).

Peter De G

(Histor
Tsaar Peter reec
een boer. De boer
De tsaar zei : « G
De boer zei : « E
heb ! »
De tsaar vroeg : «
« Ik heb twee zoor
« Nou, groot is je
je geld ? »
« Ik verdeel mijn g
eerste deel betaal ik e
de leg ik een schuld op
ik in het water. »
De tsaar dacht na e
tekende dat de oude m
een schuld oplegde en g
Maar de oude zei : «
ik geef mijn vader en m
een schuld op : ik geef

4 voorzitters

1954 - 1958 : R. Corty (Brugge)
1958 - 1966 : J. Van Tulden (Brugge)
1966 - 1968 : R. Declerc (Knokke)
1968 - 1974 : M. Goethals (St-Andries)

zending van 250 nrs per week), kolportages (in 30 gemeenten met gemiddelde verkoop van 60 bladen), busakties (50.000 bladen en pamfletten), huisbezoeken, ophalen van vrijwillige bijdragen, advies in fabrieken enz. ».

(« De Bezem », mei 1964)

en

« Vlaanderen heeft 70 % van de werkloosheid en toch maar 37 % van de kredieten ; Vlaanderen heeft 65 % van het aantal kinderen en toch maar 38 % van de universitairen ; Vlaanderen heeft 67 % van de dienstplichtigen en 0 generaals. Het gemiddeld uurloon ligt in Vlaanderen 5 fr. per uur lager dan elders in het land ».

(« De Bezem », maart 1965)

Sedert 1965 voegden zich bij de algemene tema's (grondwetsherziening ,taalgrens, Leuven Vlaams, E 3, arbeid in eigen streek, stop aan de mobiliteit) een tema met lokaal accent : de uitbouw van de Zeebrugse haven. Eerst in West-Vlaanderen maar weldra ook daarbuiten ging het arr. bestuur als pleitbezorger van de Zeebrugse ontwikkeling optreden. Dit leidde in de schoot van de VU tot de oprichting van een werkgroep voor havenbelangen die er wel lange tijd op gedaan heeft om tot definitieve resultaten te komen, doch waarvan minstens mag gezegd dat de partij-kaders aldus meer gevoelig werden gemaakt voor de maritimisering van Vlaanderen.

In 1968, op de vooravond van wat de onvoltooide konstituante zou worden, wist de VU in het arr. Brugge-Torhout nog een winst van meer dan 5.000 stemmen en een derde provincieraadszetel (J. Deroose) te behalen. In de provincieraad werd aldus voor het eerst sedert 1945 de absolute CVP-meerderheid gebroken.

Naar de gemeenteraadsverkiezingen van 1970 toe, begonnen de met zoveel moeite opgerichte afdelingen in gans het arr. Brugge tekenen van grote autoriteit te vertonen. Misschien was het resultaat niet altijd evenredig met de inspanningen, doch bijna alle afdelingen namen intens aan deze gemeente-verkiezingen deel. De lijst van wie eervol de eindmeet bereikte zou te lang uitvallen, wel mag uitzondering gemaakt voor de afd. Jabbeke die te Jabbeke zelf drie gekozenen behaalde en te Stalhille Hippoliet Maes als burgemeester wist te installeren. Sedert 1965 was voor de onafgebroken werking van besturen, werkgroepen, jongeren, dameskring en allerlei ontspannings-genootschappen een definitief treffpunt ontstaan : het lokaal Breydelhof ter Jozef Suveestraat, Brugge. Als er elektriciteit in de lucht zat, liep de gelagzaal van het Breydelhof op slag vol, zo in de lente 1966 toen de scholen voor « Leuven Vlaams » leeg liepen, zo met 11 juli 1972 toen Gromyko en Babylon het lastig hadden.

Bij de verkiezingen van 1971 speelde de provinciale apparentering volledig ten gunste van het arr. Brugge - Torhout, senaat- én kamerzetel (Van In & Leys), drie provincieraadszetels (Declercq, Deroose, mevr. Fonteyne) ; hoewel de VU in het arr. behoorlijk stand hield, viel Brugge - Torhout in 1974 in de verdrukking (senaat- en kamerzetel verschoven respektievelijk naar Roeselare en Oostende — drie provincie-zetels bleven behouden : Declercq, Deroose, mevr. Soenen).

DE VOLGENDE 20 JAAR !

Tering naar nering zetten, niet verder springen dan de stok lang is, uithuilen en opnieuw beginnen : deze volksspreuken zijn ongetwijfeld van toepassing op het beleid zoals het door de Volksunie voor de streek Kust-Torhout-Brugge werd gevoerd.

Misschien is herinnering schoner dan het ding en worden fouten, spanningen en krachttermen hier te gemakkelijk met de mantel van de liefde en van de vergetelheid bedekt.

Maar het staat nu al vast dat in de geschiedenis van ons volk gunstig zal worden geoordeeld over de bescheiden dokter die, ziek en overwerkt, toch kandidaat wou zijn om de lijst te versterken, over de eenvoudige bouwvakker, die voor de partijkas een bal organiseert en het leeuwenaandeel van de toegangskaarten verkoopt, over het naamloze bestuurslid dat zelfs de meest vervelende opdrachten rimpeloos uitvoert.

Ja, *« we hadden en hebben maar één kapitaal : de offervaardigheid van hen allen »* (« De Bezem », VU-kontaktblad voor het arr. Brugge, maart 1965) !

G. VAN IN
juli '74.

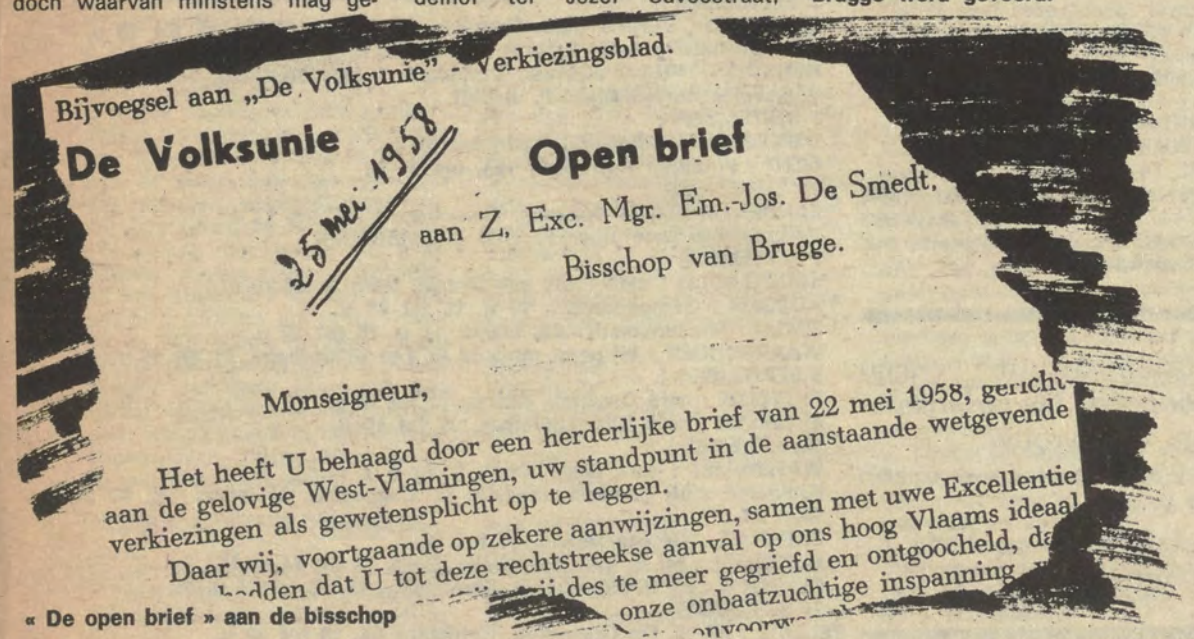

Bijvoegsel aan „De Volksunie" - Verkiezingsblad.

De Volksunie 25 mei 1958

Open brief

aan Z. Exc. Mgr. Em.-Jos. De Smedt,
Bisschop van Brugge.

Monseigneur,

Het heeft U behaagd door een herderlijke brief van 22 mei 1958, gericht aan de gelovige West-Vlamingen, uw standpunt in de aanstaande wetgevende verkiezingen als gewetensplicht op te leggen.

Daar wij, voortgaande op zekere aanwijzingen, samen met uwe Excellentie hadden dat U tot deze rechtstreekse aanval op ons hoog Vlaams ideaal des te meer gegriefd en ontgoocheld, da onze onbaatzuchtige inspanning

« De open brief » aan de bisschop

20 j. verkiezingen

jaar	stemmen kamer	%
1954	3.462	2,8
1958	2.832	2.2
1961	5.760	4.3
1965	16.308	11,8
1968	21.471	14,4
1971	**24.254**	**16,4**
1974	22.823	15,3

jaar	stemmen Senaat	%
1954	3.625	3,1
1958	2.832	1,7
1961	5.320	4,2
1965	13.022	9,6
1968	21.439	15,4
1971	22.422	15,4
1974	**23.609**	**15,8**

Dit (gebrekkig) overzicht van 20 jaar Volksunie-werking in het arr. Brugge - Torhout wordt opgedragen aan allen die altijd en met zoveel geestdrift klààr stonden.

HALLE
FEERATIEBAL
Het tweede federatiebal heeft plaats op zaterdag 7 september e.k. vanaf 20 u. in de zaal KOC De Bres, Possozplein te Halle. Orkest : Lou Marvel.
SOC. DIENSTBETOON
Elke zaterdag van 11 tot 12 u. houdt federatieschepen Frans Adang zitdag bij hem thuis, Ruisbroeksestwg 109 te St-Pieters-Leeuw. Ook op afspraak : tel. : 377.31.83.

LEUVEN (Arr.)
TOMBOLA
Tijdens onze VU-nacht op 12 oktober a.s. natuurlijk weer een reuze tombola. Ditmaal nog beter (hoe kan het ?) dan de vorige. Honderden waardevolle prijzen, waar men wat aan heeft. Reeds velen kwamen een prijs schenken. Er kunnen er echter nog heel veel bij. Hebt u nog iets, wacht dan niet tot morgen om ons een seintje te geven. Graag komen wij de prijs of prijzen zelf afhalen met als beloning een flinke en oprechte dank ! Telefoneer of schrijf naar André Van Hoof, Overwinningsstr. 24, Kessel-Lo, tel. 016/22.70.14.

HEVERLEE
AUTOZOEKTOCHT
1ste geel-zwart autozoektocht (met medewerking van VAB) op zondag 15 september. Vertrek aan St-Jozefsschool, Waversebaan 95 te Heverlee tussen 13 en 15 u. Omloop van ongeveer 43 km op goe berijdbare wegen volgens formule C van het VAB-reglement) (geen snelheid, behendigheid of tijdsbepaling). Deelnemingsprijs : 1) bij voorinschrijving : leden van VU en VAB : 180 fr. ; niet-leden : 20 fr. ; 2) aan de start : leden VU en VAB : 200 fr. ; niet-leden : 255 fr. Het aantal inschrijvingen per wagen is onbeperkt. Er is gratis eetmaal bij aankomst voor de deelnemers (niet-deelnemers kunnen een eetmaal bekomen aan 50 fr., voor zover de voorraad strekt). Inschrijving kan gebeuren door storting of overschrijving op rek. nr 734-3320714-25 (bij CERA-Leuven) van Tollet Paul, Zwaluwenlaan 2, 3030 Heverlee (of door kontante betaling aan hemzelf). Uitslag en prijsuitreiking zal in de Sint-Jozefschool rond 20 u. plaatshebben.

ST-KATHERINA-LOMBEEK
VUJO - T-DANSANT
Zaterdag 28 september om 19 u. 30 in zaal Uilenspiegel met disco-bar. Kaarten 40 fr., kas 50 fr.

100 JAAR ESSENBEEK

BREUGELROUTE PER FIETS

Voor de 3e maal organiseerden de VU-jongeren te Halle hun fietswandeling door het mooie land van Breugel, dit jaar in het kader van « Essenbeek 100 jaar ».
Om 10 u. 15 gaf VU-volksvertegenwoordiger Paul Peeters de start aan 347 ingeschreven deelnemers. Doorheen het mooie Hallerbos, in volle zomerpracht, reden de deelnemers over Dworp, Huizingen, Lot, Sint-Pieters-Leeuw en Vlezenbeek om Gaasbeek te bereiken waar na een mooi panoramisch zicht op het kasteel, de eerste halteplaats was voorzien aan de schandpaal.
De dorstigen konden er zich tegoed doen aan de specialiteiten van de streek : geueze en kriek. De groep vervolgde zijn weg naar het voetbalterrein van Gooik-Strijland waar zij werden opgewacht voor het Breugelmaal.
Na de nodige rekuperatie van krachten via het lekkere boerenbrood met plattekaas, uitjes en ham, konden de volksspelen beginnen. Het werd een onvergetelijke manifestatie voor deelnemers en toeschouwers en dit dank zij de volle inzet van Chiro-Essenbeek. Vervolgens gaf « De Vrolijke Kring », volksdansgroep uit Essenbeek, een prachtdemonstratie van volksdansen. Als klap op de vuurpijl werd iedereen uitgenodigd voor een gezamenlijke volksdans. Het voetbalterrein was amper groot genoeg.
Omstreeks kwart voor vier vertrokken de fietswandelaars naar het « Hof te Bree-Eik », één der grootste kasteelhoeves uit de streek te St-Kwintens-Lennik. Aan de grens van Halle gekomen, stond de Halse politie de karavaan op te wachten om hen veilig doorheen het stadsverkeer naar Essenbeek te loodsen. Om kwart na zes verwelkomden talrijk opgekomen Essenbekenaars onder luid applaus de deelnemers.
In de grote feesttent werden de herinneringsplakketten uitgedeeld.
De fam. Herbauts uit Antwerpen (zij komen per trein naar Halle om er te fietsen en dit reeds voor de derde maal) ontvingen de prijs als trouwste deelnemers. De Cuyper (75 j.) uit Essenbeek-Halle en Geert Weverbergh (amper 5 j.) uit Leerbeek ontvingen het plakket als resp. oudste en jongste deelnemer. De VU-afd. Dworp, aanwezig met 47 personen, ontvingen het plakket van de grootste groep. Eervolle vermeldingen : Chiro-Essenbeek en Lembeek.
Deze feestrijke dag werd besloten met een optreden van Walter De Buck en de Minnestrelen.
Langs deze weg wensen de organisatoren te bedanken : de Halse politie, voor haar simpatieke medewerking en begeleiding doorheen de stad, de vrijwilligers van het Rode Kruis, de volksdansgroep uit Essenbeek, de medewerkers te Gooik, en alle deelnemers voor hun massale opkomst.
Nu maar duimen voor volgend jaar 17 augustus : 4e fietswandeling langs de Breugelroute. Foto's kunnen bekeken en besteld worden bij Fotografika, Basiliekstraat te Halle.

VLAAMSE NACHT
VAN HET ARR. LEUVEN
GROOT VOLKSUNIEDANSFEEST
met
DE KETELBAK - JEF BURM
Zaterdag 12 oktober 1974 vanaf 20 uur
in de zaal van Salons Georges
Hogeschoolplein - Leuven

Een gedeelte van de zonnige karavaan.

DIENSTBETOON

EIGENBILZEN : Ursulastr. 1, van 19 u. 30 tot 21 u. (011/412.454).
7 SEPTEMBER :
KAULILLE : bij Gerard Vossen, Kleine Fonteinstr. 14, 9 u. 30 tot 10 u.
ST-HUIBRECHTS-LILLE : bij Hubert Lipkens, Venderstr. 5, 10 u. 30 tot 11 u.
PEER : bij Jan Plas, Kollegelaan 5 (011/73.52.44), 11 u. 30 tot 12 u.
BREE : café Wit Paard, Nieuwstad 28 (011/46.14.79), 12 u. 30 tot 13 u.

LIMBURG

TONGEREN (Kanton)

KONTAKTVERGADERING

Vrijdag 20 september e.k. te 20 u. zullen de besturen der afdelingen Herderen, Millen, Riemst en Valmeer vergaderen ten huize van onze vriend Wim Vos, Kerkstr. te Millen. Nadere inlichtingen zullen nog volgen.

EIGENBILZEN
LANGSTE NACHT VAN KINROOI
Onze afdeling was met niet minder dan 30 personen op de langste nacht van Kinrooi aanwezig. In het totaal waren er zelfs 55 personen uit het kanton Bilzen present.

20 JAAR VU
De plaatselijke afdeling denkt er aan met een volle bus naar de viering van het twintigjarig bestaan van de Volksunie te Gent op 3 november a.s. te gaan.

HOESELT
BESTUURSVERGADERING
Het afdelingsbestuur vergaderde op donderdag 29 augustus jl. in café ABC om 21 u.

MAASMECHELEN

BESTUURSVERGADERING

Het afdelingsbestuur kwam samen op vrijdag 6 september in café Atlanta te Eisden om 20 u. Er werden o.m. uitvoerig aandacht besteed aan de viering van het twintigjarig bestaan van de Volksunie.

EERSTE LUSTRUMBAL
ONDER HET MOTTO :
20 JAAR VOLKSUNIE IN LIMBURG
— Datum : zaterdag 26 oktober vanaf 20u
— Plaats : zaal jeugdheem te Smeermaas-Lanaken, 600 plaatsen
— Orkest : The Rythm Boys met een aangepast programma.
— Ruime parking, bar en tombola.

DIENSTBETOON

Senator O. VAN OOTEGHEM
7 SEPTEMBER :
LOCHRISTI : Vlaams Huis, Dorpsstr. 33 (091/55.67.20), 16 tot 18 u.
GENTBRUGGE : Rode Kruisstr. 7 (091/30.72.87), 20 tot 22 u.
HEUSDEN : VU-sekretariaat, Dorpslaan 7 (091/30.93.86), 20 tot 21 u.
Volksvertegenwoordiger F. BAERT
7 SEPTEMBER :
DEINZE : café Rossbraü, Markt, om 10 u.
GENT : Koningin Astridlaan 123, om 11 u.
15 SEPTEMBER :
LANDEGEM : bij G. Schaeck, Vosselarestr. 16, om 11 u.
Volksvertegenwoordiger P. VAN GREMBERGEN
7 SEPTEMBER :
MIDDELBURG : café Prins van Oranje, Dorp, 9 tot 10 u.
ADEGEM : Gemeentehuis, 10 u. 15 tot 11 u.
EEKLO : Middenstandshuis, Markt, 11 u. 15 tot 12 u.
WAARSCHOOT : bij prov. raadslid A. Van Holderbeke, 14 tot 15 u.
9 SEPTEMBER :
ERTVELDE : café Centrum, Rieme, 17 tot 18 u.
ERTVELDE : café Ritz, Lindelaan, 18 tot 19 u.
14 SEPTEMBER :
WATERVLIET : café Scala, Dorp, 9 tot 9 u. 45.
KAPRIJKE : bij gemeenteraadslid D. Coppejans, Molenstr. 58, 10 tot 10 u. 45.
ERTVELDE : Gemeentehuis, 11 tot 12 u.
SLEIDINGE : bij R. Van Hoorebeke, Dorp, 14 tot 14 u. 45.
EVERGEM : bij D. Notteboom, Stationsstr. 12, 15 tot 15 u. 45.
16 SEPTEMBER :
ZELZATE : bij M. De Gesquière, Heidelaan 64, 18 tot 19 u.

OOST-VLAANDEREN

GENT
VK-ROELAND
Onze ploeg begint zijn derde seizoen : de voetbalklub van ons Vlaams Huis heeft — zoals alle klubs — nu en dan nieuwe spelers nodig. Welke sportieve jongeman komt de gelederen versterken ? Hij kan steeds voor inlichtingen terecht in het Vlaams Huis zelf, Korte Kruisstr. 3, Gent, en daar vraagt hij naar Luus, Mon of Zenon.

GENT
SOC. DIENSTBETOON
Huguette De Bleecker, prov. raadslid, is elke dag persoonlijk of tel. te bereiken tussen 18 en 19 u. Tolhuislaan 15, 9000 Gent, tel. 091/25.64.87, elke vrijdagavond in Vlaams Huis «Roeland», elke eerste maandag ten huize Schouls, Meulestedestwg 330, 9000 Gent.

LANDEGEM
DIENSTBETOON
Meester F. Baert houdt zijn zitdag vanaf deze maand : iedere derde zondag om 11 u. en dit ten huize van G. Schaeck, Vosselarestr. 16, Landegem.

MELLE
ZIEKENFONDS FLANDRIA
Dinsdag van 10 tot 11 u. 30, Driesstr. 61 (Center), bij Godelieve Van Loo, tel. 52.14.09.

ST-AMANDSBERG
VUJO
De dapperen van de jongerengroep hebben 13.000 fr. verzameld dank zij een geslaagde papierslag: of ze gesleurd hebben ! Zij nemen deel aan de wandelzoektocht doorheen de Bourgoyenmeersen op zaterdag 14 september (zie kalender) en nodigen allen uit op hun jaarlijks bal (zie eveneens de kalender).

ZANDBERGEN-GRIMMINGE-IDEGEM
BAL 74
Het bestuur besliste dat het 4e VU-bal zal plaats vinden op 30 november te Zandbergen in zaal « Denderhof ».

Dosfelinstituut vraagt dringend Nederlandstalige werkvrouw.
Dagen en uren overeen te komen.
Telefoneren op het nummer : 219.12.02.

MERELBEKE

BESTUURSVERGADERING

Na een wel verdiend verlof ging onze afdeling weer van start. Op onze bestuursvergadering van 26 augustus werden volgende beslissingen genomen : een klein komitee werd samengesteld dat een kampanje met onze geluidsinstallatie zal uitwerken teneinde de bevolking te sensibiliseren voor de jongste regeringsmaatregelen inzaken verzwaarde fiskale lasten en taksen. Onze wagen moet binnenkort door onze gemeente kruisen !

NAAR DE VOERSTREEK

Op zondag 6 oktober gaan wij per autobus naar de bedreigde Voerstreek, om samen met andere organisaties de bevolking een hart onder de riem te steken. Alle leden krijgen daarvoor een omzendbrief. Vertrek rond 8 u.

20 JAAR VU

Andere belangrijke manifestaties : zondag 3 november in het Gents Sportpaleis « 20 jaar Volksunie » en zaterdag 9 november in zaal « Regi » ons jaarlijks groot bal. Iedereen moet aanwezig zijn.

PAPIERSLAG

Ondanks de enorme stijging van de kosten moet onze « Weergalm » terug verschijnen. Het was en blijft ons meest geduchte wapen. Daarom zijn wij begonnen aan een massale papierslag. Wie van zijn oud papier (en van dat van vrienden en geburen) van af wil, verwittige één van onze bestuursleden, we komen het dan afhalen.

WEST-VLAANDEREN

BLANKENBERGE

DIENSTBETOON

Zich wenden tot gemeenteraadslid Jef Fryns, de Smet de Naeyerlaan 78, tel. 050/41.22.39 of tot H. Van Rijssel, KOO-lid, K. Boudewijnlaan, tel. 050/41.12.01.

Oud-volksvert. P. Leys herneemt zijn maandelijkse zitdag vanaf de eerste dinsdag van september van 20 tot 21 u. in het spijshuis Béarnaise, de Smet de Nayerlaan 86, tel. 050/41.30.70.

KORTRIJK

AFDELINGSBAL

Op 14 september om 20 u. gaat het VU-afdelingsbal door in de Shok-bar te Harelbeke, Kortrijksestwg 278. Het groot zigeunerensemble Piotto zorgt voor de muzikale omlijsting. Deelname : 50 fr. Kaarten te bekomen bij de bestuursleden. Alle leden en simpatisanten worden er verwacht.

KAARTING

De eerste kaarting van het nieuwe speeljaar gaat door op zaterdag 14 september om 19 u. 30 in ons lokaal « 1302 », Burg. Reynaertstr. 9. Nieuwe leden kunnen zich nog aanmelden op de eerste kaarting. Verder wordt er iedere 1ste en 3de zaterdag van de maand gekaart.

SPAARKAS « 1032 »

Eerste lichting van het nieuwe spaarseizoen : zondagvoormiddag 8 september (morgen). Nieuwe spaarders zijn hartelijk welkom.

BLOEMENSCHIKKEN

De VU-vrouwenafdeling leert u natuurlijke bloemschikken op dinsdag 17 september om 20 u. in lokaal « 1302 ». Deelname in de kosten : 20 fr., maar... de gebruikte bloemen worden door de aanwezigen medegenomen naar huis. Een enige gelegenheid om een goedkoop bloemstukje in huis te hebben.

VK DE LEEUWEN

Onze voetballers hebben weer de shoe's aangebonden, op 24 augustus wonnen ze met 2-1 van Varam Menen. Kom ook eens supporteren voor onze jongens. In het lokaal « 1302 » kunt u meer vernemen over het speelplan.

KOOLSKAMP

GEBOORTE

Bij onze goede Vlaamse vrienden Patrick Vanhandsame en Nicole Watteny kwam een eerste kindje, Helga gekerstend. Hartelijke gelukwensen.

OOSTENDE-VUURTOREN

HERFSTTOCHT

Op 22 september richt onze afdeling haar tweede « Herfsttocht der Noordzee » in. Wie vorig jaar van de partij was kan getuigen dat deze tocht werkelijk goed was. Dit jaar doen we het nog beter. We richten niet minder dan 4 afstanden in, dus voor elk wat wils. 42 km, start te 9 u. 30 ; 30 km, om 11 u. ; 15 km, om 14 u. ; 7 km, 15 u. Wie houdt van een mooie dag met wandeling aan zee en de polders zal deze voettocht niet willen missen. Starten en aankomsten vinden plaats in de feestzaal Thomas Van Loostr. We rekenen op massale deelneming.

OOSTENDE-VEURNE-DIKSMUIDE (Arr.)

TERUG AAN DE SLAG

Zoals elders in de bewegingswijzer te lezen valt zijn reeds twee afdelingen aan het plannen voor het najaar : Zarren-Werken en Oostende-Vuurtoren. Wij vragen dat alle afdelingen nu de koppen bij mekaar zouden steken om hun winterprogramma samen te stellen. Alleszins mag hierbij niet vergeten worden de feestelijke bijeenkomst te Gent tot viering van het 20-jarig bestaan van de partij. De eerste VU-aktiviteit nà het seizoen is de herfsttocht van de Vuurtoren op 22 september a.s. We raden alle liefhebbers van andere afdelingen aan hieraan deel te nemen.

Het « Hof ter Blauwe Sluyze » te Bredene waarlangs de herfstocht van Oostende-Vuurtoren (22 sept.) leidt.

DE WEST

Op 15 september is er weer vervaldag voor het aanbrengen van nieuwe leden voor De West. Het is nooit te laat om goed te doen. Spreek tijdens dit week-end nog kandidaten aan en geef ze door aan het sekretariaat van De West (Rekolettenstr. 66, Nieuwpoort) of aan uw plaatselijke bode.

OOSTENDE

GEMEENTERAAD

De jongste gemeenteraad beleefde weer een spervuur van de VU-fraktie. Om te beginnen was er weer de zoals steeds grondige studie over de begrotingswijzigingen door Kris Lambert, welke nadien een grootscheepse aanval ontplooide over de wantoestanden van « Oostende Bad en Strand ». Miel Vansteenkiste hield niet minder dan vier interpellaties, o.m. over de slechte betaling van de Oostendse redders, terwijl Jaak Vandemeulebroucke in geheime zitting interpelleerde over het stadspersoneel. Inmiddels zal de fraktie een grondige studie doen over de luchthaven en de luchthinders ermee verbonden. Hierop komen we volgende week terug.

WESTENDE

GEBOORTE

Bij Freddy Vansieleghem en Gisèle Peere kwam op 19 juli een zoontje Joeri. Onze hartelijkste gelukwensen.

ZARREN-WERKEN

AFDELINGSNIEUWS

Tijdens de jongste bestuursvergadering werd onder meer besloten normalerwijze tijdens de novembermaand een spreekbeurt in te richten met Jaak Vandemeulebroucke. Verder in de winter weer een hutsepot-avond, die vorig jaar reeds zoveel bijval kende.

DRINGEND HERSTEL ZEEWERING

Aan de minister van Openbare Werken werd aangaande de toestand van de zeedijk te Koksijde-Sint Idesbald door kamerlid Jaak Vandemeulebroucke volgende schriftelijke vraag gesteld.

Ingevolge de zware regenval tijdens de eerste week van augustus 1974 werden ruim 4.000 kubieke meter zand weggespoeld tussen de zeedijk en het strand van Koksijde-Sint Idesbald. Niet alleen zand werd meegesleurd maar de dijk stortte op een tiental plaatsen in en tot twee meter diep werden bressen geslagen. Bij vloed reikt de zee er nu reeds tot op vijf meter van het wandelpad van de zeedijk.

In feite zou de zeedijk dringend dienen vernieuwd wil men in de toekomst een werkelijke katastrofe vermijden. Dit impliceert zowel nieuwe funderingen, als nieuwe siertegels, een rijweg, een wandelpad, riolering en signalisatie. De kosten van deze dringend noodzakelijke vernieuwing worden op 60 miljoen frank geraamd, een budget dat onmogelijk alleen kan gedragen worden door het gemeentebestuur van Koksijde.

Kan de heer minister van Openbare Werken ons via het « Bulletin van Vragen en Antwoorden » mededelen :

1. Waarom de minister tot op heden nog steeds geen antwoord heeft gestuurd aan het gemeentebestuur van Koksijde en aan West-toerisme in verband met hun voorstel om zand vanop het strand op te spuiten als natuurlijke bescherming tegen een reëel overstromingsgevaar ;

2. Welke betoelaging hij voorziet om zo spoedig mogelijk de dramatische toestand te Koksijde daadwerkelijk te saneren ;

3. Welk budget op de begroting 1974 wordt voorzien om veiliger zeeweringen aan te leggen langs de gehele kustlijn.

KALENDER — OOST- EN WEST-VLAANDEREN

SEPTEMBER

10. **Gent-Centrum** vergadert in café Metropole, Koornmarkt, om 20 u. 30 stipt.
14. **St-Amandsberg :** VUJO neemt deel aan de **wandelzoektocht** doorheen de Bourgouyen-Ossemeersen. Start om 14 u., verzameling aan Drongenbrug (Ringvaart).
28. **St-Amandsberg : Groot VUJO-dansfeest**, vanaf 20 u. met dansstudio « Oranje » en twee disc-jockeys. Zaal Tijl, Klinkkouterstr. (100 m van het Heisnisplein en de Dendermondsestwg).
26. **Gent : «Wij-Vrouwen» : Inlichtingsavond over Brussel en de gewestvorming,** met o.m. Vic Anciaux, in zaal Roeland, om 20 u. stipt.
7. **Kortrijk : Arr. raadsvergadering.**
8. **Zulte-Olsene : Toeristische uitstap naar de Voer.** Vertrek aan het Dorpsplein om 7 u. 30. Prijs : 198 fr. (middagmaal inbegrepen).
14. **Kortrijk : Afdelingsbal** in de Shok-Bar, Kortrijkstr. 278 te Harelbeke met het zigeunerensemble « Plotto ».

OKTOBER

5. **Kortrijk : Arr. raadsvergadering.**
5. **Zulte : Prijsuitdeling « 11 juli-ballonnekenswedstrijd »,** vanaf 14 u. 30 in café « Damberd ».
12. **Waarschoot : Bal van de Vlaamse Vasthoudendheid,** in zaal Tijl, Lembeke. Org. VU-Waarschoot.
19. **Zulte-Olsene : VU-bal** in zaal Fiertelhof met het dansorkest Ronny Roland. Optreden in folkloristische klederdracht door de internationale volksdansgroep « Dolle Griet ».
20. **Voetrally « Dwars door het oude Gent ».** Vertrek 14 u. stipt aan de Roeland.

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger JAAK VAN DE MEULEBROUCKE
1ste zaterdag van de maand :
DE PANNE : Helvetia, Kerkstr. 32, om 9 u.
WESTENDE : Casino, Essex Scottishlaan, 10 u. 30.
MIDDELKERKE : Were Di, De Smet de Nayerlaan, 11 u. 45.
De HAAN : De Torre, Tramhalte, 12 u. 15.
1ste maandag van de maand :
SPERMALIE : Sportvriend, Diksmuidestr. 15, Slijpe, 18 u.
LEFFINGE : Bierhuis, Vaartdijk Zuid 34, 18 u. 45.
ETTELGEM : De Bagge, Dorpsstr. 30, 19 u. 30.
EERNEGEM : Riva, 20 u. 15.
Volksvertegenwoordiger M. BABYLON
ROESELARE : iedere maandag van 16 tot 19 u. of op afspraak (tel. : 051/20.02.08).
Volksvertegenwoordiger E. VANSTEENKISTE
Elke 1ste zaterdag van de maand.
VEURNE : De Beurs, Markt, om 9 u.
DIKSMUIDE : Vlaams Huis, IJzerlaan, om 10 u.
HOUTHULST : Terrestr. 8, bij raadslid M. Van Cleven, om 11 u.
KORTEMARK : Lusthof De Speie, Staatsbaan, om 12 u.
KOEKELARE : Hertog Van Arenberg, Moerestr., om 12 u. 30.
ICHTEGEM : bij mevr. L. Dekeyser, Engelstr. 10, om 13 u. 30.
GISTEL : Vaartstr. 3 (bij gemeentelijk zwembad), om 14 u. 30.

NATIONALE LOTERIJ

19 de TRANCHE

Herfsttranche

HOGE LOTEN :

1 x twaalf miljoen
5 x één miljoen
3 x een half miljoen

Trekking op 18 september

HET BILJET : 230 fr.
HET TIENDE : 25 fr.

GEEN AFHOUDING OP UW WINSTEN
WIN 12 miljoen : U ONTVANGT 12 miljoen

ZOEKERTJES

Verpleger A1, 23 j., zoekt werk in ministerie, fabriek, grote onderneming, enz., ten einde niet ieder weekend en nachten te moeten werken. Liefst te Brussel.

Sekretaresse, 23 j., zoekt plaats in school of grote firma, liefst omgeving Ninove.

Vrouwelijke bediende, 20 j., 3 j. technische afdeling C1, 1 j. hog. sekund. beroepsschool, 3 j. avondkursus steno + daktylo, zoekt werk in de streek van Ninove-Geraardsbergen.

Man, bediende, 17 j., lager middelbaar, 1 j. hoger middelbaar, zoekt werk in de streek van Ninove-Brussel.

Half-time-betrekking voor verpleegster A1 vrij te St-Kwintens-Lennik. Zeer geschikt voor dame met kinderen of beginnelinge. Zich wenden tot De Kegel Georgette, Leopoldlaan 86, 9400 Ninove, tel. 054/33.43.47. R 122

De NMBS kan op dit ogenblik tijdelijke opstellers gebruiken. Vereist studieniveau : middelbaar onderwijs. Inlichtingen : NMBS, direktie PS, bureel 51/31, sektie 53, Frankrijkstr. 85, 1070 Brussel.

De NMBS werft periodisch ook allerhande werkliedenpersoneel aan zoals laders, rangeerders, spoorleggers, e.d. Wie interesse heeft neme inlichtingen bij de NMBS, groep Brussel, bureel P1, Fonsnylaan 47B, 1060 Brussel R 121

VLAAMSE ZIEKENKAS

1951 - 1971 20 JAAR DIENSTBETOON

Ziektevergoeding voor **ARBEIDERS**
BEDIENDEN
ZELFSTANDIGEN
Dagvergoeding **ZELFSTANDIGEN**
LOONTREKKENDEN

Vraag nog heden inlichtingen bij uw plaatselijke afgevaardigde.
Geen moeilijkheden bij overschakeling van een ander ziekenfonds.

Bestendige sekretariaten :
Kipdorp, 40 - 2000 Antwerpen - Tel. 031/32.73.05 (2l.)
Brabant : E. Jacqmainlaan 124 - 1000 Brussel
Tel. 02/19.08.64
Limburg : Zuivelstraat 9 - Hasselt - Tel. 011/220.57
V.Z. = SYMBOOL van VERTROUWEN + ZEKERHEID + DIENSTBETOON

AZAERT

Brabantdam 142 GENT — Tel. 25.42.83

DE MEEST COMPLETE ZAAK VOOR BETERE HERENKLEDING

- VERHURING CEREMONIEKLEDING
- MAATKLEDING
- CONFECTIE
- CHEMISERIE

- KOSTUUMS
- SPORTVESTEN
- BROEKEN
- MANTELS
- REGENMANTELS
- PULLS
- HEMDEN

ONZE SCHOOL ?
ERASMUS
NATUURLIJK !
Pluralistisch, volksnationaal onderwijs !
Talen - boekhouding - steno - daktylo - sekretariaat - journalistiek - etalage - verkoop - hostessen - mannequins - wegcode rijlessen (door de Staat erkend)

Dir-gen Dries Bogaert

Lange Ridderstraat 36 - 2800 MECHELEN	Tel. (015)173.68
Bondgenotenlaan 121 - 3000 LEUVEN	Tel. (016)224.85
Priester Daensplein 2 - 9300 AALST	Tel. (053)284.55
Gulden Vlieslaan 26 - 8000 BRUGGE	Tel. (050)372.75
Thonissenlaan 23 - 5800 HASSELT	Tel. (011)237.12
Sint Jorisstraat 33 - 8500 KORTRIJK	Tel. (056)159.18

Begijnenvest 99 - ANTWERPEN Tel. (031)33.60.58 en 45.05.31

EEN JUWEEL
MET STANDING
KIES JE BEST BIJ

VERELST

Meir 2 (hoek Wiegstr.)
2000 Antwerpen
Tel. 38.46.31

Horloges - LONGINES
VERDAL - MONDIA
Aanstekers DUPONT

Zoekt aangepaste betrekking in de omgeving Brussel, jonge man, diploma A2 mechanika, vrij van legerdienst. Schrijv. of tel. naar mevr. P. Dewael, Eversestr. 94, 1940 St-Stevens-Woluwe, tel. 02/720.12.46. R 101

ZELLIK zoekt Nederlandstalige inwijkelingen aan te trekken. Nieuwe moderne appartementen te huur in residentiële wijk. Jozef Vandenplas, J. De Kinderstr. 90, Zellik, tel. 02/465.44.62. R 102

Jongeman, diploma moderne humaniora, zoekt passend werk, bereikbaar vanuit Leuven. Kontakt via sen. M. van Haegendoren, Guido Gezellelaan 63, 3030 Heverlee, tel. 016/22.45.45. R 103

Juffrouw, 20 j., diploma technische humaniora en daktylografie, kennis van Nederlands en Frans, zoekt aangepast werk in Limburg. Zich wenden : volksvert. E. Raskin, Ursulastr. 1, Eigenbilzen, tel. 011/41.24.54 of prov. raadslid J. Gabriëls, Siemenstr. 28, tel. 011/46.22.90. R 104

GROOT GENT
Betrekkingen gezocht voor :
1) Typograaf-drukker ;
2) Bouwkundig tekenaar A2 (moet dienstplicht nog vervullen).
Voor inlichtingen : sen. O. Van Ooteghem, Rode Kruisstr. 7, 9291 Gentbrugge, tel. 091/30.72.87.

R 105

Wie naar een goede betrekking zoekt, kan steeds een beroep doen op de Erasmusschool, Begijnenvest 99, Antwerpen, tel. : 33.60.58. R 106

Jonge dame, 29 j., diploma lager middelbaar onderw., diploma daktylo, zoekt een aangepaste betrekking in het Leuvense of Brussel. Kontakt opnemen met sen. Vandezande, 167, Naamsestr., 3000 Leuven, tel. 016/22.84.20. R 107

Betrekking gezocht voor handelsbediende uit Ninove, in afwachting van militaire dienst. Z.w. : sen. O. Van Ooteghem, Rode Kruisstr. 7, 9219 Gentbrugge, tel. 091/30.72.87. R 108

Gevraagd : handelskorrespondent, goed tweetalig, met enige kennis van engels en duits, voor een bedrijf te Dilbeek. Inl. via A. De Schryver, Ninoofsestwg 515, 1711 Itterbeek, tel. 02/521.19.09. R 109

Leerling Technicum, Londenstr. te Antwerpen, zou gaarne inwonen bij deftige familie, niet ver van de school. Komt uit West-Vlaanderen. Adres bureel blad. R 110

Gezocht : burgerlijk ingenieur mechanika, ondervinding in mechanika der vloeistoffen en petroleumindustrie, perfekte taalkennis van Engels vereist, bereid 70% te reizen over gans de wereld. Kontakt opnemen met H. De Smedt (kantoor : 02/673.99.88 ; 's avonds en weekend 02/720.56.05). R 111

Jonge laborante voedings- en gistingsberijven A2 zoekt werk. Inlichtingen bij Huguette De Bleecker, prov. raadslid, Gent R 112
Ongeschoolde gehuwde vrouw van 41 jaar zoekt werk als inpakster of dergelijke, bij voorkeur te Aalst of in de streek. Kontakt opnemen met Jan Caudron te Aalst, tel. 053/70.40.64.

Technikus A2 mechanika, gehuwd en vader van 2 kinderen zoekt een betrekking als bediende in de omgeving van Dendermonde, Lokeren of St-Niklaas. Voorkeur gaat naar planning en magazijnbeheer. Ervaring in industriële boekhouding.
Pas afgestudeerde bediende — 4 jaar steno- en dakylostudie — zoekt een gepaste betrekking in de streek van Aalst of in Brussel.
Aktieve jonge dame uit Vlaamsnationaal milieu, 20 jaar, genoodzaakt studies te onderbreken, zoekt nu werk als bediende.
In verband met al deze betrekkingen telefoneer of schrijf naar volksvert. Nelly Maes, Charlottelaan 115 te St-Niklaas, tel. 031/76.49.74. R 113

Zoekt aangepaste betrekking, juffrouw, 21 jaar, diploma ekon. humaniora, kennis van daktylografie, Frans, Engels en Duits. Bij voorkeur in Limburg. Zich wenden tot volksvert. E. Raskin, Ursulastr. 1 te 3745 Eigenbilzen (tel. 011/41.24.54) of prov. raadslid J. Gabriëls, Siemenstr. 28 te 3690 Bree (tel. 011/46.22.90). R 114

Open betrekking te Woluwe voor laborant A1 met ervaring van labo-werk. Bemiddeling via kamerlid Willy Kuijpers, Swertmolenstr. 23, 3020 Herent, tel. 016/22.96.42. R 115

Mooie kamer te huur in rustig huis voor ernstige student, Brugmannl. 192, 1180 Brussel. Tel. 02/345.20.16. R 116

Betrekking gezocht voor A3 gediplomeerde elektriciteit, vader van 2 kinderen, 26 j., liefst als onderhoudsman in een bedrijf of kliniek in de omgeving van Mechelen. Kontakt opnemen via volksvert. Joos Somers, Liersestwg 11, 2580 St-Kat.-Waver, tel. 015/21.79.00. R 117

Jonge dame, 18 j., diploma A3 handel, brevet Vervolmakingskursus Kantoor, volgt les avondschool boekhouding (B02), zoekt passende betrekking in de omgeving Mechelen, Antwerpen of Brussel. Kontakt opnemen met volksvert. Joos Somers, Liersestwg 11, 2580 St-Kat.-Waver. R 118

Gezin met drie kinderen (terug uit Mexico na werkopdracht gezinshoofd) zoekt dringend geschikte woongelegenheid (met badkamer, tuintje en eventueel garage) in de omgeving van Mechelen. Kontakt opnemen via volksvert. Joos Somers, Liersestwg 11, 2580 St-Kat.-Waver, tel. 015/21.79.00. R 119

Jonge vrouw zoekt passend werk, was een tijdlang als opvoedster werkzaam, wil ook kantoorwerk aanvaarden. Inlichtingen bij Huguette De Bleecker, prov. raadslid, Tolhuislaan 15, 9000 Gent, tel. 091/25.64.87. R 120

het funktioneel kombinatiemeubel in eigentijdse, nuttige, esthetische vorm.

Onze studiedienst lost uw woonprobleem gratis op

mbb

matthieu's beddenbedrijf

Turnhoutsebaan 102-104 - BORGERHOUT - Tel. 36.40.86
Begijnestraat 39-41 - ANTWERPEN - Tel. 33.47.24 — Ter Heydelaan 55-57 - DEURNE - Tel. 24.25.23

V ERENIGING
V LAAMSE
Z IEKENFONDSEN

U als Vlaming... sluit zeker aan bij het **VLAAMS ZIEKENFONDS** van uw **STREEK**

Provincie Antwerpen :
RUPELSTREEK - KLEIN-BRABANT : ONDERLING ZIEKENF. RUPELSTREEK en KLEIN-BRABANT
Kraanweg 21, 2680 Bornem Tel. (03)89.16.19
Provincie Brabant :
ARR. LEUVEN - gewest TIENEN : CENTRALE MUTUALITEIT VAN BRABANT EN LIMBURG
Leuvenselaan 43, 3300 Tel. (016)834.35
Provincie Oost-Vlaanderen :
ARR. AALST : ZIEKENFONDS PRIESTER DAENS
Hopmarkt 36, 9300 Aalst Tel. (053)745.53
ARR. GENT en DENDERMONDE : ZIEKENFONDS FLANDRIA
Keizer Karelstraat 101, 9000 Gent Tel. (09)23.52.27
ARR. EEKLO en KANAALZONE : ZIEKENFONDS FLANDRIA-MEETJESLAND
Gravin Johannalaan 8, 9900 Eeklo Tel. (09)77.23.51
ARR. OUDENAARDE : ZIEKENFONDS VLAAMSE ARDENNEN
Fortstraat 34, 9700 Ondenaarde Tel. (055)331.15
ARR. ST.-NIKLAAS : VLAAMSE MUTUALITEIT WAASLAND
Vrasenestraat 14, 2750 Beveren-Waas Tel. (03)75.66.66
Provincie West-Vlaanderen :
ARR. KORTRIJK-IEPER : ZIEKENFONDS WEST-FLANDRIA
Verruelaan 41, 8500 Kortrijk Tel. (056)256.98
ARR. OOSTENDE - VEURNE - DIKSMUIDE : ZIEKENFONDS DE WEST
Recollettenstraat 66, 8450 Nieuwpoort Tel. (058)237.15
ARR. ROESELARE-TIELT en BRUGGE : ZIEKENFONDS WEST-FLANDRIA
Westlaan 145, 8800 Roeselare Tel. (051)202.08
V.V.Z-sekretariaat : Verruelaan 41 - 8500 Kortrijk - Tel. (056)25698

NIEUWE PRENTEN

Yyl Brynner als de wraaknemende robot

MEN VERGISTE ZICH IN DE LIEFDESGESCHIEDENIS

(ON S'EST TROMPE D'HISTOIRE D'AMOUR)

Een vrouw bij een engeltjesmaakster. Een bloeding thuis ; een ambulance die haar vervoert naar het ziekenhuis. Met deze trieste beelden van een ondeskundig uitgevoerde abortus begint deze film. De abortus-proloog plaatst ons meteen reeds in de trieste levenssfeer van het hoofdpersonage Anne. Zij is als telefoniste werkzaam in een verzekeringsbedrijf. Daar werkt sinds kort ook Pierre en tussen beiden ontstaat een verhouding die na een tweetal weken uitloopt op een samenhokken en na nog een aantal weken op een nieuwe zwangerschap bij Anne. Hij wil trouwen, zij wil opnieuw abortus plegen. Maar een echte dokter is te duur en een engeltjesmaakster schrikt haar dit keer — wellicht juist door de vroegere ervaringen — af.

Ze trouwen dus toch maar, natuurlijk na eerst de nodige formaliteiten en paperassen te hebben doorgewerkt. Volgt een wat schamele bruiloft, waarna ze zich aan de respektievelijke schoonouders gaan voorstellen. Maar het bezoek aan haar moeder en stiefvader is voor Anne zo ontnuchterend dat ze niet meer verder met Pierre meereist naar diens vader. Pierre wil dat Anne zelf voor het kind zal zorgen, en dus zegt ze haar werk op en schikt zich in haar lot : ze doet aankopen (te veel), doet het huishouden en volgt prenatale oefeningen. Maar tegen het einde van haar zwangerschap aan revolteert ze en komt het tot een eerste openlijke ruzie. De film eindigt met een foto-opname van het kersverse gezin. Een gezin waarin geluk en duurzaamheid twee grote vraagtekens zijn.

De Franse kineast Bertucelli heeft met deze film het verhaal gebracht van twee mensen die in alle opzichten — zowel op het professionele als op het sentimentele, erotische en seksuele vlak — middelmatig kunnen genoemd worden. Twee mensen die een relatie aangaan die van meetaf aan op een weinig stevig fundament lijkt te steunen. Ze praten weinig met mekaar : ze hebben mekaar niets te zeggen. Ze praten zelfs niet over voorbehoedsmiddelen en schijnen dit zelfs voor na hun eerste kindje niet als mogelijkheid in te schakelen. En abortus of trouwen : ook dit wordt amper uitgepraat. Anne en Pierre laten zich drijven op wat komt en konformeren zich aan wat de gewoonte is (bvb. voorstelling aan de wederzijdse ouders). Anne wil wel verder blijven werken, maar Pierre wil dat ze thuis blijft : geen diskussie, enkel twee tot drie zinnen en Anne legt er zich bij neer. En zelfs wanneer ze eindelijk eens de waarheid naar mekaars hoofd slingeren, duurt dit maar heel even. Hun relatie heeft weinig of niets van de romantische verliefdheid of die grote Liefde, waarover in de liedjes zo vaak gezongen wordt. Maar misschien komt dit soort relaties in het werkelijke leven meer voor dan die grote Liefde. Dit is althans wat Bertucelli m.i. met deze film heeft willen zeggen.

Bertucelli heeft in zijn film duidelijk aandacht besteed aan de wetten en regels van de samenleving, waaraan Anne en Pierre gebonden zijn, waaraan ze zich konformeren. Zijn personages zijn in hun bestaan beperkt door hun ekonomische en sociale situatie. Toch is het niet zozeer de maatschappij waarin deze mensen (moeten) leven die je in deze film ergert en waar Bertucelli vooral tegen reageert. Nee, het zijn de mensen zelf, hun berusting in een grijs en leeg bestaan, hun voortdurend zich-aanpassen-aan, hun ongeëmancipeerd zijn (zowel van man als vrouw) die je bij het zien van deze film irriteert. Ik ben het dan ook volkomen eens met Coline Serreau, scenariste van deze film die tegelijk de rol van Anne vertolkt, waar deze zegt dat « On s'est trompé d'histoire d'amour » meer geëngageerd is dan films die daadwerkelijk handelen over een revolte of over een bewustwording. Deze film toont nl. juist mensen die niet revolteren, die zich laten leven, die zich amper afvragen of ze nou gelukkig zijn of niet. Maar juist daardoor zet de film de kijkers wellicht veel meer aan tot nadenken, tot eigen bewustwording dan vele direkt-militante films.

Bertucelli tekent zijn personages en hun banaal bestaan op realistische wijze, zonder melodramatisch te worden, en met een soort bitterzoete ironie zowel als met wat melancholische tederheid. Jammer echter van enkele karikaturale scènes die m.i. het geheel van zijn betoog schaden. Zo de prenatale scène en deze van de bevalling zelf (het is echt niet de huidige gang van zaken, dat de vader niet bij de bevalling aanwezig is), de scène bij Anne thuis of deze waarin ze voor het eerst onhandig liefde bedrijven op de tonen van de Marseillaise. Hierdoor zet Bertucelli bepaalde kontrasten wat te sterk in de verf. Desondanks blijft Bertucelli's film een gevoelige en vrij realistische kijk op een leven dat maar weinig perspektieven biedt omdat het opgesloten zit in vastgeroeste ideeën en vooroordelen. « On s'est trompé d'histoire d'amour » is een film die, wanneer je er met open ogen tegenaan kijkt, lang blijft nawerken en die je tot nadenken aanzet. Jammer dat hij ook in ons land weinig kommercieel sukses toebedeeld krijgt.

Hilde Dekeyser.

Ook bij een gedwongen huwelijk hoort een nieuw kostuum...

WESTWORLD

Het tema van deze film is zo oud als het genre, de science-fiction, zelf : de robot die revolteert tegen zijn menselijke schepper. Nieuw is echter de verwerking van dit tema in een film die het midden houdt tussen twee zo heel verschillende genres als science-fiction en western. Westworld is nl. een vakantiedomein, zoals dat er in de toekomst zou kunnen uitzien : de droom van het wilde westen door rijkelui te koop tegen 1.000 dollar per dag. De cowboy's, paarden, hoertjes en alles wat er rondloopt zijn geprogrammeerde robots. Je kunt ze neerschieten bij hopen, ze doen je toch niets terug, en tegen de volgende morgen verschijnen diezelfde robots hersteld opnieuw op je weg. Andere toeristen per vergissing neerknallen kan niet, want zelfs de pistolen en geweren zijn geprogrammeerd : gericht op mensen weigeren ze af te gaan. Westworld is eigenlijk slechts één der drie domeinen van Delos, een soort toekomstig Disneyland. Want er is ook nog het verdorven Pompeï vol orgiën en het middeleeuws kasteel uit de 13de eeuw. Het zijn stuk voor stuk mytologiën die door de cinema worden in stand gehouden. Als dusdanig zegt « Westworld » ook wel een en ander over het verschijnsel film zelf, als schepper nl. van dromen.

De film volgt vooral twee personages, vertolkt door James Brolin en Richard Benjamin. Samen trekken ze naar Westworld : een reis in een myte, waar de robotten amper van de mensen te onderscheiden zijn. James is hier niet voor de eerste keer, maar Richard wel en aanvankelijk voelt hij zich dan ook erg onwennig. Maar aldra velt hij zijn eerste robot (Yul Brynner).

's Anderendaags overvalt deze robot hen in hun slaapkamer en wordt opnieuw door Richard neergeknald. Van dan af begint een en ander mis te lopen : een robot-slang bijt echt in James' arm, en in het middeleeuws kasteel weigert één der robot-dienstmeisjes op de avances van een bezoeker in te gaan. Ze worden onderzocht in de robot-kliniek en ook Yul Brynner krijgt een extra beurt, maar er wordt geen verklaring gevonden voor het vreemd gedrag. De volgende morgen revolteert robot-Brynner, en mèt hem de hele robot-wereld, voorgoed tegen die mensen die hem voortdurend neerknallen. Het eerste slachtoffer valt, en aldra ligt Delos bezaaid met lijken. Het spel is ontaard in bloedige ernst, en vanuit de kontrolekamers moet men machteloos toezien hoe Yul Brynner een genadeloze achtervolging inzet op Richard Benjamin.

De Amerikaan Michael Crichton heeft vroeger reeds zijn talenten als romancier en scenarist bewezen en hij doet dit nu opnieuw met « Westworld ».

Want de ideeën die achter deze film steken zijn boeiend en de Delos-wereld is fascinerend. Ook de satire op bepaalde filmgenres, nl. de western en de degen- en mantelfilm (van Pompeï krijgen we weinig te zien, maar er kon een satire op de seksfilm ingezeten hebben) is revelerend. En de kritiek op geperfektioneerde vrije-tijdsindustrie voor rijkelui, kun je zelfs naar onze huidige tijd doortrekken.

Michael Crichton heeft met « Westworld », zijn debuutfilm, echter allerminst bewezen een goed regisseur te zijn. De film lijdt onder een twijfelachtige konstruktie. De inbeeldzetting is stroef, onder-de-maat, ondoeltreffend. De vele fascinerende ideeën worden onvoldoende geëxploiteerd zoveel mogelijkheden worden onbenut gelaten. Met de regie van de akteurs ging het blijkbaar ook niet zo best. Maar Yul Brynner had wel voldoende ervaring om zichzelf te leiden. Zijn akteursprestatie steekt dan ook boven dat van de anderen uit.

Ondanks zijn minder goede filmische vormgeving is « Westworld » toch een uitschieter. Want de opgeroepen, revolterende robotten-wereld is fascinerend en de vertolking van Yul Brynner is meer dan goed.

Hilde Dekeyser

FILMS

Maandag 9 september — BRT

DE ANDERE MAN (The deep Blue See) (1955)

Dramatische film van Anatole Litvak, naar het toneelstuk van Terence Rattigan, die zelf voor het scenario zorgde. Een ongelukkig gehuwde vrouw wordt verliefd op een andere man. Zij is het type van de exclusieve vrouw, en nadat de roes van de verrassing voorbij is jaagt hem dit angst aan. Het komt tot een konflikt, tot zij eindelijk de moed heeft met hem te breken.

Dinsdag 10 september — RTB

QUEIMADA (1969)

Deze film is een aanklacht tegen het 19de eeuwse kolonialisme, maar daar doorheen viseert kineast Gillo Pontecorvo de zogenaamde beschermingsoorlogen uit de 20ste eeuw. Op een zeer handige wijze heeft Pontecorvo de dokumentaire en epische stijl door elkaar weten te werken.

Donderdag 12 september — RTB

MOULIN ROUGE (1953)

Biografische film van het leven van de Franse schilder Toulouse-Lautrec. Alhoewel deze biografie ongetwijfeld geromanceerd is en niet helemaal strookt met de werkelijkheid, is het nochtans een trouwe weergave van de geest waarin het œuvre van de kunstenaar werd opgevat en van de sfeer waarin het ontstond.

Vrijdag 13 september — BRT

De andere film : ZWITSERLAND I

De makers van deze uitzending willen in een tweetal programma's enkele minder bekende aspekten van de jonge Zwitserse film belichten. In dit eerste programma, waarmee « De andere film » meteen zijn vijftigste verjaardag viert, worden vertoond : « Le bonheur à 70 ans » van Lucienne Lanaz, en « Christopher & Alexander » van F.M. Murer.

" IK TEL WAT LEEFT "

In Vlaanderen is de poëzie van Chr. J. van Geel nooit doorgedrongen, tenzij bij enkele stille bewonderaars. Is dat te verwonderen ? De dichtkunst op zichzelf heeft het al zo moeilijk om haar stem te laten horen in een maatschappij die overdonderd wordt met massa's berichten. Je moet haast doof worden voor de wereld om te kunnen luisteren naar enkele mensen die het blijven volhouden om de subtielste eigenschappen van de taal uit te buiten zonder dewelke het onmogelijk is om enige vooruitgang te boeken in de dichterlijke kennis van de werkelijkheid die ons omringt. Een grote hulp om de dichter Chr. J. van Geel beter te leren kennen is het speciaal nummer dat het letterkundig tijdschrift «Raam» aan hem wijdde. Naast persoonlijke getuigenissen van vrienden, bevat het nummer enkele diepgaande ontledingen van de poëzie zelf van de dichter.

Gedurende enkele weken heb ik mij verdiept in deze poëzie, namelijk in de bundels « Uit de hoge boom geschreven » (1967), « Het Zinrijk » (1971) en « Enkele gedichten » (1973). Een eerste moeilijkheid die ik moest overwinnen, is het gekomprimeerde karakter van van Geels gedichten. De uitleg die het woordenboek van Dale aan het woord « komprimeren » geeft, drukt precies uit wat ik bedoel : « in klein bestek samenbrengen », dit wil zeggen iets ruim terugdringen binnen een begrensde ruimte. Wil je in zo'n opzet slagen, mag je niet te ruim beginnen : je moet je beperken tot wat je aankan. Dat uitgangspunt geldt zowel voor het onderwerp als voor de taal. Het vergt een grote geestelijke inspanning en zelfbeheersing. De wereld waarin van Geel zijn dichterlijke ascese beoefende, is de streek van Groet en Castricum in Noord-Holland. Hij verliet die plaats hoogst zelden. Zijn werk bestond in het waarnemen en opschrijven in dichtvorm van wat hij zag : tellen wat leeft. Zo'n levenshouding staat natuurlijk in scherpe tegenstelling tot de mentaliteit van de hedendaagse westerse beschaving die door overvloed en een daaruit voortvloeiende verslapping van de aandacht gekenmerkt wordt. Dat is de echte inflatie : het waardeloos worden van het prijzenswaardigste. Vooral in het taalgebruik is het gebrek aan nauwkeurigheid sterk merkbaar.

De jongste tien jaar is er in de Nederlandse dichtkunst, vooral met het tijdschrift « Barbarber » en, buiten die groep, met dichters als Sybren Polet, Gerrit Kouwenaar en de zuiver taalkundig gerichte Rein Bloem, een bijzondere aandacht gegroeid voor de dichterlijke taal en haar betrekkingen tot de werkelijkheid. Het is hier niet de plaats om daar dieper op in te gaan, maar het gevolg van die aandacht is een verscherping van het taalbewustzijn en een streven om de konkrete werkelijkheid op een zo sober mogelijke wijze, als het ware met een wetenschappelijk oogmerk, met het woord te vatten. In dat opzicht was het werk van Chr. J. van Geel uiterst belangrijk voor dichters als J. Bernlef, K. Schippers en G. Brands, met wie hij deel uitmaakte van de redaktie van « Barbarber ». Meteen heb ik ook gewezen op het bijzondere karakter, althans vanuit een Vlaams literair oogpunt, van de jongere Nederlandse poëzie : men moet er steeds op bedacht zijn dat die dichtkunst niet volkomen begrijpbaar is zonder de hoger vermelde teoretische achtergronden, met andere woorden je moet goed getrainde literaire hersenen hebben om die bijna uitsluitend in Amsterdam gelokaliseerde dichtkunst volledig te begrijpen.

In de «Barbarber »-groep is Chr. J. van Geel de enige natuurdichter. De kust, de zee, de bomen, de wind zijn de hoofdtema's van zijn gedichten. Bovendien heeft hij een speciale voorkeur voor een beperkt aantal dieren uit zijn onmiddellijke omgeving : de pad, de reiger, de eend, de zwaan, de slak, de spin, de pauw, de tor. Een algemener gegeven, dat ook de ondergrond vormt van een ruimere simboliek, is het licht en de schaduw, de onbeweeglijkheid der dingen en het rimpelen en golven van het water, de nacht en de dag, het verdorren en het bloeien, de winter en de lente. Men heeft het al geraden dat die een beetje te schematisch voorgestelde tegenstellingen het hoofdtema van dood en leven blootleggen.

Het volgende gedicht, « Avond in juni », kan als een louter stemmingsgedicht gelezen worden, wat het echter in wezen niet is, tenzij men onder stemming iets onbepaalds en geheimzinnigs verstaat dat de dichter zeer nauwkeurig laat aanvoelen. Dat geheimzinnige is dat het niet verwoordbare samengaan van verval en geboorte, van valavond en ochtend, van het zijn en niet-zijn dat ons ziek maakt van heimwee en verlangen :

De heldere lucht van de avond tilt het oudste blauw.
Twee paarden, grote pauwen schaduwen
elkaar, de nek gekruist, hun staarten ruisen.
De wei stijgt in zijn naderende einder, schrompelt
omhoog, mist valt het land te voet, de aarde krimpt,
het water, rimpelend, het laatst.

Ik moet u niet wijzen op de taalpracht van het eerste vers en vooral op dat onuitsprekelijk mooie en heimweevolle «oudste blauw». Ook de gewaagde sintetische sintaktische uitdrukking, « mist valt het land te voet », geeft aan het vallen van de avondmist een wijds en majestatisch karakter, terwijl « te voet » het vallen beklemtoont en de nederwaartse beweging van het menselijke « te voet vallen » suggereert. Van Geel schrijft trouwens herhaaldelijk menselijke eigenschappen toe aan dieren en planten. In bovenstaand gedicht is hij op dat gebied zeer zuinig geweest. Bewonder ook het ruisen van het parende leven tussen de eerste en de laatste drie regels die het groeien van de volkomen stilte van de stervende dag uitdrukken.

Wordt het na dit gedicht duidelijker wat er in de dichter omgaat, door zijn kennis van de natuur ?

O de spijt het onverklaarde
hunkerend te ontkomen.

Eugène VAN ITTERBEEK

« Raam », speciaal nummer gewijd aan Chr. J. van Geel, nr. 102, mei 1974 (Brugge, Orion), 136 blz., 120 Fr.

ACHILLES MUSSCHE: VLAMING UIT EEN STUK

Achilles Mussche, die vorige week vrijdag zijn rijkgevuld leven afsloot, was een zeldzame vogel in de socialistische gelederen in Vlaanderen. Hij was niet alleen een echt socialist — geen volgzame partijkreatuur of een salonsocialist — maar ook een strijdend flamingant. Hij beschouwde beide, het socialisme en het flamingantisme, als één en vond het dus heel normaal, het ene vanzelfsprekend bij het andere te betrekken en omgekeerd. Het is dan ook niet te verwonderen dat Achilles Mussche enkele jaren geleden met de Belgische Socialistische Partij brak « omdat ze alleen nog maar bij naam socialistisch is ». Een tweede oorzaak van deze voor de dichter-prozaïst-essayist-toneelschrijver dan toch pijnlijke breuk was het totaal gemis aan een Vlaamse refleks, laat staan overtuiging of bewustzijn bij het overgrote gedeelte van de BSP-leiders in Vlaanderen.

Aktivist tijdens de eerste wereldoorlog (wat hem nadien zijn baan als onderwijzer kostte zodat hij in de Vlaams-nationalistische pers belandde), stond Achilles Mussche tijdens de tweede wereldoorlog aktief in het verzet, wat hij helemaal niet als een tegenstelling aanvoelde, net zomin als zijn overgang van de Frontpartij naar de BWP (Belgische Werklieden Partij, zoals de BSP toen heette). « Voor mij was dit geen breuk maar de voortzetting van steeds dezelfde strijd voor de sociale gelijkberechtiging, met andere middelen en andere mensen » (welke laatsten hem zwaar ontgoochelden).

Achilles Mussche behoorde tot het zeldzaam wordende ras van literatoren — althans in onze kontreiën — die zich durfden engageren op politiek vlak en die durfde te protesteren wanneer er naar zijn oordeel aan essentiële belangen van het Vlaamse volk dreigde geraakt te worden.

Dat gebeurde een paar keren in de vijftiger en zestiger jaren, samen met o.a. Stijn Streuvels, wiens nors flamingantisme niet minder echt was dat dat van zijn uiterst beminnelijke en beschaafde Gentse kollega, die echter naar eigen zeggen « nooit in zijn leven het hoofd heeft gebogen, voor niemand niet, vooral niet voor de machtigen, de macht bederft de mens. Steeds koos ik de partij van de rechtvaardigheid en van de verdrukten, trouw aan mijn enige meester : het gebod van mijn geweten ».

Deze jong gebleven nieuwsgierige — hij proefde zowel van de oosterse wijsheid als van de klassieke Oudheid, maar stond niettemin midden de sociale en volksnationale strijd — kwam nu aan het eindpunt van zijn omzwervingen, waarbij hem steeds de Waarheid, de Rechtvaardigheid en de Schoonheid voor ogen stonden. Bewust Vlaanderen zal hem om zijn voorbeeld dankbaar blijven.

(rc)

IN MEMORIAM GERARD VERMEERSCH

Het overlijden, amper 51 jaar oud, van de bekende toneelakteur, voordrachtkunstenaar en schrijver-vertolker van kolder-one-mans-shows Gerard Vermeersch heeft behalve de familie en vrienden iedereen pijnlijk verrast.

Deze geboren Ieperling wist met zijn talent en werklust geen blijf en heeft dan ook in zijn korte leven een bruisende aktiviteit aan de dag gelegd : akteur bij de Ieperse toneelkring « Richten », gediplomeerde voor voordracht en diktie aan het Gentse konservatorium, een aantal andere akademische onderscheidingen, lid van het dramatisch gezelschap van de BRT (waardoor hij ruime bekendheid verwierf, vooral na zijn optreden in de tv-serie over priester Daens en later als vader Barrizele in « De Vorstinnen van Brugge »). Gerard Vermeersch was echter ook scheppend kunstenaar als schrijver van one-man-shows, vijf toneelwerken en een bundel kolderpoëzie. Met Rita Lommée werkte hij samen aan de opname van poëzieplaten en stelde hij nog tweel elpee's samen resp. « Mijmeringen over de Westhoek » en een selektie uit zijn éénmanshows. Deze rusteloze geest kon niet stilzitten en schilderde dus maar als ontspanning.

Achter een stoer uiterlijk school een fijne humorist en een zeer beminnelijk man, die echter zijn Vlaamse overtuiging niet onder stoelen of banken stak. Met hem ging een man heen, die voor de Nederlandse woordkunst veel heeft gepresteerd.

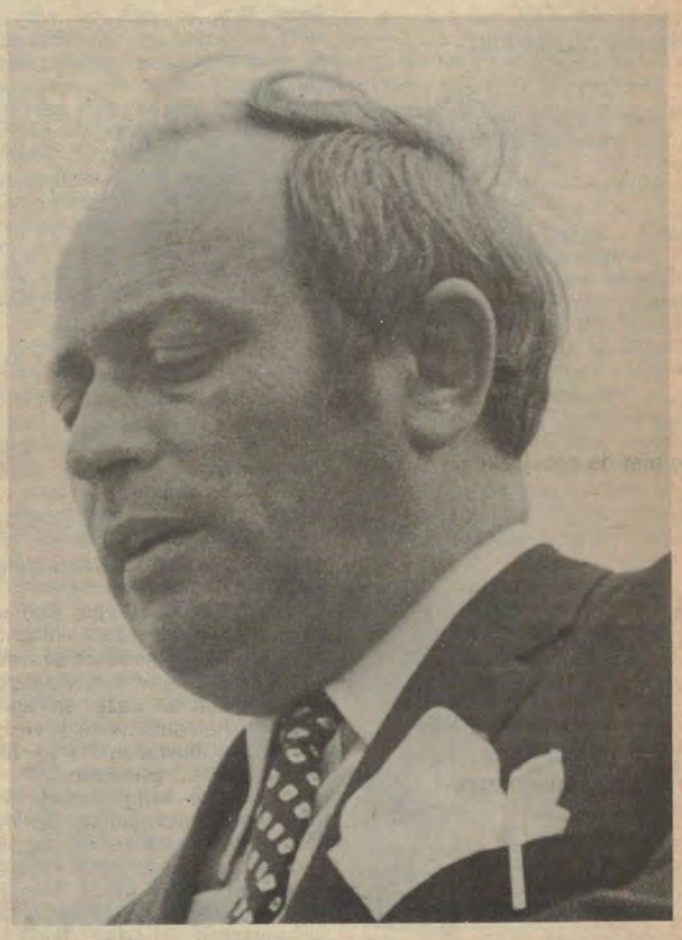

Gerard Vermeersch als deklamator op de IJzerbedevaart

DAENSISME IN AALST

Alhoewel de kern-periode van het Daensisme op het einde van de 19e eeuw en tot aan de vooravond van de eerste wereldoorlog lag, was deze echte volksbeweging ook tussen de twee wereldoorlogen nog een belangrijke politieke faktor in het arrondissement Aalst. Te Denderhoutem namen de Vlaams-nationalisten trouwens nog in 1964 aan de gemeenteraadsverkiezingen deel onder een Daensistische benaming.

De Christene Volkspartij was een werkelijke Vlaamse en sociale beweging. Dat bewijzen niet alleen de uitslagen van de parlementsverkiezingen uit die tijd. Dat wordt o.a. ook bewezen door het feit dat in het arrondissement Aalst 12 burgemeesterszetels en 120 gemeentelijke mandaten door Daensisten werden ingenomen. De gemeenteraadsverkiezingen van 1921 brachten te Denderleeuw de Daensisten met 7 van de 11 te begeven zetels aan de volstrekte meerderheid. Dat sukses werd, op één zetel na, in 1926 trouwens herhaald !

Dat alles is niet uit de hemel gevallen en bereikt omdat een ontelbaar aantal mensen hun hele hebben en kunnen jarenlang aan de zaak hebben gegeven, broodroof trotseerden en hun gezondheid te kort deden voor de uitbouw van hun Christene Volkspartij.

De grote drama's, maar vooral de vele kleine drama's van de strijd vindt men in het werk van Fr.-Jos Verdoodt beschreven in een eerder meedelende, maar daarom niet minder doorvoelde stijl. Dat is trouwens waarom dit jongste werk over het Daensisme het in sommige opzichten haalt bij wat tot hiertoe verscheen hieromtrent : dat de auteur niet alleen de grote namen naar voor haalt, maar dat hij bijzonder veel aandacht besteedt aan de figuren rond de gebroeders Daens. Dat blijkt ten andere eveneens uit de meer dan honderd illustraties die de lezer worden aangeboden. Tientallen foto's van lokale Daensisten worden hier voor de eerste maal in een belangrijke publikatie opgenoemn.

Het boek van Fr.-J. Verdoodt geeft een betere en in sommige opzichten zelfs een andere dan de traditionele kijk op het Daensisme. In elk geval is het een werk dat zijn plaats verdient in de rij studies en publikaties die reeds over de strijd van de Daensisten het licht zagen.

Wij kunnen U dit nieuw Daensisten-boek dan ook van harte aanbevelen.

Jvb.

HET DAENSISME IN HET ARRONDISSEMENT AALST, door Fr.-J. Verdoodt. 124 blz. Rijk geïllustreerd. Uitg. De Cuyper-Robbrecht, Dendermonde. Te bestellen door storting of overschrijving van 150 fr. op rekening nr 432/515 9001/05 van « Fin. Komitee arr. Aalst ».

MUZIEK

10e JAZZ-BILZEN : GEEN UITSCHIETER

Wat een tiende verjaardag had moeten worden mét feesttaart werd uiteindelijk een rustige en inspiratieloze televisieavond. Een gezellig bijeenzitten met het colaflesje in de hand, het bovenlijf ontbloot om nog wat van de zon op te vangen, en de uniforme blauwe jeans. Zonder veel enthousiasme kijkend naar groepen als Caravan, Mungo Jerry en Esperanto die zichtbaar zelf niet veel plezier beleven aan hun pseudo jazz-rock muziek. En dan even later verbaasd te ontdekken dat de Nederpop, in Focus verpersoonlijkt door Jan Akkerman en Thijs van Leer, internationale klasse heeft bereikt. De grote revelatie van dit jaar Cockney Rebel, die helemaal draaide rond de persoon van dichter en componist Steve Harley viel uiteen na een recordtoer van 50 dagen, en liet afweten. Toch was deze manifestatie niet zonder ontdekkingen van belang. De herstelde groep Man, de vernieuwde inlandse groep Kleptomania, en de clowneske ex-folkzanger Alex Harvey, die allen als nooit tevoren hun best deden om het bij het publiek waar te maken. En de uitstekende Kevin Coyne, de steeds luider spelende Stivell met Bretoense harp en rockgroep, en wat zieke Kevin Ayers van Soft Machine, die door hun muziek en onweerstaanbaar charisma dé grote overwinnaars werden. Rod Stewart kwam nog even ritmisch uit de tijd gestapt.
Een pluim mag toegezwaaid aan de organisatoren voor de inrichting van het plein en de akkomodaties voor de artiesten. Het reeds zoveel keer beloofde draaiend podium was er spijtig genoeg ook deze keer niet. Zodat ellenlange tussenpauzen niet konden vermeden worden. De vorige jaren liepen een aantal politieagenten opvallend rond om de orde te handhaven. Was het voor deze keer echt nodig enkele zware jongens uit te nodigen met knuppel of wijnfles in de hand ? Fijn was de sfeervolle presentatie van Guy Mortier. Heeft echt niemand eraan gedacht Johan Verminnen of de groep Louisette te programmeren ? En een tip voor volgende keer : liever het woord jazz uit de titel schrappen en vervangen, of deze muziek tot volle recht te laten komen in afwisseling met de popklanken.

Sergius.

VORM EN KLEUR

TERJODEN-EREMBODEGEM

Beeldhouwer-schilder Mark De Bruyn stelt zijn recente werken tentoon in de Parochiezaal, op zondagen 8 en 15 september van 10 tot 12 u. en van 14 tot 20 u., op andere dagen van 14 tot 20 u.
Vooropening morgen zondag 8 september om 10 u. 30. Inleider : kunstkritukus Jan D'Haese.

TV

(mvl) De leiding van de BRT (radio en TV) heeft deze week aan de pers haar plannen voor het komende seizoen opengeplooid. Naast heel wat herstrukturingsplannen op personeelsgebied was de centenkwestie het steeds weerkerende tema in de toelichtingen. Zo wist direkteur-generaal Vanden Bussche te vertellen dat een programmaverbetering nu niet meer afhangt van meer geld, maar van een rationaliseren van de diensten.
De toon van de uiteenzettingen was totaal verschillend wat radio en TV betreft, want naast het probleem geld ging het hem bij de TV wel eens meer over de konkurrentie met Nederland.
Het komt er voor de BRT op neer geen kijkers meer te verliezen aan Nederland en toch goede televisie te maken. Wij hadden dan ook de indruk dat het recente vijzelen aan de TV-programma's heel wat met dit probleem te maken had.
TV-programmadirekteur Nic Bal wist te vertellen dat de BRT de armste zender van Europa is, maar vrij van reklamesmet. Aan de hand van de verschenen TV-kritieken meende hij te mogen beklemtonen dat de kritieken doorgaans verwarrend en tegenstrijdig zijn. Wij vonden de fragmenten uit hun verband gerukt en dus hanteerbaar. Nic Bal vond het verheugend dat 70 % van de Vlaamse kijkers de BRT trouw bleven en geen erg kijkers te verliezen « als er maar goede programma's zijn ». Toch stelde hij voor toegevingen te doen om de « verloren kijkers » terug op te vangen door bv. de « zware vrijdagavond » een lichtere toets te geven.
Nieuw is de programmatie op zondagvoormiddag. De eucharistieviering krijgt nu het gezelschap van een aantal programma's en dat vanaf 9 u (wat voor een zondag vroeg is) tot half een. Konfrontatie wordt van de vrijdagavond afgevoerd, omdat op dat ogenblik vaak een Nederlandse zender werd gekozen en loopt nu zondagmorgen tussen 11 en 12 u. Nieuw en verheugend is « Weekspiegel » een joernaal voor hardhorigen. Men gaat terug de kwistoer op met kortere kwisjes (± 30 minuten). « Wachtwoord » zal na een tijdje vervangen worden. De BB-kwis loopt nog tot mei '75 en een « Spel zonder grenzen voor Vlaamse steden » staat op het getouw.
« Pano » van woensdagavond verhuist naar donderdagavond om aan de voetbalgreep te ontsnappen. Daarna komt « Standpunten » dat een vaste dag en uur toegewezen krijgt.
Op vrijdagavond krijgen we steeds een amusementsprogramma, gevolgd van een film (soms met debat) of een keurprogramma. Wij vinden het wel spijtig de heer Nic Bal onomwonden te horen verklaren dat in de « mooie graduering van een echte familiefilm-op-zaterdagnamiddag, van film-op-maandag-na-het-nieuws voor een algemeen publiek ook moeilijke films (geweld, seks) op de late vrijdagavond » huishoren. Is het nu echt nodig dat een nationale zender geweld en seks moet programmeren in een tijd dat beiden zo spotgoedkoop zijn ?
Wat het geheel van de geplande uitzendingen betreft, menen wij ons wel te mogen verheugen om de voorgenomen programma's. Het zou ons te ver leiden hier een opsomming te geven, maar graag toch vermelden we dat in de literaire sektor 'n film over Herman Teirlinck is voorzien. Dat samen met Nederland aan een achtdelige serie over Rembrandt is gedacht, aan Jan de Lichte, Suiker. Dat een reportage over de Geuzenhoek van St Maria-Horebeke voorzien is, dat in het raam van Europalia een uitzending gewijd zal zijn aan de « Vlaamse aanwezigheid in Frankrijk » en aan Jan Bart uit Duinkerke. Dat de kleinkunst en het kabaret terug een kans krijgen, dat de vrouw in een reeks wordt belicht en de boomplanting doorgaat.
Dat op 11 juli een uitzending zal gewijd zijn aan J.F. Willems en dat er ernstig wordt gedacht aan een feuilleton over de « Leeuw van Vlaanderen ».
Om al deze en andere programa's aan het publiek te « verkopen » wordt « Ziet u er wat in ? » vervangen door een dagelijkse promotie.
Men krijgt wel de indruk dat de TV-programmaleiding beseft wat haar taak is. Was ze tot nu toe misschien een beetje als de kineast die wel de voetbaltrappende speler filmde maar niet het doelpunt, thans wenst de BRT zich ernstig aan te passen en is zich meer en meer bewust van de draagwijdte van haar mogelijkheden. (Volgende week belichten wij het radioprogramma).

HILDEGARDE KNEF IN IRREVERSIBEL

Deze avond, zaterdag 7 september, kunt U op de BRT (eindelijk) het programma Irreversibel zien, waarin producer Etienne Wijnant een retrospektieve lijn trekt doorheen de karrière van twee artiesten met wereldfaam : de Duitse zangeres Hildegarde Knef en de surrealistische schilder Felix Labisse. Er werd dus een poging gedaan om zang en beeld tot één harmonisch geheel te verwerken : een lofwaardige maar zeker niet gemakkelijke manier om chansons ook visueel gestalte te geven. Wijnant slaagde hier in elk geval reeds in met « Baratzeartea », een liedjesprogramma met Liesbeth List tegen de achtergrond van het werk van Margritte.
Het Duitse chanson bestaat pas sinds enkele jaren en vooral Hildegarde Knef gaf er de grote stoot aan. Jongeren als Reinhard Mey (erg goed, in Duitsland populair, bij ons te weinig bekend) treden nu in haar voetsporen.
Hildegard Knef had, toen ze in 1968 met reusachtig sukses een chansontoernee maakte, nochtans reeds een heel verleden achter zich. Reeds heel vroeg had ze een voorliefde voor toneel, maar de film ontdekte haar, eerst in Duitsland en daarna in Hollywood. Ze onderging er het Hollywoodse stardom, zag er de gevaren van in en keerde het tijdig de rug toe. Terug in Duitsland vond ze onmiddellijk haar plaats tussen andere filmberoemdheden.
Ook Londen en Parijs leerden haar kennen. Hildegard Knef is echter iemand die nooit tevreden is met reeds bereikte en steeds nieuwe paden wil bewandelen. In 1954 ging ze het proberen in de muziek, nl. met het inmiddels beroemd geworden openingsnummer uit Cole Porter's musical « Silk Stockings », en dit in het Imperial Theatre in New York. Maar opnieuw bevredigde het onpersoonlijke van de Amerikaanse showwereld haar niet en voor de tweede maal keerde ze Amerika de rug toe. In Duitsland bouwde ze echter met sukses verder aan haar tweede karrière, deze van het chanson. De liedjes die zij brengt zijn vaak autobiografisch van inslag en bevatten een erg persoonlijke mengeling van poëzie, nostalgie, tederheid en ironie.

De liedjes die zij deze avond brengt dateren grotendeels van 1967, maar er zijn ook twee chansons bij uit haar nieuwste elpee, « Ich bin den weiten Weg gegangen » (Philips 6303 106).
Intussen heeft Hildegard Knef een « derde karrière » ingezet, deze van het literaire werk. Haar eerste boek, de autobiografie « Een gegeven paard », werd een wereldbestseller. Intussen werkt ze, omringd door haar man en dochtertje, aan een nieuw boek.
Op 25 april ll. was Hildegard Knef te gast bij Willem Duys. Daar toonde ze zich als een fantastische vrouw die er ondanks haar 48 jaren nog erg jong uitziet. Wie deze avond op de BRT afstemt zal hopelijk in de ban raken van deze vrouw van wie Ella Fitzgerald ooit zei : « Hildegard Knef is de grootste zangeres ter wereld zonder stem ».

Hilde Dekeyser.

DE LANGE REIS VAN OTTO KLEMPERER

Op zondag 8 september om 21u20 zendt de BRT dit programma uit van de KRO, dat in Nederland door de liefhebbers van zgn. ernstige muziek entoesiast werd onthaald.
De film, gemaakt door kineast Philo Bregstein, geeft een beeld van het boeiende, veelbewogen leven van Otto Klemperer, die in juli 1973 op 88-jarige leeftijd overleed. Er zijn drie hoofdtema's : het eerste is Klemperers betrokkenheid bij zijn tijd en de komponisten van die tijd ; het tweede is de invloed die de gebeurtenissen hadden op zijn persoonlijk leven (hij was een Jood) en het derde tema is zijn politiek-sociale houding.
De idee voor de film kwam voort uit Bregsteins grote bewondering voor de dirigent, later ook voor de mens Klemperer. Otto Klemperer was een schuw man en gaf zelden interviews weg. Hij was gevreesd, vooral voor zijn scherpe tong. Eigenlijk was hij de revolutionair onder de dirigenten, want hij kende geen kompromissen, ook niet voor zichzelf. Zowel zijn werk als zijn leven verliepen steeds in het buitensporige.
Introvert als Klemperer was, heeft het jaren geduurd voor hij Bregstein zijn medewerking voor een film toezegde. En net toen de kineast de laatste hand legde aan de montage van zijn film, kwam het bericht dat de dirigent in Zwitserland stervende was.
Naar de reakties vanuit Nederland te beoordelen heeft Philo Bregstein een waardevol biografisch dokument over Klemperer gemaakt. Deze uitzending is dus wellicht een unieke gelegenheid om kennis te maken met één der grote figuren uit de dirigentengeneratie van het midden dezer twintigste eeuw.

H.D.

TONEEL

TEATERREL ROND VERSCHAEVE

In het sedert onheuglijke tijden ingedutte Vlaams teaterwereldje valt er voor het moment enige deining te bespeuren. Oorzaak van deze verheugende gebeurtenis : priester Verschaeve.
Vlaanderen's angry young man met de scherpe pen en het onloochenbare teaterinstinkt, Bert Verhoye heeft zich aan de schrijftafel gezet en een gewrocht gebaard met als centrale figuur Cyriel Verschaeve. De groep Kultuur, Uitgaansleven en Teater (afgekort K.U.T.) zou deze produktie ten tonele voeren in het voormalige koninklijk paleis te Antwerpen, thans ICC.
De van een ruime artistieke bagage en kommerciële feeling voorziene direkteur, Flor Bex, oordeelde nochtans op de valreep, dat deze voorstelling best niet plaats zou vinden in zijn fragiele Spiegelzaal. Om technische redenen, smoesde Bex maar ingewijden fluisterden, dat hij door de knieën gegaan was na enkele konfidentiële gesprekken met leden van de bestuurskommissie van het ICC. Aangezien Bex in het verleden al enkele malen overhoop heeft gelegen met deze uit politici bestaande kommissie (in dit land tussen Maas en Schelde is de arm der politiek lang en machtig, tot zelfs in de kulturele sektor toe) koos hij eieren voor zijn geld en liet hij de jonge mensen van K.U.T. in de kou.
Inmiddels was ook het Vlaams-Nationaal Legioen (what's in a name) in zijn militante wiek geschoten, oordelende dat Verhoye met Verschaeve enkel de drie eerste letters van zijn naam in gemeenschap heeft en zond allerlei forse en ongekorrigeerde perskommunikees de wereld in, dreigend de boel kort en klein te kloppen mocht dit stuk opgevoerd worden. Enkel anonieme telefoontjes lieten niets in het ongewisse over de bedoelingen van voornoemde organisatie. Waarop de verbaasde Verhoye : « En als het stuk nu positief zou blijken te zijn voor Verschaeve, gaat ge dan de ganse boel weer opknappen ? ». Veelzeggend antwoord van de Vlaamse legionair : « Tut-tut ».
Amada, ook steeds uit op een pretje, bleek eveneens een kulturele bevlieging te krijgen en zegde op haar (of is het zijn, dokter Merckx ?) beurt toe present te zijn, om het Legioen uiteen te ranselen.
Bert Verhoye aan de telefoon : « Daar gaat het natuurlijk allemaal niet om. Niemand van al deze motieschrijvers en telefoonhelden kent uiteindelijk dit stuk, geen letter, geen adempauze. De polemieken zijn niet van aard om de produktie te bevorderen. De regisseur, de akteurs, wij allemaal, worden erg zenuwachtig. Ik zie Verschaeve niet als een mistieke figuur, maar meer als een produkt van zijn tijd en omgeving. Veel zaken uit zijn jeugd zijn onbekend, maar verklaren heel wat van zijn latere gedragingen. Literair schat ik hem niet hoog. Na 1936 toen hij op rust gesteld was, is hij begonnen zichzelf te overleven en deze buiten de realiteit staande man was het die in 1940 meende het uur van Vlaanderen te horen luiden ».
Zonder een oordeel aan te matigen over de figuur Verschaeve moet toch een en ander gesteld :

1°/ Dat Verhoye het recht heeft een eigen mening via een toneelstuk te vertolken.
2°/ Dat in een normaal funktionerende demokratie elk toneelstuk moet kunnen opgevoerd worden (net als elk boek uitgegeven, of elk beeld tentoongesteld).
3°/ Dat fascistische dreigementen van rechts en links inzake kulturele aangelegenheden een schril licht werpen op de mentaliteit van bepaalde geëngageerde kliekjes.
4°/ Dat het eenieder vrijstaat op een in teaternormen aanvaarde manier zijn appreciatie te laten blijken over het gebodene (men kan juichen, applaudisseren, of jouwen).
5°/ Dat om het even welke Vlaamse auteur de mogelijkheid heeft een andere visie weer te geven op deze zaak.
6°/ Dat als de politiek zich moeit met het teater, het tijd wordt om uit te wijken naar betere oorden.

RAY DE BOUVRE

Het begrip « spookschip » heeft destijds heelwat opschudding veroorzaakt in geinteresseerde kringen. Toen waren de aktiviteiten van deze vaartuigen bij het groot publiek onbekend. Daaraan hadden zowel de ondernemingen zelf, als de overheid schuld. Nu is geweten dat zulke schepen afval naar zee vervoeren. Sommige verontreinigde produkten worden er geloosd, andere meestal veel gevaarlijkere, vloeibare afvalstoffen worden er verbrand. Eerlang zullen een drietal dergelijke verbrandingsschepen regelmatig vanuit de Antwerpse haven, via de Westerschelde naar de Noordzee varen. Het zijn de vaartuigen « Matthias » en « Vulcanus », vertegenwoordigd in België door de onderneming Destructo (Izegem) en de firma Ahlers (Antwerpen).

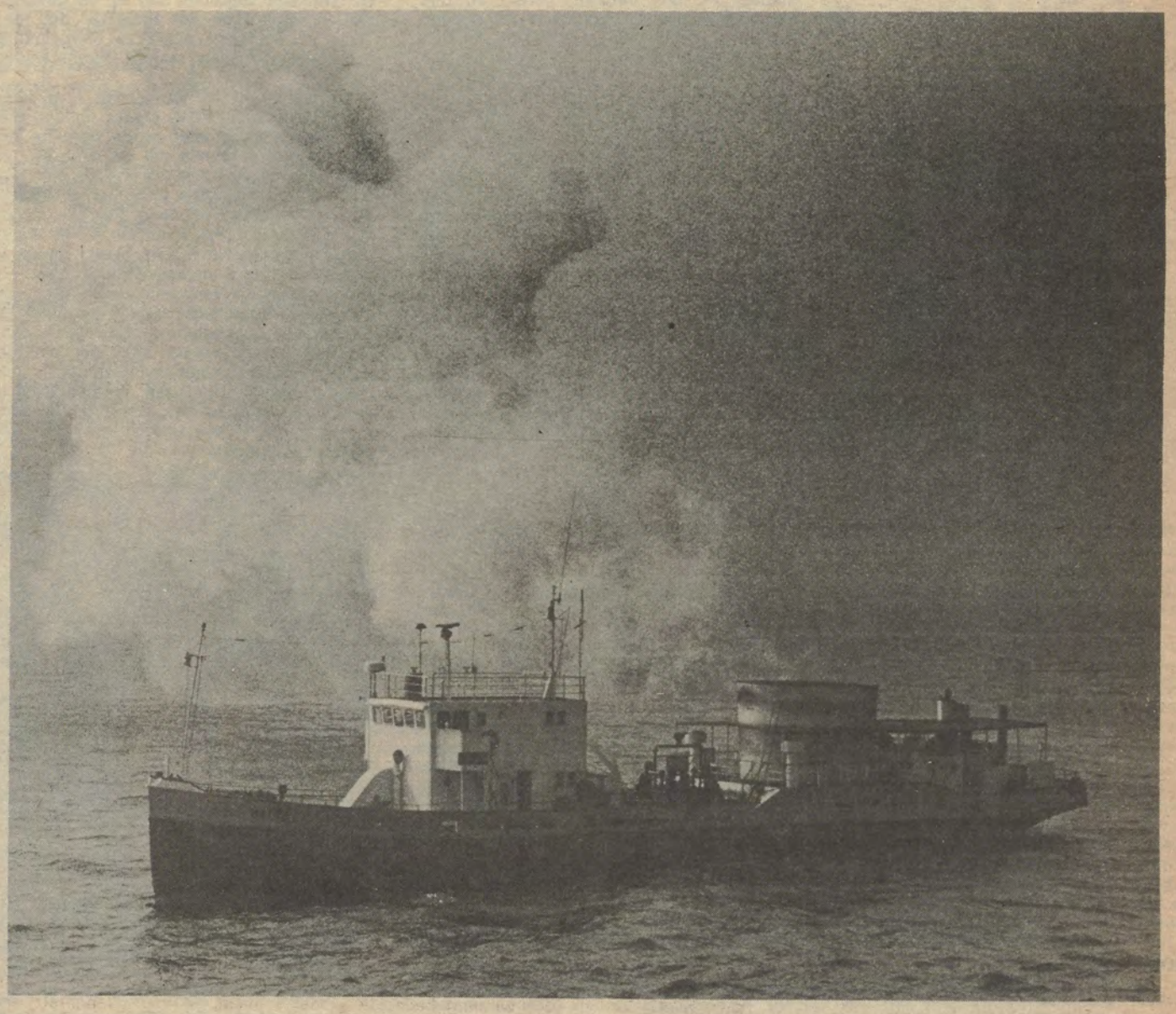

" SPOOKSCHEPEN " TE ANTWERPEN

MATTHIAS I

De « Matthias I », het eerste verbrandingsschip ter wereld, heeft een laadvermogen van 650 ton en vaart sinds 1969. Op een twintigtal zeemijl vóór de kust worden de meegevoerde vloeibare organische afvalstoffen verbrand; dit zijn vooral verontreinigde gechloreerde koolwaterstoffen, aromaten, alcoholen, e.d. De verbranding gebeurt in een open oven met een diameter van vijf meter. Onder in de oven loopt de temperatuur op tot 1600°C, zodat zelfs de gechloreerde koolwaterstoffen volledig verbranden. Warme slierten, met een temperatuur van 1200°C, treden uit de oven en koelen af door de omgevende koudere lucht. Zowat vijftig tot zestig meter achter het schip is een druilige neerslag waarneembaar van zoutzuurgas op het zeeoppervlak. Dit gas treedt bij 111°C uit de rookgassen en bereikt daar een verdunning tussen de tien en twintig mg per m3 lucht, wat nog een zure smaak veroorzaakt op de tong. De rookgassen bestaan uit koolstofdioxide, waterdamp en chloor, dat wordt omgezet tot waterstofchloride. Daar de binnenwand van de oven bekleed is met vuurvast materiaal, dat bestand is tegen temperaturen die de 1.600°C niet mogen overschrijden, vereisen stoffen met veel kilokalorie een langere verbrandingsduur. De vaart duurt dan zeven dagen. Het verbranden van stoffen met minder kilokalorie vergt slechts vijf dagen. Bij windkracht acht of meer in de schaal Beaufort, kan het schip niet veilig verbranden ; de werkzaamheden worden dan ook tijdelijk gestaakt.

MATTHIAS II

De « Matthias II » is een tien jaar oud schip, dat werd omgebouwd op de Mützelfeldwerf te Cuxhaven in Noord-Duitsland aan de Elbemonding. Het vaartuig heeft een laadvermogen van 1.400 ton. De open verbrandingsoven van de « Matthias II » werd aan de binnenzijde bekleed met vuurvast materiaal, dat eveneens bestand moet zijn tegen hoge temperaturen tot 1.600°C. In deze oven kunnen gechloreerde koolwaterstoffen ook volledig worden verbrand. Het schip kwam op 15 mei 1972 in de vaart. Beide schepen varen onder Duitse vlag.

VULCANUS

Het verbrandingsschip « Vulcanus », met een laadvermogen van 4.200 ton, vaart sinds 1972 onder Taiwanese vlag. De « Vulcanus » bezit 15 ladingstanks en 2 verbrandingsovens van 75 m3 inhoud elk, gebouwd achteraan het schip.

EUROTANK

De afval van tientallen bedrijven zal in de opslagreservoirs van de Antwerp Cleaning and Storage Company worden opgeslagen. Deze tanks bevinden zich langs het kanaaldok, naast de fabrieken van Bayer. Deze gevaarlijke afval is vooral afkomstig van de kunststoffen- en plastiekindustrie. Verbranding te land is uitgesloten, wegens de grote hoeveelheden zoutzuur die daarbij vrijkomen.
Het lozen in kanalen en rivieren zou een uiterst gevaarlijke vorm van verontreiniging veroorzaken.

PROBLEMEN BIJ DE VLEET

Toch zijn dergelijke praktijken in het verleden bij herhaling toegepast. Naar schatting zijn de jongste jaren over de gehele aarde 90 miljoen ton gechloreerde koolwaterstoffen per jaar onverbrand in de oceanen terechtgekomen. Toen heerste nog overwegend de wet van de jungle in het milieu van de afvalmagnaten. Deze wet drukt zich het best uit in cijfers. Het storten in een groeve op het land kost 150 fr. per ton, het lozen in zee 225 fr. per ton, het verbranden op het land 1.750 fr. per ton en het verbranden op zee tot 3.000 fr. per ton.
Om dit afvalprobleem op te lossen, dienen de Europese regeringen konsekwente maatregelen te nemen op korte termijn. Volgende principes moeten daarbij in acht worden genomen : kleine ondernemingen kunnen de problemen niet aan, bijgevolg dienen ze gesloten ; wettelijke bepalingen moeten gewetenloze praktijken onmogelijk maken, zodat klungelaars geen kans meer maken op aanspraken in de Europese afvalmarkt ; het Europese afval dient gecentraliseerd. Pas dan wordt een ekonomisch verantwoord terugwinnen van afvalstoffen mogelijk. Wat nog overblijft kan onschadelijk worden gemaakt door middel van een droge verbranding, of op een veilige wijze worden gestockeerd onder overheidstoezicht.
Nu Antwerpen stilaan een belangrijk aandeel verovert in de Europese afvalverwerkingsmarkt is het zeker de vraag of in België al deze voorwaarden zijn vervuld.
De publieke opinie verwacht van de bevoegde ministeries eerlijke en volledige informatie. De afvalverwerkingspraktijk mag niet langer schrijnend, onthutsend of beangstigend zijn.

DIRK BUYES

FOTO : Zo zal het afval vanuit Antwerpen op de Noordzee worden verbrand !

DE SPORTWEEK

FAVORIET

Favoriet voor het nationaal kampioenschap damesvoetbal is, naar het schijnt, Standard. Die klub heeft namelijk zowat overal de beste speelsters opgekocht. Veel indruk maakt het niet direkt op ons. Wat we wel een beetje triestig vinden — al ligt het helemaal in de lijn van de verwachtingen — is dat ook in het damesvoetbal het wansmakelijke gebruik van koop en verkoop zijn intrede heeft gedaan. Het minste dat men, naar onze bescheiden mening, toch had kunnen verlangen van het damesvoetbal, was dat het zuiver liefhebberij zou blijven.

NIEUW KOMITEE

In de schoot van de wielerbond is een nieuw komitee opgericht, zo iets als een koördinerend lichaam tussen enerzijds de wielerbond — amateurs — en anderzijds allen die beroepshalve met de wielersport te maken hebben — koereurs, inrichters, extra-sportieve firma's, enz. —. Voorzitter van het kraam is de h. Lacroix. Wat men precies gaat doen, schijnt nog niet zo duidelijk, en dat kan men best begrijpen. Wie ook in dat komitee zit is Fred Debruyne, zo een beetje als vertegenwoordiger van de renners. Of Fred daarvoor de geschikte man is, willen wij in het midden laten. Maar kan hij, gezien zijn nieuwe job, nog objektief genoeg zijn om via de TV degelijke informatie te verstrekken ? Of komt dat zo nauw niet ?

HOE ?

Robert de Smet protesteert in « Les Sports » heel terecht tegen de aktiviteiten van de bookmakers in de wielerkoersen. Zij geven aanleiding, zegt hij, tot onregelmatigheden. Zopas nog heeft de wielerbond de uitslag van een koers voor amateurs — ook daar deden de weddingschappen hun intrede — ongeldig verklaard, en een aantal koereurs, verdacht van komplotjes met bookmakers, tijdelijk geschorst. Robert de Smet vraagt, even terecht, dat de wielerbond zou optreden, temeer omdat in de statuten ergens geschreven staat dat weddingschappen verboden zijn. Bij al deze juiste kritiek is de vraag maar : hoe zal men dat verhinderen ?

GOED... VOORLOPIG

Noch in Engeland, noch in België zijn de rechters mals geweest voor de herrieschoppers die menen dat vechten, slaan, vernielen, ja doden, door de vingers moet worden gezien voor voetbalsupporters. Fikse boeten en « bak » in Engeland, verlengd aanhoudingsmandaat in België. Wij zouden zeggen : prima, in afwachting van betere oplossingen. Hier zoals elders is straf een slechte remedie. In Engeland heeft de regering maatregelen aangekondigd tegen geweld rond de voetbalvelden. Afwachten maar wat die maatregelen zullen behelzen.

ZONDER MIEL

Het gaat niet zo goed met Miel Puttemans. Fysisch schijnt hij volledig in orde. Psychisch helemaal niet. Onnodig hier te gaan zoeken naar de oorzaken ervan. Moesten wij zoveel psychologische kennis bezitten, om dat te kunnen, wij zouden deze bladzijde niet vullen. Wij vermoeden niettemin dat de kwestie van het al dan niet beroepsatleet worden, de « kweddelen » met de bond, de voortdurende spanning van het steeds maar beter willen presteren, in één woord, de stress eigen aan het vedettenbestaan, er voor iets tussenzitten. En wellicht deed Miel er goed aan forfait te geven voor de Europese atletiekkampioenschappen, en rust te zoeken bij zijn bloemen en planten.

GAAT TOCH

Wie niet kompleet verblind is zal moeten toegeven dat sporten als voetbal en wielrijden heel wat jongens weghalen uit de scholen, met, meestal, ernstige gevolgen voor hun toekomstmogelijkheden. Al is het, terloops gezegd, met de dreiging van een « intellektueel proletariaat » voor onze neus, ook niet alles met de studies. En toch moet het mogelijk zijn ernstige studies en topsport te verzoenen. Wij hebben er in eigen land meerdere voorbeelden van. Zo onder meer Christine Wasterlain, die schitterend presteerde tijdens de wereldkampioenschappen roeien én schitterende studies doet. Zij zal het wel bij het rechte eind hebben, waar ze zegt dat het een kwestie van geestesgesteldheid is.

ZOT

Is het toegelaten in verband hiermee een zotte persoonlijke bedenking te maken ? Onze grrrote voetbaltrainers moeten in feite nog povere dilettanten zijn dat zij jonge mannen, op het toppunt van hun mogelijkheden, full-time nodig hebben om hun een eerder primitieve geestesgesteldheid in te pompen en hun een paar eenvoudige bewegingen aan te leren. En de voetballers zelf moeten in de grond mensen zijn met een eerder beperkte belangstellingssfeer, om zo'n groot stuk van hun leven te kunnen vullen met voetbal, nog voetbal en altijd maar voetbal.

WELKE ROL

Zoals vele lezers volgen wij met bewondering — twee keer zelfs, op de BRT en op Nederland — het verhaal van de wordingsgeschiedenis van de mens, zoals het verteld wordt door Jacob Bronowski. Naar onze bescheiden mening een grootse visie van een grote, universele geest. Het is enkel een vaststelling : nergens is er sprake van dat de sport, laat staan de spektakelsport, in die wordingsgeschiedenis een noemenswaardige rol zou gespeeld hebben. Vergist Bronowski zich, en ziet hij een belangrijke faktor over het hoofd ? Vergissen wij ons door de sport al te hoog aan te slaan ? Of dient deze vraag niet gesteld ?

> Gunstig harteffekt veronderstelt een tamelijk intensieve arbeid van voldoende lange duur
>
> Dr. Dries Claes.

DE UITSLAG

De polemiek rond de Oostduitse wonderzwemsters duurt voort. Hoe zijn hun geweldige suksessen te verklaren ?
Daarover werd ernstig van gedachten gewisseld in Oostenrijk.
De Fransen en de Zweden zeiden : gebruik van anabolismen en hormonen, en dat is duidelijk merkbaar aan de forse spieren van die jonge meisjes, aan hun ietwat logge gang, en aan hun typische lage stem.
De Westduitse Christel Junsten — de enige die in Wenen een overwinning behaalde — zei : onzin, zij gebruiken niets anders dan wij. Volgens de Russen is het een kwestie van trainingsmetodes. Metodes die de Russen trouwens overnemen, en waarvan zij binnen een goed jaar resultaten verwachten.
En de Oostduitsers eksplikeren het als volgt : dank zij de massasport voor kinderen beschikken wij over een enorme hoop steekkaarten, die wij grondig bestuderen. Door vergelijking en ontleding weten wij acht jaar op voorhand wie op 16-jarige leeftijd de ideale fysiek zal bezitten — en dit volgens 35 kriteria, waarvan lengte en gewicht er maar twee zijn — om het tot topprestaties te kunnen brengen. Die kinderen worden eruit gepikt, en zij worden onderworpen aan een training die ideaal is voor ideale individuën, en die op het ideale moment maximaal rendeert. Bij de jongens werd daarbij de (te herstellen) fout gemaakt dat geen rekening werd gehouden met het feit dat jongens in hun lichamelijke ontwikkeling een acherstand van twee jaar hebben op meisjes. Vandaar dat de Oostduitse zwemmers minder presteren dan de zwemsters.
Wie heeft het bij het rechte eind ? Allemaal ? Het ene sluit immers het andere niet uit.
Twee vraagjes toch. Als de Oostduitse meisjes die produkten nemen, wat nemen de Amerikaanse dan om hen ei zo na te kloppen ? Dinamiet ?
En ten tweede : wat gebeurt in het Oostduitse sportparadijs met de meisjes — wellicht de overgrote meerderheid — voor wie de vernuftige berekeningen tóch niet blijken te kloppen, en waarvoor de op het ideale gestel afgestemde training dus ongeschikt is ?

VAN DAG...

MAANDAG

De gazetten zeggen hun zeg over de financiële overeenkomsten tussen de koereurs die deelnamen aan de wereldkampioenschappen. Ontgoochelend voor wie nog mocht denken dat kampioenen alléén tegen allen strijden, winnend of snevend. En betaalde Merckx aan zijn helpers een aalmoes of een fortuin ? Zal ons allemaal een zorg wezen. Het zijn beroepsrenners ondereen.

DINSDAG

Overlijden van Charles Lindbergh, de man die als eerste met een vliegtuig de Atlantische Oceaan overstak. Verbazend eigenlijk dat die man nog leefde. In deze razend-snelle tijd lijkt die overtocht al iets uit de voorhistorie. Toen dergelijke « toeren » in feite nog sportprestaties waren.

WOENSDAG

Mini-praatje met een bezorgde moeder, waarvan de «kadee» van vijftien niet meer naar school wil. Hij wil voetballer worden. Leer je inderdaad niet op school. Hij zal alle dagen trainen, en als hij dan binnen enkele jaren een Van Himst is... Zijn vader vindt dat hij gelijk heeft. Bijna zeker nog een jonge man die men opzij schuiven kan. Triestig.

DONDERDAG

In verband met de trieste match Diest - Anderlecht, schrijft « Les Sports » in grote letters : « De Brusselaars leidden met 0-1 op gerechtvaardigde strafschop « en « M. Derycke, zoals men weet, zeer beïnvloedbaar, dierf het gelijkmakend Diestse doelpunt niet afkeuren, hoewel drie spelers buitenspel stonden ». Zal de Diestenaars en de arbiter plezier doen.

VRIJDAG

Minister Grafé (Franse kultuur) heeft Merckx nog maar eens ontvangen — zijn voornaamste werk blijkbaar — en hem speelgoed gegeven voor zijn kinderen. Enerzijds simpatiek gebaar, maar anderzijds vragen wij ons af waarom zoveel mensen, die veel harder werken dan Merckx, en die hun werk minstens even goed doen, van de minister nooit eens een stukje speelgoed krijgen voor hun kinderen. Het zou nog meer welkom zijn, want zij hebben veel minder geld dan Merckx om het zelf te kopen.

ZATERDAG

Wij hebben vandaag « patatten » gestoken. Hijgend, blazend, kreunend hebben wij vergeefs geprobeerd het ritme te volgen van een hoog bejaarde boer, die er bovendien tweemaal meer stak dan wij. En voor de zoveelste keer hebben wij gedacht dat de meeste grrrote sportrekords flauwe kul zijn in vergelijking met wat duizenden mensen in alle stilte dagelijks presteren.

ZONDAG

Te Rome beginnen de Europese atletiekkampioenschappen. Vandaag nog maar met de klassiek geworden openingsceremonie, maar vanaf morgen met spektakel volop. De TV zendt uiteraard de belangrijkste momenten uit, en volgens ons is dat hier meer gerechtvaardigd dan voor voetbal en wielrennen. Maar zo stillekens-aan moeten wij niets anders meer dan voor onze lichtbak zitten en sport slikken.

TOT DAG...

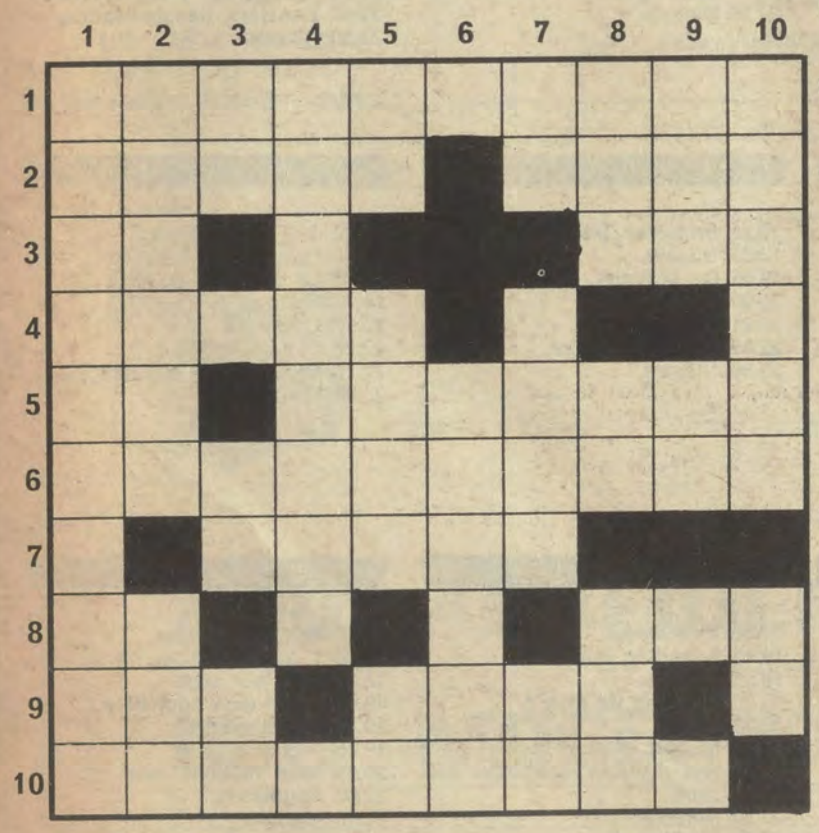

OPGAVE 105

HORIZONTAAL

1) Antwerpse gemeente.
2) Bijenkweker - Spijskaart.
3) Nota bene - Heide.
4) Oude Duitse stad.
5) Kippenprodukt - Stripfiguur.
6) Drukprocédé.
7) Denkspel.
8) Muzieknoot - Vreemde munt.
9) Paling - Meer in Noord-Italië.
10) Koortsig.

VERTIKAAL

1) Gehucht van Genk.
2) Streek in Italië - Groeiwijze.
3) Kleuter - Senior - Chinese lengtemaat.
4) Zes maanden.
5) Twee medeklinkers - Omgekeerde drank - In princiep.
6) Gallisch hogepriester.
7) Emminentie - Jeugdbeweging in Engeland - Dubbele medeklinker.
8) Zeer eerwaarde heer - Nummer - Vrouwelijk schaap.
9) Een - Twee klinkers.
10) Zaterdag voor Pinksteren (Noord-Nederland) - Boom.

OPLOSSING 104

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	W	I	E	L	R	E	N	N	E	N
2	A	■	B	U	I	T	E	N	■	O
3	T	E	■	S	T	A	L	■	F	M
4	E	■	■	T	■	G	■	T	R	A
5	R	U	H	R	G	E	B	I	E	D
6	S	T	E	U	R	■	■	N	E	E
7	N	O	R	M	A	A	L	■	M	N
8	O	P	A	■	T	■	E	■	A	■
9	O	I	■	V	E	R	D	U	N	■
10	D	E	V	E	N	T	E	R	■	■

	BRT	NED 1	NED 2	RTB
ZATERDAG 7 SEPTEMBER	14.00 Virungareservaat. Dok. 15.20 Een klein land in een wereldoorlog. 16.45 EK-Atletiek. 18.30 Kiri de clown. 18.35 De vloek van Woestewolf. 19.00 Tienerklanken. 19.30 Brandweerman. 19.45 Nieuws. 20.15 De vrolijke dokters op zee. 20.40 Irreversibel. Show. 21.15 Terloops. 22.00 Cannon.	16.00 Nieuws. 16.02 Tschetan. Film. 18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 De dans van de flamingo. 20.00 Nieuws. 20.21 Doc Elliot. 21.10 De bavianen van Gombe. 22.00 Hier en nu. 22.40 De familie Gottschick. 22.50 Nieuws. 22.55 EK-Atletiek.	18.15 Teleac. 18.47 Vooraf. 18.50 Woord voor woord. 18.55 Brigadier Dog. 19.00 The Partridge family 19.25 Studio sport. 20.40 Nieuws. 20.45 De mens in wording. 22.30 Nieuws. 22.35 Teleac.	16.20 EK-Atletiek. 18.15 Tenuto. 18.50 Tekenfilms. 19.05 EK-Atletiek. 19.15 Ces animaux qu'on appelle des bêtes. 19.45 Nieuws. 20.15 Suggestions. 20.20 Aventures en Birmanie. Film 22.20 Airs de toujours. 23.05 Nieuws.
ZONDAG 8 SEPTEMBER	14.45 Spel binnen de grenzen. 16.05 EK-Atletiek. 19.05 Kiri de clown. 19.10 Beentje buiten. 19.45 Nieuws. 20.00 Sportweekend. 20.40 De Waltons. 21.30 De lange reis van Otto Klemperer. 23.05 Nieuws.	11.00 Eucharistieviering. 14.30 Teleac. 15.00 Nieuws. 15.02 Ti-Ta-Tovenaar. 15.27 Gazellen. Dok. 15.55 Sport troef. 18.55 Brigadier Dog. 19.00 Nieuws. 19.05 Op de stok spelen ! 19.30 McMillan en vrouw. 20.45 Simon Carmiggelt. 20.50 Anders zien met John Berger 21.30 Yves Montand. 22.15 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Emil uit Lonneberga. 19.30 Vanaf een olifant gezien. 20.00 Nieuws. 20.21 Zo vader zo zoon. 20.45 Doris Day show. 21.10 Romeo en Julia. 22.30 Omlijst. 22.40 Nieuws.	12.00 Faire le point. 13.00 Nieuws. 13.05 Concertissimo. 14.05 l'An prochain à In-Gall. 14.30 Les fous du volant. 14.45 Villes sans frontières. 16.10 Sportuitslagen. 18.40 Le manège enchanté. 18.45 Sportweekend. 19.30 Antenne-soir. 19.45 Nieuws. 20.15 Histoires Anglaises. 21.00 Les sentiers du monde. 22.15 Nieuws.
MAANDAG 9 SEPTEMBER	18.00 Kiri de clown. 18.05 De familie Partridge. 18.30 De mus. Dok. 18.45 Volksuniversiteit. 19.15 Sporttribune. 19.45 Nieuws. 20.15 De andere man. Film. 22.00 Ten huize van Annie M.G. Schmidt. 22.50 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Super king size toppop. 20.00 Nieuws. 20.21 De stille kracht. TV-spel. 21.40 Televizier magazine. 22.25 Socutera. 22.35 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Peppi en Kokki. 19.30 De Melchiors. 20.00 Nieuws. 20.20 De man met het slangevel. 22.10 Geen kans voor Baader-Meinhof. 23.00 Den Haag vandaag. 23.15 Nieuws.	18.10 1, 2, 3... j'ai vu. 18.30 La pince à ligne. 19.00 La pensée et les hommes. 19.30 Lundi-sports. 19.45 Nieuws. 22.15 Joël Brand, histoire d'une affaire. Toneel. 22.15 Portret van Albert Dasnoy. 22.50 Nieuws.
DINSDAG 10 SEPTEMBER	14.00 Schooltelevisie. 18.00 Kiri de clown. 18.05 Het grote koraalrif. 18.30 Tienerklanken. 19.10 Het vrije woord. 19.45 Nieuws. 20.15 De hertogin van Avila. 21.35 Verover de aarde. 22.45 Kortweg. 22.50 Nieuws.	11.10 Schooltelevisie. 18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Stratenmaker-op-zee-show. 19.30 De Namib woestijn. Dok. 20.00 Nieuws. 20.20 Colditz. 21.15 Twee voor twaalf. Kwis. 21.55 Achter het nieuws. 22.45 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 De Melchiors. 19.30 Kenmerk. 20.00 Nieuws. 20.20 De wrekers. 21.10 Portret van Cola Debrot. 21.50 Nieuws. 21.55 Teleac.	17.40 Schooltelevisie. 18.10 1, 2, 3... j'ai vu. 18.30 Scènes d'enfants. 19.00 Le dessous du ciel. 19.30 Antenne-soir. 19.45 Nieuws. 20.15 Geheimen onder zee. 21.05 Queimada. 22.40 Nieuws.
WOENSDAG 11 SEPTEMBER	16.30 Jevanjong. 17.55 Kiri de clown. 18.00 Paardensport. 18.53 Inventaris 73. 19.25 Yoga. 19.45 Nieuws. 20.15 Hier is Lucy. 20.40 Pano 74. 21.20 Standpunten. 21.50 Kortweg. 21.55 Import export. Amusement. 22.45 Nieuws.	17.00 Nogal wiedus. 18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Van gewest tot gewest. 19.50 Socutera. 20.00 Nieuws. 20.20 Politieke partijen. 20.35 On the waterfront. 22.20 Panoramiek. 22.45 Studio sport. 23.10 Den Haag vandaag. 23.25 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Grote katten. 20.00 Nieuws. 20.21 Duys op donderdag. 21.30 Sprake van liefde. 22.10 Thad Jones-Mel Lewis big band '74. 22.55 Nieuws.	16.45 Feu vert. 18.25 Tempo. 19.00 Le dessous du ciel. 19.30 Antenne-soir. 19.45 Nieuws. 18.55 Voor de kinderen. 20.15 Ardechois cœur fidèle. 21.10 Portret van Frans André. 22.00 Dossiers décolonisation. 23.30 Nieuws.
DONDERDAG 12 SEPTEMBER	18.00 Kiri de clown. 18.05 Primus. 18.30 La linea. 18.35 Tienerklanken. 19.10 Esperanto. 19.45 Nieuws. 20.15 Wachtwoord. 20.45 De Pedel. TV-spel. 22.00 Kortweg. 22.10 Première. 22.50 Nieuws. 23.00 Yoga.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Colargol. 19.20 Van Oekel's diskohoek. 19.45 Popeye. 20.00 Nieuws. 20.21 All in the family. 20.45 Zipcode in Guinee-Bissau. 21.25 West. 22.00 Gods weeskinderen. 22.15 Wereld van getallen. Dok. 22.45 Ars musica. 23.15 Nieuws.	18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 De Waltons. 20.00 Nieuws. 20.21 Arabesque. 22.05 De Cats 10 jaar. 23.30 Nieuws.	18.10 1, 2, 3... j'ai vu. 18.30 Lequel des trois ? 19.00 Le dessous du ciel. 19.45 Nieuws. 20.15 Contacts. 20.20 Moulin Rouge. 22.15 Le carrousel aux images. 23.00 Nieuws.
VRIJDAG 13 SEPTEMBER	18.00 Kiri de clown. 18.05 Nova Scotia. Dok. 18.25 Volksuniversiteit. 18.55 Vakantiekwis. 19.25 Ziet u er wat in ? 19.45 Nieuws. 20.15 De familie Ashton. 21.05 Inspraak 74. 22.05 Nieuws. 22.15 De andere film.	10.45 Schooltelevisie. 18.45 Brigadier Dog. 18.45 Brigadier Dog. 19.05 Dier en vriend. Dok. 20.00 Nieuws. 20.21 Enkele reis Engeland. 21.10 Lang leve de operette. 22.00 Hier en nu. 22.40 Vroomheid in hout en steen. 22.50 Nieuws.	17.00 EK-Atletiek. 18.45 Brigadier Dog. 18.55 Nieuws. 19.05 Wie van de drie ? 19.30 Mash. 20.00 Nieuws. 20.21 Het AVRO's komende seizoen. 22.50 Nieuws. 22.55 EK-Atletiek.	17.40 Schooltelevisie. 18.10 1, 2, 3... j'ai vu. 18.30 Sept sur sept. 19.00 La pensée socialiste. 19.30 Antenne-soir. 19.45 Nieuws. 20.15 Neuf millions neuf ? 22.00 Angoisses. 23.15 Nieuws.

AANBEVOLEN

MET VOLKSWAGEN GEEN PROBLEMEN

GARAGE ST JOZEF

Assesteenweg 117 - Ternat
Tel. (02)52.13.12

SOMBRERO

Vlaamse camping in Spanje
Inl. Marcel CAMU
Dorpsstr. 64 - 1790 HEKELGEM
Tel. (053)671.32

Schoonheidsinstituut - Parfumerie

ESTHETICA

Dambruggestr. 55
2000 Antwerpen - Tel. 33.72.99
Turnhoutsebaan 107
2100 Deurne - Tel. 24.80.80

BRANDBESCHERMING

met aangepast materiaal van een bedrijf met ervaring :
pvba ALBAG
Ninoofse Steenweg 515
1711 ITTERBEEK - Tel. 02/21.19.09

AL - AL AANBOUW-KEUKENS UIT GLASAL FABRIEKEN TE RAMSDONK
TEL. 015/714.47 - 719.13

Instituut P. VERMEIR

Aalst, Dirk Martensstr. 58, 053/205.16
Dendermonde, De Bruynlaan 1 - 3 052/215.14
Kortrijk, Gentsestwg 37, 056/120.61
Roeselare, Consciensestr. 42, 051/237.20
Bestuurssekretariaat (dag- en weekeindles) - tot viertalige steno-daktylo, tot viertalige briefwisseling, konversatie, boekhouden.
Kinderbijslag - Plaatsing.

« GROENSPAAN » RUSTHUIS

Nieuwbouw - rustige omgeving
VALIEDE en MINDER-VALIEDE personen
Vlaams-nationale eigenaars
Langeweg 34 B - 1900 Overijse (Maleizen) - Tel. (02)653.05.11

LUSTRERIE
MARC DE VRIESE
WANNEER HET OM UW VERLICHTING GAAT.
Bon. Ruzettelaan 56, Assebroek - Brugge
Grote Baan naar Kortrijk

Aanbouwkeukens HELEMAAL naar maat.
Apart en per klant gemaak.
Niet duurder dan seriefabrikatie, en zelfs beter !
Prijsbestek en studio zijn gratis.
Keukenbedrijf R. ROSSEY
Kokstraat 53 - 8450 Nieuwpoort
Tel. (058)235.81

KUNSTGEBITTEN-HERSTELLINGEN VAN DER KLEIN
TANDTECHNISCH LABORATORIUM
Chazallaan 83 - 1030 Schaarbeek
☎ 734.06.43 en na 18u. 425.46.42

DE OUDE KRING
Café - VU-lokaal
Dorpsplein, Heusden-Limburg

CAMPING DE SCHUUR
Noorderwijk - OLEN
TEL. 014/21.28.82

MACONFECT - KLEDING
Opperstraat 37 — LIEDEKERKE
Tel. (053)662.19
MAATWERK en zeer grote keus kleding « KLAAR OM DRAGEN »

FREETIME FLAT INTERNATIONAL pvba
Rousseaulaan 1 - B 8460 Koksijde
tel. (058)527.77
Leopoldl. 260 - 8430 Middelkerke
tel. (059)322.60
Verhuring en verkoop van moderne, nieuwe appartementen en studios - bungalows en caravans - sommigen met privaat zwembad - gelegen te Koksijde, Oostduinkerke en Middelkerke - huur per maand, per week, per weekend of een periode naar eigen smaak. Vraag inlichtingen - Schrijf of telefoneer.

BOEKHANDEL TIJL
Leuvensestraat 58,
1800 VILVOORDE
TEL. (02)51.03.86
Alle grote uitgaven en ook... alle kleine.

Vlamingen, vraag GRATIS advies voor uw hypotheek-leningen (1e en 2e r.) en uw bouwgrondkredieten aan de
HYPOTHEEKMAATSCHAPPIJ
UNITAS n.v.
Kortrijkse Steenweg 304
9000 GENT - Tel. 09/22.88.33
van 9 tot 18 u. ('s zat. geslot.)
Agenten en makelaars neem kontakt met ons

HOUTWORM?
Behandeling van dakwerken tegen alle houtinsekten. Twintig jaar waarborg. Dok. op aanvraag. Gratis bestek in gans het land. P.V.B.A. INDUSTRADE, Vanderzijpenstraat 12, 1810-Wemmel Tel. 02/479.20.00.

Brouwerij MOORTGAT

BREENDONK
tel. (03)86.71.21
voor AL Uw bieren en Limonades
★
Bijhuizen : Cogels Osylei 73
2600 Berchem-Antwerpen
Tel. (03)36.10.11
Deheegher Jan
Ledeganckstraat 19
Gent
Tel. (09)22.45.62

Vlaggen - Wimpels van alle landen - Vlaamse leeuwen - Kleur en publiciteitsvlaggen - Fanions voor sport en kultuur, per stuk 80 fr. Herdenkingslintjes voor feesten - Petjes V.U. - Koorden van 10 mt. met tweekleurige wimpels voor zalen te versieren. - Kunstvlaggen - Bijbehorigheden.

VRAAGT PRIJSLIJST :
Paul SUYS
Molenvest 50, Herentals 2410
T. 014/21.12.07 - P.R. 10.29.28

ZIEKENFONDS BRABANTIA
Voor de Vlamingen in Brussel en Vlaams Brabant

10% vr. V.U. leden
KOSTUUMS - VESTONS - BROEKEN - PARDESSUS OOK NAAR MAAT
RICO-KLEDING VERMEESCH
Steenhouwersvest, 52 Antwerpen Tel. 03.31.35.83

DIRK MARTENS

NINOVE — **AALST**

P.V.B.A.

Beverstraat 24-26
Tel. (054)331.05

Lange Zoutstr. 30, 29-33, 36-38
Tel. (053)240.60

✱

KINDERARTIKELEN : plooi- en wandelwagens - bedjes en wiegen - stoelen en looprekken - schommels - kamerversieringen - wastafels en waskussens - kinderkleding.
SPORTARTIKELEN : allerlei - turnkledij - ruiteruitrustingen - ping-pongtafels - badkleding en alle toebehoorten - rol- en ijsschaatsen - kampingartikelen - turngerei.

SPEELGOED : uitgebreide keus in merkartikelen : autobanen - elekr. treinen der beste merken - auto's - go-carts - traktoren - poppen - poppenwagens en -wiegjes - burelen - lessenaars - borden - fietsjes - alle gezelschapsspelen - alle soorten mekanieken - schooltassen - borden - tuinmeubelen - tuinschommels.

— ZEER VOORDELIGE PRIJZEN —

Groepen en maatschappijen allerhande ! ! !

Speciaal voor U bedacht

WY WILLEN THIER — DORTMUNDER · THIER-BRÄU

IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

Kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern-orkesten

Middag- en avondmaal in groep : gezellig fijn, goed en goedkoop. De grote specialiteiten zijn : Ajuinsoep - Hongaarse goelasj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleesschotel beter dan in Duitsland.
LEUVEN : Tervuursevest 60. Tel. 016/22.86.72 - 1500 zitpl.
ANTWERPEN : Groenpl. 33. T. 03/31.20.37 - mooiste zaal van de stad
LEUVEN (Bierkelder) : Oude Markt 11. Tel. 016/22.68.69 - mooiste kelder van Europa.
BRUSSEL : Nieuwbrugstr. 28. Tel. 02/21.87.89- mooiste van Brussel
AALST (Klaroen) : Autoweg. Tel. 053/21.28.53 - 1.000 pl.
HULSTE (Kortrijk) : Brugsestwg. 1. T. 056/71.15.36 - 2.400 pl.
KONTICH : Kon. Astridlaan 87 - Tel. 031/57.30.32
TORHOUT : Stwg Torhout-Lichterv. 2.000 pl. T. 051/72.28.22
DRONGEN : Autoweg Brussel-Oostende - Tel. 091/26.74.32
SINT-TRUIDEN : Spaansebrugstraat - Tel. 011/67.36.30
KESSENICH : Venlo Steenweg - Tel. 011/56.53.40
KNOKKE : Stwg Knokke-Maldegem-Moerbeke. T. 050/50.02.96
BERINGEN : Grote Markt 17 - Tel. 011/43.20.51
OOSTENDE : Oude luchthaven Middelkerke - T. 059/30.20.86
Wij zoeken dringend : als medewerkers : Ernstige families waarvan de man of de vrouw de keuken kan leiden — Vast loon - Kost en inwoon gratis - In regel met de sociale wet - Liefst mensen van 't vak.
Schriftelijk aanbieden bij : ABTS : Tiensestwg 128, Korbeek-Lo SINT-PIETERS-LEEUW. Tel. 02/376.18.72.

LABOR ET CONSTANTIA

INFORMATIECENTRA

ANTWERPEN	GENK
03/31.78.20	011/544.42
GENT	LEUVEN
09/25.19.23	016/337.35

600 ARBEIDERS
1001 MOGELIJKHEDEN

---

beleg uw geld in

ONROERENDE KWALITEIT

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF

KUNNEN N.V.

SOCIAAL EN FEDERAAL

TWINTIG JAAR VOLKSUNIE

SPORTPALEIS GENT 3 NOVEMBER 1974

Verantw. uitgever F. Van der Elst, Beizegemstr. 20 Neder-over-Heembeek